ཤེས་པ་ཡི་གེའི་ཀུ་ལ་བཞག ༥༠

༄༅། །འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེའི་ གསུང་འབུམ་བཞུགས།

ཀ

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༄། །འཕགས་པ་རིགས་པའི་སེང་གེའི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཀ

འཕགས་པ་རིགས་པའི་སེང་གེས་བརྩམས།

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

མེས་པོའི་ཞལ་བཞག་དཔེ་ཚོགས་བསྡུ་སྒྲིག་ལས་མིའི་མཚན་ཐོ།

སྤྱི་ཁྱབ་བསྡུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

བསྡུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་གཞོན་པ་དང་། གཙོ་སྒྲིག་པ། ཀརྨ་བདེ་ལེགས།

གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པ། （ བོད་ཀྱི་ཀ་མད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར། ）

འགྲོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ། བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན། ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཞུ་དག་དང་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

པར་སྒྲིག་ལག་རྩལ་པ། ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་།

འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་ལ་ན་མོ།

༄༅། དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

《སེམས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྲུན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཏི་ཕྱིར་ལོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གནོད་འཚེས་འཇིག་ལ་ཉེ་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏགས། དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྒྲོམ་བཞེངས་ཏེ་སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་སེམས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྲུང་སྐྱོབ་རྒྱུན་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དཔྱད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛོད་དར་རྒྱས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བགྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དཔྱད་ཡིག་སྤུར་སྐྱོབ་དང་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅེས་བཏུས》 ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དཀོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་མུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《སེམས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་སེམས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཁོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། ནང་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། རྩིས་རིག་སོགས་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀུན་འདུས་པའི་དཔེ་དཀོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྲུན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་ངེད་ཅག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྲུན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཇོག་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ཞལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་ཕལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་ཁྲིམས་སྐྲིང་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་གསལ་མི་གསལ་དང་སྦྲང་ཡིག་མང་ཞིང་ཁྲིམས་ཚུགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་ཀློག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག   འོན་ཀྱང་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་མྱོང་བསྡུ་ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་པ་བྱུང་། པར་ཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྙིང་གཞན་པ་དང་བསྡུར་ཏེ་གདན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེབ་སོ་སོའི་བསྡུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ཞུ།

དཔེ་རྙིང་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག དཔེ་སྐྲུན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྷན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བརྩེགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་ལྷན་རྒྱས་དང་། ཞུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཚོགས་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ཞུ་དག་ཐད་ལ་ཏ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཚགས་བགྱིས་ཁུལ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཁྲུལ་མི་ཚུད་པ་ཡོང་སྲིད་པས་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྲང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྤེལ་གནང་བར་ཞུ་ཞུ།

ཞེས་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་༡༠ལ།

སྔོན་འགྲོའི་ཞུ་ཚིག

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་དང་། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཀའ་སྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྙན་ངག མངོན་བརྗོད་སྡེབ་སྦྱོར། སྐར་རྩིས་འབྱུང་རྩིས། སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚད་ལ་མ་ངེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་འཆད་ཉན་འགྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་སྲོལ་བཏོད། བར་དུ་གདན་ལ་ཕབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཅོག་གི་གླེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ན་རི་རབ་ལྷུན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཆོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་ཧོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུའང་དར་ཁྱབ་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་ཏུའང་མཆེད་དེ། དཔེར་ན། ཨོག་སི་ཕོར་ཌི་དང་། ཧར་ཝིད་ལྟ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་

མོ་རྣམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཚན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྨྲས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་ངོ་སྤྲོད་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སྣོན་ཐོན་མི་བཻ་རོ་སྣ་ཙོག་ཞང་། །གནུབས་ཆེན་རིན་བཟང་རྔོག་ལོ་སུ་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་བརྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། །ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །རྙིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་དྲུག་བསྙེན་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུངས་དང་འཆད་རྩོལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་བརྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་དེ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག །བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། ཕྱི་རབས་རང་རེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས། དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོད་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྐྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཇིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཇུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་ཉི་འོད་སྣར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་དང་རྒྱ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག དཔེ་སྐྲུན། སྒྱུར་སྤེལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འབོས་བསྟུན་གྱི་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕ་ནོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་དེད་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྐྱུས་ཆེན་པོས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། འུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་མཁན་གྱི་ཆེན་དང་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཚོན་ན། རང་རེའི་ཕྲག་པར་བབ་པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་གཟི་འོད་བླ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་རྩོམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་གསན་ཡིག་བརྡ་སྤྲོད་དང་སྙན་ངག རྩིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཚོར་བ་རྣམས་བསྡུས། ཆད་པ་རྣམས་བསབ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འཁྲུགས་པ་རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཚོགས་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པ་སོགས་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྐྲུན་རྒྱུ་ཡོད། ད་ལན་ང་ཚོས་འཚོལ་བསྡུ

ཐུབ་པའི་འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེའི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པོ་འདི་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ནང་ནས། རྒྱ་ཆེའི་གློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཟུར་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲུག་ཆར་ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྡན་ཞིང་མཁྱེན་སྤྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་སློབ་སྩོལ་གནང་དང་། དཔེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྐྱབས་འདེགས་ཡོད་པ་མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། སྙིང་པོས་དབེན་པའི་ཁ་ཡོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྙིང་ལ་འཆང་། དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ལེན། ལྟད་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་བྱེད། འབོས་བསྟུན་གྱི་སྲི་ཞུའི་ལས་ཀ་ཏུང་ཟད་རེ་སྒྲུབ་ནུས་ན༑ མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་ཆུབ་པར་ཞུའོ། །

ཕྲན་འབྲོག་ཀྲན་འཕྲུམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧པའི་ཟླ་ཚེས་ལ་གུས་ཕུལ།

བསྡུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད།

འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེའི་གསུང་འབུམ་འདི་ནི། རིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་དག་སྣང་མངའ་བ། གཟན་དཀར་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས་བཀའ་སློབ་དང་མཛུབ་སྟོན་འོག །ལོ་ངོ་མང་པོའི་རིང་མ་དཔེ་འཚོལ་བསྡུ་དང་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་པ་བརྒྱུད་ད་ལན་འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེའི་གསུང་འབུམ་དེབ་གསུམ་མཁྱེན་ལྡན་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

སྤྱིར་འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་དང་འུ་ཡུག་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་མཚན་གཉིས་སམ། ཡང་ན་གང་ཟག་ཐ་དད་གང་ཡིན། སྔ་མ་ལྟར་ན་འུ་ཡུག་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེའམ་རིགས་པའི་སེང་གེ་ནི། འུ་ཤང་རྡོར་སོགས་སུ་གཉལ་ཞིག་འཛམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་། པར་ཕྱིན་སོགས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པས། གཉལ་ཞིག་གི་སློབ་མ་བུ་དགུ་ལས་བར་ཆར་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དུ་འུ་ཡུག་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ཞེས་གྲགས། དེ་རྗེས་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དང་རིགས་གཏེར་སོགས་གསན་པས། ས་པཎ་གྱི་བུ་ཆེན་བཤད་པའི་རྒྱུན་འཛིན་ཤར་ནུབ་གུང་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ལས་ནུབ་པའི་ཐོག་མའི་གདན་ས་བ་མཛད་ཅིང་། ཕྱིས་ཆོས་རྗེ་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ས་སྐྱའི་འཆད་ཉན་པ་མཛད།

ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཨུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་ནི། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་དངོས་སློབ་ཚད་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་བོད་འགྲེལ་ཐོག་མར་མཛད་པ་པོ་དང་། རིགས་གཏེར་ལའང་གཞན་འགྲེལ་གྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོའི་མཁས་དབང་ཞིག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་དང་རིགས་གཏེར་གྱི་རྒྱུན་འཛིན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན།

མདོར་ན་ཨུ་ཡུག་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་མཛད་རྗེས་ཐོར་རེ་ཙམ་ནི། དེབ་སྔོན། དེབ་དམར། ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་སོགས་ཆོས་འབྱུང་དང་ལོ་རྒྱུས་དག་ལ་གསལ་ཞིང་།

ཨུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དང་། རིགས་གཏེར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཛད་བྱང་དང་། གཞན་ཚད་མའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་ཁ་ཅིག་དང་། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་རྩིས། ངག་སྒྲོས་ལས་བྱུང་བར། ཨུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་སྟོན་གསང་ཕུ་བའི་དགེ་བཤེས་ཡིན་པར་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་མདུན་རྩོད་པའི་ཕྱིར་ས་སྐྱར་ཕེབས། སྐབས་དེར་ཆོས་རྗེས་སློབ་ཚོགས་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུང་བཞིན་པར་ཡང་རྩོད་དུ་བརྒྱམས་ཏེ་འོང་བར། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། སྟོན་པ་ཁུར་བོབས་ཙུང་ངལ་གསོས་ཞེས་གསུང་པར་ཁོང་ཡང་ཆོས་ཐུན་དེའི་རིང་ཆོས་གྲལ་བཞུགས་པས་ཆོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག །མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་ནས། ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཕྱིས་རྒྱུད་འཛིན་གཙོ་བོ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་གྲག་གོ །

དེས་ན་བོད་སྟོན་དག་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་བ། ཁོང་གཉིས་འཁྲུངས་ཡུལ་དང་། དུས་རབས། བླ་མ། མཛད་རྗེས་བཅས་གཅིག་པར་བརྟེན་

ནས་སློབ་དཔོན་གཅིག་ཉིད་དུ་ངོས་བཟུང་ནས་རྣམ་ཐར་དང་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱུ་ལས།

ད་ལན་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྒྱན་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཚིག་འགྲེལ་དང་། དོན་འགྲེལ་གཉིས་ལས་དོན་འགྲེལ་དུ་སྣང་ཞིང་། ནང་དོན་ཡང་རིགས་གཏེར་རྩ་བ་ལས་རབ་བྱེད་དམ་ལེའུའི་གོ་རིམ་དཀྲུགས་པ་མ་ཟད། ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གཅིག་ཉིད་ལའང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དཔྱད་པའི་ལེའུ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དཔྱད་པའི་ལེའུ་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེས་པ་དང་། བློ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ། སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ། འགལ་བ་བརྟག་པ་བཅས་རབ་བྱེད་དྲུག །བློ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པའི་ལེའུ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དཔྱད་པའི་ལེའུ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཀོད་པ།; མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཅས་ལེའུ་གསུམ་འདྲ་བ་ལས། ཡང་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་ལེའུ་མཇུག་ཏུ་ཕུད་པ་བཅས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་དངོས་སུ་མྱངས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་དབྱེ་བསྡུ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་དང་གོ་དོན་ཁྱད་པ་ཅན་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟའོ། །ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོའི་རིགས་པའི་སྣང་བ་དང་གཞུང་སྙིང་པ་རྣམས་ལ་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་པ་ཡང་། གློ་བོ་མཁན་པོའི་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་དང་པོ་བརྩམ་གཞི་ལྟ་བུར་མཛད་དོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པའི་བླ་མ་དག་གི་གསུང་ལས་ཐོས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། འདི་ཡང་དེ་བཞིན་ནམ་

ཡང་ན་གོ་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་ངེས་པས་བློ་ལྡན་དག་གིས་དཔྱད་པར་ཞུའོ། །

ད་ལན་འདི་འབྲས་སྤུངས་གནས་བརྟན་ལྷ་ཁང་དཔེ་རྙགས (ཕྱི་ཞ ༢༧) ནང་བཞུགས་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་འདི་དེང་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྡུ་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྤར་བསྐྲུན་ཞུས་པ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིའི་མ་དཔེ་འཚོལ་བསྡུ་དང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་ཀརྨ་བདེ་ལེགས། རྩིས་འཁོར་ནང་དུ་བླུགས་པའི་འགན་ཁུར་བ་མཁན་པོ་འགྲོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ། མ་དཔེ་མགོ་འདོན་མཛད་མཁན་དཔལ་གྱི་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྡེ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ངོར་ཨེ་ཝཾ་བཤད་གྲྭའི་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་དང་། ཞུས་དག་ཐད་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་སྤུངས་གནས་བརྟན་ལྷ་ཁང་དཔེ་རྙགས (ཕྱི་ཞ ༢༧) ནང་བཞུགས་ལས། ཕྲད་སྦྱོར་སྣང་དང་། མངོན་གསལ་ཡིག་ནོར་ཁ་ཤས་བརྡ་སྤྲོད་ལྟར་དང་། ཚིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་མི་ཤུང་བ་ཙམ་ཞིག་རང་འགྲེལ་སོགས། རིགས་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཏུགས་ནས་ཞུས་ཡོད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བསྡུས་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོམ་ནི། འབྲས་སྤུངས་གནས་བརྟན་ལྷ་ཁང་དཔེ་རྙགས (ཕྱི་ཞ ༨) ནང་བཞུགས་དང་། སྡེ་སྐྱར་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ནི་ཆེས་དཔེ་རྙིང་གི་དབང་གིས་ཚིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་། རྒྱ་བ་ནས་མི་མཐོང་བ་ཁ་ཤས་འདུག་པ་དག །གཙོ་བོ་སྡེ་སྐྱར་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ཡོད། རིགས་མཛོད་ནི། འབྲས་སྤུངས་གནས་བརྟན་ལྷ་ཁང་དཔེ་རྙགས (ཕྱི་ཞ ༢༢) ནང་བཞུགས་དང་། སྡེ་དགེའི་སྐྱར་མ། སྐུ་འབུམ་སྐྱར་མ་བཅས་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་འབྲས་སྤུངས་གནས་བརྟན་ལྷ་ཁང་ནང་

བཞུགས་ཀྱི་དཔེ་རྙིང་ལ་ཁུངས་བཙལ་ནས་བཞག་ཡོད། དེ་ལས་ཆེས་དཔེ་རྙིང་གི་དབང་གིས་ཚིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆད་སོང་རིགས་དང་ཕྲད་སྦྱོར་སྣང་ས། མངོན་གསལ་ཡིག་ནོར་དག་སྡེ་སྐྱར་ལྟར་བཅོས་ཡོད། ཞུ་དག་སྤྱིའི་བརྡ་གསར་རྙིང་སོགས་ལ་གྲོགས་དན་པ་བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས་དང་། རྩིས་འཁོར་ནང་བླུག་མཁན་དཔལ་བརྩེགས་ལས་ཞོར་སློབ་མ་རྣམས་དང་། དེབ་སྒྲིག་པ་ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་དང་། ཚེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱིས་བགྱིས་ཏེ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

མཇུག་ཏུ་ངས་ལས་གཞི་འདིའི་མ་དཔེ་འཚོལ་བསྡུ་བའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ། གོང་གསལ་གྱི་དཔེ་ཁག་གསུམ་གཡར་གནང་མཛད་མཁན། འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྡེ། ངོར་བཤད་གྲྭའི་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ་དང་། བོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ལས་བཟོ་བ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། ཞེས་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས་སོ།། ༎

རྩོམ་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་པུ། འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་ཞེས་སྙན་པའི་འབྲུག་སྒྲའི་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཁྱབ་པའི་མཁས་མཆོག་དེ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་འཛུག །གཙང་ཞང་ཡུལ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ལས་འུ་ཡུག་ཞེས་པར་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞད། སྐུ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་པོ་བྲང་འུ་ཤང་རྡོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་། རྒྱལ་བསྟན་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་གཞལ་ཞིག་འཛམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། པར་ཕྱིན་སོགས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པ་བྱས་པས། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བའི་གཞའ་ཞིག་གི་སློབ་བུ་དགུ་ལས་བར་ཚར་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། འུ་ཡུག་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ཞེས་མཁས་སྙན་གྱི་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ལྷུན་པོའི་གོང་བ་ལ་སྒྲེང་།

ཕྱིས་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དང་རིགས་གཏེར་སོགས་གསན། ས་སྐྱར་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་ཕྱོགས་ཀུན་གྱི་མཁས་གྲགས་ཀྱི་སྤོབས་པའི་ཁེངས་པ་དག་གི་ཐོར་ཅུགས་རྩེར་ཞབས་སོར་རྗེན་པར་བཀོད་དེ། གངས་ཅན་འདི་ན་བློ་ཅན་ཐོས་པ་ཅན། །བདག་རྒྱུད་དྲེགས་པའི་ཁྱུར་གྱིས་ནོན་པས་ཀྱང་། །སྣ་ཚོགས་ལྟ་བ་སྟོན་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི། །གཞུང་འདི་མཐོང་ན་ལོང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །དྲན་དང་བརྩོན་འགྲུས་བློ་གྲོས་སྦྱངས་པར་ལྡན། །གཞུང་མང་ཐོས་དང་བསམ་དང་གོམས་པར་ལྡན། །ལེགས་བཤད་རྩོམ་དང་འཆད་

དང་རྩོད་པ་ལ། །རིགས་པའི་སེང་གེ་རིགས་པའི་མིག་དང་ལྡན། །ཞེས་མཁས་བསྙེམས་ཀྱི་སེང་གེའི་ང་རོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེས་དག་གི་རྣ་བར་ལན་བརྒྱར་བརྡུངས། ཡིད་སྨུབས་དཔུང་གི་རྣོ་མཚོན་བསྐྱིལ་ཞིང་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་འཆད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་བཟང་། སྐལ་བཟང་རྣ་བའི་བཅུད་དུ་བསྩལ་ཅིང་། བརྒལ་བརྟག་རྡོ་རྗེའི་མཚོན་རྣོན་ཟད་དུ་མེད་པའི་རྩོད་པ་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོགས་མདས། པས་ཀློལ་གྱི་ལོ་ཏོག་བྲག་རི་ཕྱི་མར་བདགས་ཤིང་། རྩོམ་པ་སྡེབ་ལེགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་བློ་གསལ་གདུལ་བྱའི་མགུལ་རྒྱན་དུ་བསྒྲོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་བདེགས་པས། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། དེང་སང་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ན་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ལས་མཁས་པ་བཙུན་འཛོམས་པ་མེད་ཅེས་དུང་སྒྲོང་གི་ངག་ལས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་གདང་རག་ཕུལ། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་སྟོན་མདོ་སྡེ་དཔལ་བ། ཁང་སྟོན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་མཁས་དབང་གསེར་རིའི་འཕྲེང་བ་བསྐྲར་བ་ལྟར་མང་དུ་བྱོན་ཞིང་། ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་བགོ་སྐལ་དུ་བཞག་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ལ་རྒྱས་པ་རིགས་མཛོད་དང་། བསྡུས་པ་རིགས་གྲུབ་ཅེས་གཉིས་དང་། དེའི་བསྡུས་དོན་བཅས་མཛད་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལ་བོད་འགྲེལ་གྱི་ཐོག་མའི་ལམ་སྲོལ་བཏོད། རིགས་གཏེར་གྱི་རྣམ་བཤད་ལ་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་ནས་རིགས་གཏེར་ལ་གཞན་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོལ་པ་ཡངས་པོར་ཕྱེས། མདོར་ན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནམ་ལངས་པ་ལ་ཉི་མར་ཤར་བ་ལྟར་མཛད།

དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་རིང་སད་གི་བར་དུ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་དག་གི་ཆོས་གྲྭ་རྣམས་སུ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིན་མའི་རྒྱལ་ཇ་ཇུང་བ་འདི་ཡང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་། ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་གཙོ་བོར་ངེས་སོ།

སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཆོས་རྗེ་ནོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས། དཔལ་ས་སྐྱའི་གདན་སའི་ཁུར་ཆེན་བཞེས་ཏེ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་འཛིན་གཙོ་བོ་མཛད། དེ་རྗེས་བླ་མ་འཕགས་པས་ནོར་ཡུལ་དུ་སྟ་ཕྱི་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། ཕར་ཚད་སོགས་ཀྱི་ལུང་ལེན་ཕྱིར་གདན་ཞུ་བས་ཀྱང་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོའི་འཆད་ཉན་གྱི་ཁུར་དོར་དེ་ནོར་གསེབ་ཏུ་མ་ཕེབས།

དེ་ལྟར་ཐུབ་བསྟན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་བསྐོར་བའི་མུར་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལོ་ ༡༢༥༢ ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས། གསུང་རྩོམ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བསྡུས་དོན་རིག་པའི་སྡོམ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་མཛོད། ཚད་མ་རིགས་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ་རིགས་པ་གྲུབ་པ། དབུ་མ་སྒོམ་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལྷུང་ཤས་ལས་ད་ལྟ་བདག་ཅག་གི་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་མ་བྱུང་། ཞེས་པའང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས་སོ།། ||

དཀར་ཆག

དང་པོ་ཐོག་མར་དགེ་བ་བཀོད་ཀྱི་དོན། …… 1
གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། …… 2
ཀ ༡ ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། …… 2
ཁ ༡ ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། …… 2
ཁ ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། …… 4
ག ༡ གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། …… 4
ག ༢ རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དགོད་པ། …… 10
ག ༣ དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། …… 13
ཁ ༣ དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། …… 18
ག ༡ རང་མཚན་གཏན་ལ་དབབ་པ། …… 18
ག ༢ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། …… 41
ག ༣ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་གཞན་གཏན་ལ་དབབ་པ། …… 42
ང ༡ རྫས་དང་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། …… 42

ང ༢ དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
དབབ་པ། ························46
ང ༣ སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ······48
ང ༤ དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ གཏན་ལ་
དབབ་པ། ························61
ཀ ༢ ཤེས་པར་བྱེད་པ་བློའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ······68
ཁ ༡ བློ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ·············68
ག ༡ བློའི་མཚན་ཉིད། ····················68
ག ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ·············69
ག ༣ བློའི་འཇུག་ཚུལ་དཔྱད་པ། ···············80
ང ༡ དངོས་དང་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ། ········83
ང ༢ བློའི་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ། ···········84
ང ༣ བློའི་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ། ···········97
ང ༤ རྟོགས་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། ·············112
ཁ ༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ·······117
ག ༡ ཚད་མ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། ········117
ང ༡ མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ··········117

ཅ ༡ མཚན་ཉིད་དངོས་བཤད་པ། ···············118
ཅ ༢ མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསམ་པ། ·······134
ང ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ། ·············148
ང ༣ མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ། ··············162
ང ༤ ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ··········164
ག ༢ སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། ··········173
ང ༡ མངོན་སུམ་བཤད་པ། ··················173
ཅ ༡ མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ། ·············173
ཆ ༡ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ། ···············174
ཆ ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ·············184
ཆ ༣ སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ··············186
ཇ ༡ དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ·················186
ཇ ༢ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། ···················188
ཇ ༣ རང་རིག་མངོན་སུམ། ··················195
ཇ ༤ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ·················199
ཅ ༢ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། ·············221
ང ༢ རྗེས་དཔག་བཤད་པ། ··················223

ཅ ༡ རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། ············ 223

ཆ ༡ རྗེས་དཔག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ·········· 224

ཆ ༢ ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ········· 226

ཆ ༣ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ········ 235

ཇ ༡ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་བཤད་པ། ········· 235

ཇ ༢ དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ···· 257

ཉ ༡ རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ·············· 258

ཏ ༡ རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་གཏན་ལ་

དབབ་པ། ······················ 258

ཏ ༢ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཤད་པ། ············ 268

ཏ ༣ འབྲས་བུའི་རྟགས་བཤད་པ། ············· 277

ཏ ༤ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ··········· 285

ཉ ༢ རྟགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། ·············· 298

ཇ ༣ རྟགས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་འགལ་འབྲེལ་

བཤད་པ། ······················ 308

ཉ ༡ འགལ་བའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ··········· 308

ཉ ༢ འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ··········· 320

ཅ ༢ གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། ··········· 328

ཆ ༡ བསྟན་བྱ་བསྟན་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ། ··· 328

ཆ ༢ བསྟན་བྱའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། ············ 329

ཆ ༣ ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ངག་གཏན་ལ་དབབ་པ། ······ 338

ཀ ༣ ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ····· 356

ཁ ༡ ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱིས་

ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པ། ················ 356

ཁ ༢ སྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་

བྱ་བ། ······················ 357

ག ༡ ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ······ 357

ག ༢ སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ············· 368

ག ༣ ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ལ། ··············· 369

ཁ ༣ དེས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ། ········ 371

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན། ··· ········ 372

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྒྱན་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།

དང་པོ་ཐོག་མར་དགེ་བ་གླུད་ཀྱི་དོན།

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གིས་ཐེག་མཆོག་བརྟུལ་ཞུགས་མཁའ་ལྟར་དྲི་མེད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །རྩོམ་པ་ཐོགས་མེད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་གློག་ལྟར་མྱུར་འཇུག་པའི། །མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིན་ཆེན་རིགས་པའི་སྒོ། །ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསལ་མཛད་ཀུན་གྱི་བླ་མ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ལྷ་དང་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བླ་མ་སྟེ། །བདུད་དང་མུ་སྟེགས་འཆི་བདག་འཇོམས་པའི་དཔལ། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །སྒྲོལ་མཛད་ཤཱཀྱའི་མགོན་ལའང་བདག་ཕྱག་འཚལ། །དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་རོ། །ལོག་རྟོག་དུག་ཆུས་ཀུན་ནས་སྦགས་གྱུར་པ། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཕྱིར་གང་གི་གསུང་གི་མཐུས། །རིགས་པ་གྲུབ་པ་རིགས་པའི་སེང་གེས་བྱ། །

གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྔོན་ཆད་སྐྭ་ཅོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་བྱོན་པའང་ཕལ་ཆེར་ནི་འཆོ་བས་ཡོངས་པ་དང་མཁས་སྐྱོངས་ལ་བསྙེན་བཀུར་གྱི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཤིང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་མ་ཐོས་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་གཞན་སེལ་

ཀྱི་ལམ་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཚོལ་བ་ལ་སྨོངས་པས་དང་ལོག་རྟོག་གི་དུག་རྒྱས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་བརྒྱལ་ནས་ལོག་པར་སྨྲ་བ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཤེས་ན་མཐའ་དག་གསལ་བར་འགྱུར་བ་རིགས་པའི་གཞུང་དྲི་མ་མེད་པའི་ངག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་གྲུབ་པ་འཆད་པར་བྱའོ། །

ལེའུ་དང་པོ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ།

གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།

ཀ༽ དང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དེ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་དག་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །

ཁ༽ ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དེའང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་

རྣམ་པ་ཤར་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་ནི་དགག་གཞིའམ་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། བུམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་མེད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤོང་བ་ནི། དངོས་མེད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པའང་ཅི་ཞིག་ལྟར་བློས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་རྐྱང་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་དགག་བྱའམ་དགག་གཞིའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅི་ཞིག་ལྟར་བློས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅེས་སྨོས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤོང་བ་ནི། བདེ་སོགས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་སོགས་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་སོགས་ནི་རང་ཉིད་སེམས་གདུང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནི་རང་ཉིད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྙན་ནི་གཞན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

ག ༡ གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ།

དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡུལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་དང་། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འཛིན་པ་ལ་སྣང་རུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་། དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་མེད་གསལ་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྤྱི་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཚད་མས་བློ་འདོགས་བཅད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་རིམ་བཞིན་དུ་དགག་པ་ལས་ཐོག་མར་གཟུང་ཡུལ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་ཙམ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་འབྲང་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་

འདོད་ན་ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་དང་ཐུབ་པའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུང་བ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་འདོད་ན་གཟུང་འཛིན་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡུལ་ནི་ལྡན་ཅིག་ཡོད་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་གཉིས་གཟུང་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཏོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཟུང་ཡུལ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་མི་འབྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་གཉིས་དངོས་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལའང་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བར་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པའི། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལའང་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཤེས་པའི་གཟུགས་ལ་གཟུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ལ་གཉིས་ལས་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་མཐུན་ལ། མི་འབྲང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་དང་མཐུན་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་

རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱང་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་མེད་ཅིང་དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བློ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བློ་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་ལ། ཤར་ན་དེ་དག་གིས་གཏད་ན་དེ་དག་དོན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། བློ་ཉིད་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ན་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་དངོས་མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མེའི་དོན་སྤྱི་དེ་མེའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བཙོ་བསྲེག་གི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། མེ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བློ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དེ་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ་བློ་ལ་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་བློ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་བློ་ལ་རེས་འགའ་སྣང་བའང་མི་འཐད་དེ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དག་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ན། ཁྱེད་རང་འདོད་པའི་ཐ་དད་གསུམ་གྱིས་ནང་ནས་གང་ཡིན། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་དེ་དེ་གཉིས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་མི་འཐད་སྟེ། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་ན་སྒྲ་གཉིས་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་དོན་སྤྱི་ཡང་སྣང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་རིགས་ལ། གྲུབ་ན་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཤེས་པ་འམ་དོན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་ནི་སྒྲ་གཉིས་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཡོད་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བུམ་འཛིན་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཡོད་པ་བཟུང་ཡང་འཁྲུལ་ན་མེད་པ་བཟུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཡང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་བློ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་ལ། དངོས་མེད་དུ་ཡོད་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་གང་རུང་སྟེ་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གཞི་གྲུབ་པ་དོན་ལ་ཡོད་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པས་སྐྱོན་གཉིས་མེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡུལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་བཟུང་བ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། རྫུན་པར་ཡོད་པ་བཟུང་བའི་

ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བདེན་ནམ་རྫུན་ཡང་རུང་སྟེ། མེད་པ་དང་རྫུན་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་མི་ཤེས་ལ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་བློ་བ་གཅིག་ལྟར་གཉིས་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་ན་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་འཇོག་སོམས་ཤིག །དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱིས་འཇོག་ན་བློ་བ་གཉིས་མེད་པར་གྲུབ་ལ། བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་གྱིས་འཇོག་ནའང་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་། བློ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་ཉིད་འདོད་ན། རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྣང་ཕྱིར་དང་། །ཞེ་བར་བསྒྲུབ་པས་སླུ་བའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་རང་ཚིག་གཉིས་དང་འགལ་ལོ། །གཞུང་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་མཐོང་ན་དེ་མཐོང་བ། །དབང་པོ་ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བར་ཐལ་བ་ནི་དོན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིད་གཏད་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་ཏེ། སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན། །གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། བདག་ལ་རག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་སྤྱི་དེ་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཁོ་ན་དང་རག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ལ་རག་ཏུ་འབྲེལ་ཡིན་ན། །བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདོད་ན་ཐོས་བྱུང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འདོད་ཅེ་ན། མཁས་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་དེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བློ་གཉིས་མིག་གསལ་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་

ཏེ། དེ་དེ་ཡང་དག་དངོས་ཡིན་ན། །དབང་པོ་གསལ་ལ་ཅི་ནུས་མེད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་པ་ནི་དོན་སྤྱི་ལ་སོགས་པར་དེ་འཛིན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་ལོ་ནའི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་བཞིན་ཏེ། ཡུལ་རྫུང་གནས་པས་མི་ཤེས་པ། །རང་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་དེ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞེན་ཡུལ་དགག་པ་ནི། རང་མཚན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ལ་ཞེན་པས་སམ། རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་བརྟག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཞེན་བྱེད་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་ལ། ཤར་ན་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གང་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན། དོན་སྤྱི་ལ་ཞེན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཞེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་ཡུལ་དགག་པ་ནི། དངོས་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དེས་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་གནོད་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཕན་གནོད་མི་ནུས་ན་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་དེ། །དེ་ལ་བླང་དོར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །

ག ༢ རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དགོད་པ།

གཉིས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་དང་། ཞེན་ཡུལ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དོན་སྤྱི་དང་། ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཏན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་སྣང་བའི་བློ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་བློ་དེ་དག་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་གང་བློ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་གཟུང་བ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱིའི་དོན་གཟུང་བར་མི་འཐད་དེ་བློ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟུན་ན་གཟུང་བ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ནི་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྔར་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་མི་འགལ་ལ་དེ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པས་དངོས་མེད་གཟུང་བར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྣང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ།

གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཇི་ལྟར་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། ཇི་སྙེད་དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞལ་བྱ་ཙམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་པས། མངོན་སུམ་དག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་པ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སམ། མངོན་སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་མངོན་གྱུར་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཐོབ་པ་འཇུག་པ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་ཏེ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་མི་སླུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་དེ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། ཤེས་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲོང་གཅིག་ཏུ་ལམ་ཐ་དད་ནས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་སྣང་བ་ཐ་དད་པས། །གཅིག་ལ་དེ་དག་མི་འཐད་ཕྱིར། །དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་པ་འང་མི་འཐད་དེ། གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་འདིར་ཐ་མི་དད་པ་བཀག་པ་ཉིད་དུ་བལྟའི་ཡུལ་དུ་མ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་

ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབྱེ་བའི་དོན་ནི་ཕྱིར་གཉིས་ཏེ། མེད་དགག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མ་ཡིན་དགག་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གཅིག་པ་བཀག་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དེ་གཉིས་སོ། །འདིར་ནི་མེད་དགག་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཙམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་འཕྲུན་པ་དང་། བརྡ་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་ན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་དག་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཕུང་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །སྒྲའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ལ། །བློ་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་གཅོད་དུ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ལ་དངོས་མེད་

འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཇུག་ལྡོག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་གནོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དགྲ་གཉེན་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ཡང་ཕན་གནོད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་དེ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པར་སྒྲོང་བས་གྲུབ་བོ། །དེ་སྐད་དུའང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་བྱ་དེ་ལས་འགྲུབ་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན་ཁོ་བོའང་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། སྒྲ་དོན་བསྟོན་པ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བྲག་གིས། །དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དཔྱད་བྱ་སྟེ། །འདི་ལས་འབྲས་འབྱུང་རག་ལས་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ངེས་བཟུང་ཡིན་པས་དངོས་མེད་གཅོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དངོས་མེད་རྐྱང་པ་བླང་དོར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་ཕན་གནོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། །དོན་གཉེར་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་ཕན། །མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅི་ཕན། །ཞེས་སོ། །

ག ༣ རྩོད་པ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ཟླ་གཉིས

ལ་སོགས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འདུས་སམ་མ་འདུས། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་དུ་འདུས་བརྟག་གྲང་། རང་མཚན་དུ་འདུས་ན་དེ་དག་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་ཤེད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་མོས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྤྱི་མཚན་དུ་འདུས་ན་དེ་དག་མི་གསལ་བ་དང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ། །རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །སྒྲ་ཤེད་ལ་སོགས་སྤྱི་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །ཁ་གཅིག་ན་རེ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཀླུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཡང་སྦྲུལ་སོགས་འཁྲུལ་བ་བཞིན། །དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་། །ལྟོག་འགྱུར་དབང་པོའི་བསླད་པ་ནི། །ལོག་ཀྱང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི། །བརྗོད་པ་དག་གིས་འགལ་ཆེ་འཛོག །མཐོང་བ་དུན་ལ་ལྟོས་འགྱུར་ཞིང་། །ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་སྐྱོན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་ན་གཞལ་བྱ་གསུམ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ནི་སྒྲ་ཤེད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་ཆ་ནི་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིའང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད། །ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དོན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་སྤྱི་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཏེ། །སྒྲ་སོགས་ཞེས་བྱའི་བློ་ཉིད་ནི། །སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲར་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མཐོང་བའི་བློ་ཡང་སྣང་པ་ཡིན་

ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་གསུམ་པ་མི་དགོས་སོ། །ཁ་གཅིག་གཟུང་ཡུལ་གསུམ་པར་འདོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྒྲེས་ན་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དོན་སྤྱིའང་གཞལ་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བའི་ཆ་ཤེས་པར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟླ་གཉིས་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་མཚུངས་ཀྱང་ཆ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དོན་སྤྱི་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་དང་། ཞེན་པ་ལྟར་དོན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཟླ་གཉིས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན་མིན་ཁྱད་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བློ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་ལའང་གཞལ་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་བློ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་སླུ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པས་གཉིས་སུ་འཇོག་ལ། ཡུལ་ལ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། ཚད་མས་གཞལ་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚད་མིན་ལ་ཡུལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ལོག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་མེད་ལ། རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིགས་ཤེས་དང་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལས་མ་འདས་སོ། །

གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཚད་མའོ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཞེས་

རང་སྡེ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གཞན་སོ་སོ་ཡིས། །རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅེས་པས་སོ། །འདིར་ནི་ཐོབ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་ངེས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་འདི་ལའང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་མེད་པའང་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་དངོས་པོ་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱིས། དངོས་པོ་བཀག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའང་ཚད་མར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རིག་ཤེས་མེད་དགག་ལ་ཚད་མིན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྐད་གཅིག་གིས་སྟོང་པའི་འཇིག་མེད་བྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་རྐྱང་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ། དངོས་པོ་བཀག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་པའོ། །དེས་ན་གནོད་པ་ཅན་ཡང་སྐད་གཅིག་དང་། བྱས་ཡོད་དང་། དོན་བྱེད་པ་གསུམ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་མེད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཚད་མའང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་འཐོབ་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མ་ངེས་ཏེ་འཇུག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གྲོང་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཞལ་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་འགལ་བའམ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་འདོད་ལ། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་འགལ་བའམ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་འདོད་དོ། །མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སམ། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ངེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་རིགས་ཤེས་མེད་དགག་ལ་ཚད་མིན་དུ་ཐལ་ཏེ་མེད་དགག་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དགག་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མར་གྱུར་པ་ནི་སྤྲོས་པ་འགོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །

ཁ ༣ དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཏན་ལ་དབབ་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་གཞན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

ག ༡ རང་མཚན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རང་བཞིན་དང་། རང་མཚན་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་གསལ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ། །གསལ་བ་ཡང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་ལ་རང་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རང་གཞན་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་དབྱེ་བསྡུ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་རང་མཚན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྲིན་བལ་གཟེངས་རིང་ཚེར་མ་རྣོ་བ་དང་། །རྨ་བྱའི་མདོངས་ལེགས་ལ་

སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་། །ཞེས་རྒྱུ་མེད་དུ་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲོ་བ་པོ་འདི་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་སྡུག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །དབང་ཕྱུག་གིས་ནི་ཡང་ན་གཡང་སའམ། མཐོ་རིས་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་དངོས་པོས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །གཙོ་བོ་རྟག་པ་འགྲོ་བ་ཡི། །རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད། །ཅེས་པས་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །གཟེགས་གཟན་དང་ཉན་ཐོས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱུར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐུབ་པས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་ནི་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱི་དོན་ཀུང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སྟེ། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྙོམས་ཅན། །སྐྱུང་ཆེན་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འགའ་ཞིག་གིས། །ཕྱི་རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་དང་བསྟུན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་བྱིན་ཇི་ལྟར་བར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་གསུངས་པར་མཛད་ཅེས་པས་སོ། །ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའམ། འཇིག་རྟེན་དང་ཡང་བསྟུན་ཡང་རུང་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་བཞེད་དེ། སྟོང་དང་སྟོང་མིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ། །དམ་པའི་དོན་དུ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བློའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བསྟན་ཚུལ་བཞི་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་པ

ཞེས་ཀྱང་བྱ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྨན་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རམ། །ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནོར་བ་མེད། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཅེས་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བཀག་ལ། རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ནི། །རྟག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཕྱིར། །ལྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་འགས་ཕན་གདགས་བྱ་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པས། །དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་རྟག་པ་རྒྱུར་འདོད་པའང་བཀག་གོ །

ཕྱི་རོལ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་ཚེ་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དོན་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དོར་ནས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐ་དད་ལས་ཇི་ལྟར་གཟུང་། །ཞེ་ན་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནི། །འཇོག་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ། །གཟུང་བར་འཐད་པ་ཤེས་པས་རིག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པ་ན༑ སོ་སོར་མདོ་སྡེའི་སྐབས་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན་ཞེས་གྲགས་པས་སོ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་ཚེ། དོན་ལ་གནོད་བྱེད་མང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འབད་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ལྟར་སེམས་ཀྱང་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བའང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་འཁོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་རྟེན་ཅན། །གཞན་དུ་དེ་ནི་མཁའ་འདྲར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རིགས་པས་བརྟགས་པའམ་མ་བརྟག་པར་འཇིག །དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་

ལ༑ གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་འགོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ནི་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་འགོག་སྟེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བརྟགས་ནས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི་མ་བརྟག་པར་འཇོག་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྟོག་པ་འཇུག་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་དོན་དང་། ནང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དོན་ཡོད་པར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་ལྟོག་པ་ལས་གྲུབ་འགྱུར་ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། བུམ་འཛིན་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་རེས་འགའ་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གཞན་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་འོས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་སོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་གཟུང་དོན་ནི་རང་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱེད་པ་རྒྱུད་པ་ལ་བྱས་ན་དབང་པོའང་གཟུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདྲ་བ་རྒྱུད་པ་ལ་བྱས་ན་ཡུལ་མཚུངས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ལའང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འཚོགས་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཕུང་པོའམ། །

རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟོའོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའོ། །ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཟས་དང་དུས་དང་ཕ་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། །ཕ་མ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་པ་བཞིན་སྟེ། །དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས། །བུ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། །དེ་ནི་ཕ་མ་གཅིག་གི་གཟུགས། །འཛིན་འགྱུར་གཞན་འགའི་ཞ་ཡིན་བཞིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། །མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །མ་འཁྲུལ་བ་ནི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དགག་པ་དང་། །ནང་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རང་པོ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དགག་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་སྣང་ཡང་དོན་དུ་བདེན་པ་མེད་དེ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ནི་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཕེན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མེད་དེ་ཕྱོགས་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཐུམ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རགས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཕྲ་བ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་དུ་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེས་རགས་པ་བརྩམ་མི་ནུས་པར་

འགྱུར་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་དང་ཕྲད་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབུས་ནས་རྡུལ་ཕྲན་རྡུལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ལ། །རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་བརྗོད་ན་ཞེས་པ་བལྟས་མ་བལྟས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། དྲུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་དུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། འགལ་འདུའི་རིགས་པས་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཕྱོགས་ཆ་དད་ཕྱིར་གཅིག་མ་ཡིན། །ཕྱོགས་མེད་པ་ནི་འགལ་ཡང་མེད། །ཅེས་བཤད་དོ། །གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདེན་པའི་དུ་མའང་མེད་དེ། རང་རིགས་ཀྱི་དུ་མ་ལ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་མེད་ཕྱིར་ན་དུ་མ་དང་། །ཡོད་པ་མེད་ཕྱིར་མེད་པས་མེད། །ཅེས་སོ། །རྟགས་དེ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། །གང་གིས་དངོས་རྣམས་རྣམ་བཅད་ན༑ ༑དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བློ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་གིའང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ནི་བེམ་པོར་བདེན་པ་མེད་དེ། །བློ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བློ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་མེད་ཀྱིའང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ལ་སྒྲ་མི་ཐོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་འཁྲུལ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་འཁྲུལ་པར་ཐལ་ཏེ། དོན་གཅིག་གིས་གཏད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་གཏད་པའི་འབྲུར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མ་སྤྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནང་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་བ་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་སྐད་གཅིག་མར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐད་གཅིག་ཆ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་གསལ་ཞིང་རིག་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྔོ་སོགས་སྣང་བ་སེམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་བཞིན་ནོ། །གསལ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་ཅོག་ཤལ་ཡོད་ཀྱང་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱ་འགོད་ན་མ་ངེས་ལ་རིག་བྱེད་འགོད་ན་སྔོན་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་ལ་མེ་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལའི་དུ་བ་འགོད་ན་མ་ངེས་ལ་ལ་མ་ཡིན་གྱི་དུ་བ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དུ་ཙམ་འགོད་ན་འདིར་ཡང་དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་རིག་པ་ཙམ་འགོད་པས་སྐྱོན་ག་ལ་ཡོད། ཡང་ན་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་མ་ངེས་པ་མེད་དེ་རིག་བྱ་ཡིན་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་བས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པས་ཁྱབ་དགོས་སྟེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་རིག་བྱ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་ཐ་དད་ན།། ཚོར་བ་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པར་དཀའ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ནི་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་སྨྱོས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཚེ་མི་སྡུག་པ་ལ་སྡུག་པར་མཐོང་བའམ། ལས་བཟང་ངན་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཚེ་རིགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་དྲུག་ལ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གཅིག་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ནི། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གཞན་དུའང་སྣང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྷན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ལྷན་གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་དེ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན། སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་ཡང་ལྷན་གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །

འདི་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ། ཁ་ཅིག་གཟུང་འཛིན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་འགོད་ལ། ཁ་ཅིག་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷན་གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་འགོད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷན་གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཅན་ནི་གཟུང་འཛིན་གང་རུང་རེ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཞེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ལྷན་ཅིག་ལ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་ལ་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷ་སྦྱིན་ནི་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་མཆོད་སྦྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་

ན༑ འདི་ལ་ཡང་ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་མིན་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ཟླ་བཅས་ཡིན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་སྔོན་འཛིན་ལ་སོགས་པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེས་དེ་ལ་རྣམ་པ་མ་གཏད་པས་སོ། །རྣམ་པ་མ་གཏད་ཀྱང་འཛིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། །ཡན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གཞན། །གསལ་ན་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དུས་མཉམ་པའི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་དེ་མྱོང་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ་དེའང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་འགོག་པ་དང་། གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྒྲུབས་པས་འགོག་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་གང་འཐད་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་ནི་ཡུལ་དང་དུས་གཅིག་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་སྟེ་གཟུང་བ་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པ་དམིགས་པས་ཁྱབ་ལ་འཛིན་པ་དམིགས་པ་ལའང་གཟུང་བ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོ་བ་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ། །མི་འཛིན་དེ་འཛིན་ན་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཟུང་འཛིན་སྔོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་གཟུང་འཛིན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་

ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱབ་ལ། ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་ཤེས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་གཉིས་གཟུང་འཛིན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་མེད་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་མ་མཐོང་ལ་འབྲེལ་མེད་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མཐོང་སྟེ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན་ཞེ་ན༑ ༑འདི་ལ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ནའང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་རིགས་པས་འགྲུབ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་ན་འཁོར་བ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་དང་འཛིན་པས་བསླད་པ་ནི། །སྟ་ན་དེ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་སྟེ། གནོད་པ་ཅན་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཆོས་ཅན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མི་འཐད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །དངོས་པོ་ཐ་དད་ཙམ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ།

གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་ཆོས་ཅན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྣང་གཟུགས་སམ་མེ་དུད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའམ། །བདེན་པ་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་བདེན་པ་ནི་བདག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན་མ་ངེས་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མེད་ན་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མི་སྲིད་པའི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁྱབ་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ན་རྒྱ་བའི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་ཐལ་བའི་ངག་ཏུ་བྱ་བའམ། ཡང་ན་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་བདེན་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མི་སྲིད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་རང་རྒྱུད་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་ན་བདག་གཅིག་མི་འཐད་ལ་དུས་མཉམ་པས་དེ་བྱུང་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་དབང་པོའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། སྣང་གཟུགས་གཉིས་ལའང་འབྲེལ་པ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་རྒྱུ་ཚོགས

པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རོ་གཟུགས་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རོ་གཟུགས་གཉིས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་མཉམ་པའི་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་གཉིས་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མི་སྲིད་དེ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་ངེས་དེ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་ནི། །ཕན་འདོགས་མིན་ཕྱིར་རྣམ་མི་བྱེད་ཅེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ། མ་ངེས་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་གཟུང་བ་གཅིག་འཛིན་ནོ། །གཅིག་པར་འདོད་ན་དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་དུ་མས་ཟླ་བ་གཅིག་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་དག་གི་གཟུང་འཛིན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཟླ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དུ་མས་ཟླ་བ་གཅིག་མཐོང་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་དུས་དེར་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཆགས་འཕྲུན་པར་སད་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་འདི་འགལ་གང་གི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྣ། །གཞན་མ་ཡིན་ལ་འགལ་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བཟློག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་མེད་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་མི་སྲིད་ལ། ཐ་དད་ཡོད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡོད་ལ་བདེན་པ་མེད་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྣང་བ་དང་གཟུགས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་སྤྱང་བ་ནི། གཟུགས་དང་སྣང་བ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་སྟེ་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པས་སོ་ཞེ་ན༑ འདི་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཞུགས་ཏེ་སྣང་བས་སྒྲོག་ཆགས་འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་གགས་བྱེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྣང་གཅིག་མཚན་རྒྱུ་དང༌། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག །གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་དང༌། །མཐུན་པས་གཅིག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་སྤྱང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་གཞན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་ཆགས་སྡང་དམིགས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་མ་ངེས་པ་སྤྱང་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པས་ཞེ་ན༑ མ་གྲུབ་སྟེ་གཞན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་ལ། སྤྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གང་ཡིན་བརྟག་གྲང༌། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཅིག་ལ་ལྷན་གྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའམ་བདེན་པ་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་རྟགས་གྲུབ་ཅིང་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ

ལྟར་ན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མི་སྲིད་ལ། འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་བློ་རྫས་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་མེད་པས་རྟགས་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མིན་ན་མ་ངེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཞན་སེམས་དང༌། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་འཁྲུལ་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་བདེ་སྡུག་བཞིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་བློ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་བས་ཟླ་བ་གཉིས། །མེད་པའང་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཀར་སྔུག་ལ་སོགས་ཐ་དད་སྣང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཤེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ལས་མེད་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་སྐད་ཅིག་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་གཉིས་པར་སྡོད་ན་གཉིས་པའང་གསུམ་པར་སྡོད་པས་མཐར་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། གནས་པ་ལ་ནི་མི་སྲིད་དང༌། །དང་པོ་མི་འཇིག་མཐར་མི་འགྱུར་ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །མི་གནས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་དང༌། གང་ལའང་གསོན་པ་ཞེས་བྱ་བ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་མེད། །སྐྱེ་བོས་དེ་ངེས་མི་རིག

པས། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དཀོན་ཞེས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་དང་། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་པོ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཤད་ཅེས་པས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་རིང་ཐུང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐད་གཅིག་ཆ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྣམ་གཅོད་ལ་ཆ་བཅས་དགག་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དུས་ཐུང་ཐག་མ་ཡོད་མེད་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་དུས་ཐུང་ཐག་མ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་ཆ་མེད་གྲུབ་ལ༑ མི་སྲིད་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། སྤྱིར་དུས་རང་མེད་པས་ཤེ་ན། དུས་རིང་པོའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཐམས་ཅད་རིང་པོ་ཡིན་པས་ན་ཞེ་ན། མར་མེ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྟོས་ས་ཐུང་བ་མེད་པས་རིང་བའང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བགོས་པས་ཐུང་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚེ་གསུམ་དེ་དབྱེ་གཞི་ལས་ཐུང་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། མ་སོང་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའམ་དུས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོང་ན་ཆ་མེད་གྲུབ་སྟེ་མཐར་བགོར་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་ལ་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྔ་མ་དེ་དངོས་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་མས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་མང་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་གསུམ་གྱི་

བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་གསུམ་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་བསྐལ་པ་ཡང་ཆ་ཤུག་མེད་དུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དུས་རིང་ཐུང་མཉམ་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་དུ་མར་བགོས་ཀྱང་ཆ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་གནས་པའི་ཆ་གསུམ་དུ་སྡོད་པས་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མི་འགག་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་འགག་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུས་རིང་པོ་རྣམས་མི་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་བ་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སེམས་སྐད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འཐད་དེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྔོ་སོགས་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་དུ་མར་སྣང་བས་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་སྣང་མཁན་གྱི་བློ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་བརྟག་ནའང་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཡང་དག་པར་ཐ་དད་དུ

སྣང་བ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཡང་དག་པར་གཅིག་ཡིན་པ་མི་ཤེགས་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མི་ཤེགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་ཟླ་བ་གཉིས། །མེད་པའང་ཐ་དད་སྣང་བ་བཞིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། དཀར་སྔུག་ལ་སོགས་ཐ་དད་སྣང་། །ཐ་དད་མ་ཡིན་བློ་སྐྱོང་ནི། །ཐ་དད་མེད་སྣང་ཐ་དད་ན། །ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་རྟེན་ཅི། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་ཐལ་བ་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་སངས་རྒྱས་བུམ་པ་གཅིག་མཐོང་བའི་དུས་སུ་དེ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཤེས་པར་བདེན་ནམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པར་བདེན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་ངོར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་སྣང་བ་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བའི་བུམ་པ་དང་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུ་མས་བུམ་པ་གཅིག་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དེ་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུམ་པ་མཐོང་བར་སྙམ་པ་ནི་ཡུལ་དུས་དེར་ཐམས་ཅད་ལ་བུམ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ཡིན་ཏེ་རྨི་ལམ་མཐུན་སྣང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་གཞན་དབང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་རྟོག་མེད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་མཐོང་ཡང་མི་གྲོལ་ཏེ། བདག་དང་དོན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་མིག་གིས་སྔོན་པོའི་སྐད་གཅིག་མཐོང་ཡང་རྟོག་པས་རྟག་པར་ཞེན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཟླ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཡུན་རིང་པོར་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པར་འཇོག་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་ནི་བག་ཆགས་མི་བརྟན་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སླུ་བའི་ཕྱིར་མི་བདེན་པར་འཇོག་པ་མི་འགལ་ཏེ་རྫུན་ཤུག་རིང་ཐུང་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་བློ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པའི་ཤེས་པ་དང་། དཀར་འཛིན་དང་སེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཡ་ཡ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ནི་འདོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དུ་འཇོག་སྟེ། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས།། གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པའི་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་རྫུན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། སེམས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཏུ་བདེན་ན་ཞག་དང་ཟླ་བ་དང་ལོ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། རྒྱུན་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱར་བསྟན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞག་ལ་སོགས་པ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཡིན་ཏེ་འགལ་མེའི་ཐག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྒྱུན་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཕྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་རྫུན། ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུན་གཅིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཁ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་མེད་ན་རྟུལ་ཕྲན་ལའང་ཆ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་རྟུལ་དྲུག་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །མ་གྲུབ་སྟེ་སྔ་མ་འགགས་ཤིང་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔ་མ་དང་མ་འབྲེལ་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་ཕྱི་མ་དང་མ་འབྲེལ་ན་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སྔ་ཕྱི་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དག་དང་ཐད་མ་ཐད་ཀྱི་ཆ་མི་འོང་སྟེ། དེ་དག་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཅིང་ཆ་ཕྱེ་ན་དངོས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་སྟེ། ཆ་མེད་ཀྱང་བློ་ཡིས་གཞིགས་ན་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པའི་ཆ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་གསུམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ན། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས། །འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། །ཐོག་མ་དབུས་ཀྱང་བརྟག་པར་གྱིས། །སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་ཡང་། །སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཏེ་བྲག་སྨྲ་བའི་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་གནོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཡང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་སྟེ། ཆ་མེད་ཀྱང་བློ་ཡིས་གཞིགས་ན་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པའི་ཆ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་གསུམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ན། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས། །འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་མཚན་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། དབང་པོས་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྒྱུད་པས་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཤི་བའི་དབང་པོ་དང་མིག་བཙུམ་པའི་ཚེའང་དོན་མཐོང་བར་ཐལ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། རྣམ་ཤེས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་མཐོང་ན་སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་པོས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ནི། མི་འཐད་དེ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་འཛིན་དུས་མཉམ་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་ལོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཀུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མས་བུམ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུའང་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བས་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡུལ་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཚོགས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་

ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་དང་འདྲའམ་གཞན་འདྲའམ་རུང་། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པ་ན། །དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་པ་མེད་ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཕའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་བུས་ཕའི་གཟུགས་བཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ། །བུ་ཞེས་ནི་བར་འདོགས་པ་ལྟར། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོང་བ་ལ། །དོན་སྐྱོང་ཞེས་ནི་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ནི་དམིགས་པ་དེའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ་རང་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གསལ་བའི་ཆ་ནི་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་གསལ་བ་སྐྱོང་བ་ཡིན། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དམིགས་སྐྱོང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་གནས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་ཁས་བླངས་ནས་མདོ་སྡེ་པ་འགོག་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བུམ་འཛིན་ལྐོག་གྱུར་གྱི་བུམ་པ་དང་འདྲ་ན་ཤ་ཟ་དང་འདྲ་བོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅིས་འགོག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤ་ཟ་ཞེས་པ་དེ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་ཟེར་རམ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་ལ་མཐུན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་མཐུན་པར་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བཟློག་ནུས་སོ་གསུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ལྐོག་ན་མོ་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་འདྲ་བར་མི་ཤེས་ལ་གྲུབ་

ན་ཚད་མ་གང་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཐད་དེ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་གྲུབ་སྟེ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྐོག་ན་མོ་ལ་བསྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། བསྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པ་རྡུལ་ཕྲན་དུ་མའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལ། ཤེས་པ་ལ་རགས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་སྣང་བ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་སྤང་བར་མི་ནུས་སོ། །འདི་ནི་མུ་སྟེགས་དང་རྩོད་པའི་ཚེ་ཁས་བླངས་ཀྱི་རང་གི་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བློའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བློ་ནི་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་དང་། རྫས་ཐ་དད་ནའང་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི་སྨུན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའམ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུས་བློ་སྔོན་འགྲོ་བ་ཡི། བྱ་བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་དེ། །འཛིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བློ་ཤེས་འགྱུར། །སེམས་ཙམ་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་མཚུངས། །ཞེས་པས་སོ། །

ག ༢ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མི་གསལ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའོ། །མི་གསལ་བ་ཡང་ཡུལ་དུས་འདྲེས་པར་སྣང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་དོན་སྤྱི་དང་། ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤྱི་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །རྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རང་རིག་གི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཤུགས་རྟོགས་ཉིད་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟླ་བ་གཉིས་དང་སྤྱི་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བར་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པས་གཞན་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དོན་ལ་བདག་གཅིག་དུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ལོག་སོགས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རིགས་པ་གྲུབ་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དཔྱད་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

ལེའུ་གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དཔྱད་པ།

ག ༣ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་གཞན་གདན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་གཞན་གདན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྫས་དང་ལྡོག་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའོ། །

ང ༡) རྫས་དང་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་གདན་ལ་དབབ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫས་དང་ལྡོག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྫས་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྡོག་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ནི་རྫས་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་ཆོས་ཁ་ཡར་བ་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི་འདུ་རྒྱུའི་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་འདུས་པའི་རྫས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གྲུབ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དང་པོ་ལྟར་ན་བུམ་ལྡོག་རེས་པའམ་བརྗོད་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པའང་རེས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྔོར་

པའི་དོན་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ལྟར་འདུས་པ་འམ་ཤིང་ཤུན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་འདུས་ན་བུམ་མི་རྟག་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་འདུས་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཚེ་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ལྡོག་པ་འདུས་པ་ལས་རྫས་གྲུབ་ན་དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དུས་མི་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདོད་པ་གང་གིས་འགོག དེ་ནི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ན་རྫས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྫས་བློས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་དོན་ལ་གནས་པ་ལ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་རྫས་སུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རྫས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའི་རྫས་གྲུབ་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱང་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལོག་པ་ལས་ལོག་དོན་སྤྱི་ཤར། ཕྱི་རོལ་དུ་བཏགས་པ་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ་གསུམ་ཚོགས་པ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་ལོག་པ་ལས་ལོག་པ་རྐྱང་པ་ལ་འདོད་ན་རྫས་ཙམ་

ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་རྒྱུད་པ་ལ་འདོད་ན་བློའི་རྫས་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྫས་ལྡོག་གི་ཆོས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྫས་ལྡོག་གི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་རྫས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ནི་རྫས་ཆོས་ཡིན་ལ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ནི་ལྡོག་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྫས་ལྡོག་འབྲེལ་བ་དེ་དག་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྫས་དང་དེའི་ཆོས་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལའང་ལྡོག་པ་གཅིག་ན་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་མི་རིགས་ལ། རྫས་གཅིག་ན་དེ་དང་དེ་མིན་གཉིས་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་མི་སྲིད་པའི་རྫས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྫས་དང་དེའི་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བུམ་མི་རྟག་གམ་རྟག་པ་དང་མ་བུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་མི་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྫས་ལྡོག་གང་གིས་ཆོས་ཡིན་བརྟག་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆོས་གཅིག་གི་གཞི་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་རྫས་ཆོས་དང་། མ་ཁྱབ་པ་ལྡོག་ཆོས་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། །རྫས་ཡན་འགལ་བ་རྫས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྟག་ན་མི་འཐད་དེ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཅེས་པ་རྫས་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་བྱེད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མ་ཚང་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཀ་བ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལྡོག་པ་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་བྱེད་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྡོག་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ལ། སྤྱི་ཁྲེ་ཐག་ཡིན་མིན་ནམ་རང་ལྡོག་ལ་དངོས་སུ་རྟེན་མི་རྟེན་ལ་བྱེད་ན་མི་རྟག་པ་

ལྡོག་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་བས་དེས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། གདན་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་བས་དེས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་བུམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་བརྡ་བཏགས་ཟིན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་ལ་གདགས་རུང་ལ་བྱེད་ན་གདན་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མི་རྟག་པའང་འགའ་ཞིག་གི་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་རྫས་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་ཚོགས་ཐ་མི་དད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ནི་ཆོས་འགལ་བ་གྲུབ་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའོ་ཞེས་པའོ། །ལྡོག་པ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ལས་ལྡོག་པ་གཅིག་ནི་སྒྲ་རྟོག་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་ནི་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས་ཞེས་པས་སོ། །རྫས་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་ཀུན་དངོས་པོ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ལྡོག་པ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་ཀུན་ལྡོག་པ་གཅིག་རྒྱུད་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། །དེ་དག་ཚོགས་པ་འདང་མ་ཡིན་ཏེ། །རྫས་སུ་མེད་ཕྱིར་ཟླ་གཉིས་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། རྫས་ཀུན་སྐད་གཅིག་པར་ཉིད་

ཕྱིར། །བཅད་དོན་ཐོབ་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་མིན་ཞེས་པ་བཤད་དོ། །

ང ༢ དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། ཐོག་མར་དངོས་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐྱེ་མ་བདགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་མ་བདགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཀག་པ་དེ་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བདགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་དོན་དང་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་སམ། རང་གི་གོ་སར་དངོས་པོ་གཞན་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཐོགས་བཅས་དང་། མི་བྱེད་པའི་ཐོགས་མེད་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི་སྭ་བྷ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་ཅིང་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ན་དངོས་པོ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་མེད་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་

དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་ཤེས་པའམ་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་གཅིག་ཐ་མ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་ཤེས་པ་ཡང་། མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། ཅེས་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་ཀྱང་རང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཟུགས་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མེད་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་དུ་མར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་རང་རིག་གིས་རྟོགས་ན་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པ་ལ་དངོས་མེད་རྟོགས་པར་བརྗོད་དོ། །

ང ༣ སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་། ཞེགས་གྲུབ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱི་ལས་ལོག་པ་ནི་དོན་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན། །གཞན་ལས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལའང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་དངོས་དང་གཞན་དངོས་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྐྱེས་པས་ཤེ་ན། དེ་དོན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་འདོད་ལ་མེད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་མེད་དགག་ཡིན་པས་སོ། །

བློ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ནི་བུམ་པ་དུ་མའི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱི་ནི་མཚུངས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །དེ་ལ་བསམས་པའི་དབང་གིས་ནི། །སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཞེས་པ་དང་། ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་བོ་ལ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ནི་བྱེ་

བྲག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་དོན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མཚུངས་པའི་སྤྱི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་སྣང་བ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་ཚེ་བ་གཉིས་སམ། ཐད་ཀ་དང་གོང་མའི་སྤྱི་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེ་གསལ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དེའང་གསལ་བ་མ་ལུས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་དོ། །བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ནི་འདོད་ལ་དེ་ལ་གཉིས་ལས་དོན་སྤྱི་ནི་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཤིང་ཙམ་དང་དུ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་དོ། །འདི་དག་དགག་པ་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་དངོས་མེད་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་གྱི་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལྟར། ཡོད་པ་མེད་པ་ཆོས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བམ་དུ་མར་གྲུབ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གསལ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་རྫས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག གཉིས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མེད་དེ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཤིང་ཙམ་གྱི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་རྫས་གཅིག་གམ། མ་ལུས་

པ་དང་གཅིག དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ཤིང་མིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཤིང་གི་སྤྱི་དང་རྫས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་དང་རྫས་གཅིག་ལ་འགའ་ཞིག་དང་། མི་གཅིག་པ་མི་འཐད་དེ་སྤྱི་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཁེགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མི་ཁེགས་པ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །མ་ལུས་པ་དང་གཅིག་ན་སྐྱོན་བཞི་སྟེ།

ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དགག་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤ་པ། འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཤིང་ཙམ་གྱི་སྤྱི་མི་སྣང་ན་དེ་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ། སྣང་ན་ཤིང་གི་གསལ་བ་མ་ལུས་པའང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྤྱི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འགྱུར་ལ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་མི་འཐད་དེ་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བློ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཙན་དན་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཤིང་གི་སྤྱི་མ་སྐྱེས་ན་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་ལ་སྐྱེས་ན་སྤྱི་དང་རྫས་གཅིག་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ཙན་དན་ཞིག་པའི་ཚེ་ཤིང་གི་སྤྱི་མ་ཞིག་ན་དེ་དག་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ། ཞིག་ན་སྤྱི་དང་རྫས་གཅིག་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་གསལ་བ་མ་ལུས་པ་རྫས་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཐ་

དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཆར་སྐྱེས་འཇིག་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་གམ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ཡང་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ན་དཀར་སྔོ་གཉིས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དཀར་སྔོ་རྣམ་པ་འགལ་བས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་མ་ཐུག་གི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །བཞི་པ་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་སྤྱི་དང་རྫས་མི་གཅིག་སྟེ་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་དང་། གཡོ་མི་གཡོ་དང་ཁ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་པ་གཡོ་ཡང་ཙན་དན་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པས་སྤྱིའང་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །གཡོ་མི་གཡོ་རྫས་འགལ་བར་བཤད་པ་འདིས་ནི་མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྙན་ཡང་རྫས་མི་གཅིག་པར་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་བརྙན་གཡོ་ལ་མེ་ལོང་མི་གཡོ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྙན་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ངོས་རྣམས་ལ། །གཅིག་དང་གཞན་གཉིས་སྤངས་པའི་གཟུགས། །ཞེས་པས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུ་གཡོ་མི་གཡོ་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་ལའང་ཐ་དད་པ་མཐོང་སྟེ་གཟུགས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་དོན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་དགག་པ་ནི། ཤིང་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི

གཅིག་མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ལྡན་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདྲ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ཀྱང་སྐྱོན་མི་སྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཤ་བ་དང་ཙན་དན་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲའམ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཁ་དོག་དང་བོང་ཚོད་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཙན་དན་གཅིག་མཐོང་བའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འདྲ་བ་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་འདས་པའམ་ད་ལྟ་ཀྱི་ཙན་དན་གང་དང་འདྲ་བར་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་ཙན་དན་གཞན་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་ཙན་དན་ཟླ་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཙན་དན་དེ་ཉིད་དང་འདྲ་བའང་མི་སྲིད་དེ། འདྲ་བའི་ཡུལ་དང་འདྲ་བའི་སོ་སོར་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་བུམ་པ་དང་མཚུངས་པ་འཛིན་ན་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་དང་མཚུངས་པར་དེ་འཛིན་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་མིན་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཤ་བ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ན་ཤ་བ་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་ལ་ཙན་དན་དང་འདྲ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ན་ཙན་དན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་མཚུངས་པ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་ཤིང་གང་ཡང་རུང་བ་འདོད་པའི་ཚེ་ཤ་བའམ་ཤ་བ་དང་འདྲ་བ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་གཅིག་མེད་པས་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་མི་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར

བརྗོད་ན་ཤ་བ་དང་ཕྱོགས་རེས་འདྲ་བའི་རྡོ་ལ་སོགས་པ་ལའང་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཤིང་མི་འགྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ནི་ཤིང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སིལ་བུ་རྣམས་ལ་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པ་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་འདྲ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྲེ་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་བློ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ངོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་བཏགས་པ། །ཁྱད་པར་དེ་ལ་འཇུག་དོན་ཅན། །སྒྲ་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་བསྟན་ཞེས་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་མཚན་གཞི་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོའི་སྤྱི་བཀག་པ་དང་། སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་གཞི་སྤྱི་ཁྱབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི། སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཁྱབ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་སྤྱི་ཁྱབ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ། མེད་པར་ཐལ་བ་མ་ངེས་ལ། དེས་ན་ལྡོག་གྲུར་གྱི་དགག་སྒྲུབ་རྟོག་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་བློ་ངོར་སྤྱི་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ཡོད་མེད་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི། སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་སྤྱིས་ཁྱབ་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་སྒྲ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་སྒྲ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་དོན་ལ་སྤྱི་མེད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་བརྗོད་འདོད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་རི་བོང་རྭ་དག་དང་། །མོ་ཤམ་གྱི་ནི་བུ་དག་ཀྱང་། །མེད་བཞིན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དངོས་ལ་རྟོག་པའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལ་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྔ་མ་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ལའང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གསལ་བ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ད་ལྟར་གྱི་གསལ་བ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་སེལ་བས་དངོས་པོར་གཟུང་བ་དེ་དུས་གསུམ་ཀའི་གསལ་བ་ལ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་འཇིག་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི་གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཚེ་སྤྱི་མི་འཇིག་ན་བདག་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ་འཇིག་ན་དེ་རྫས་གཅིག་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་དང་རྟོགས་མིན་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་སྤྱི་མེད་ན་རིགས་སྣང་རྒྱུན་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པའི་རིགས་སྣང་མེད་པ་ནི་འདོད་ལ། མ་དཔྱད་པའི་བློ་ངོར་རགས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ནི། །བསགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་རགས་པའི་གཅིག་གི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ལ་གོང་བུའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིང་པོ་ནས་ཡན་ལག་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དཔྱད་ན་མི་འཐད་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །བློའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་གཞན་སྤང་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཁེགས་གྲུབ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྱེ་བྲག་གྲུབ་ན་སྤྱི་གྲུབ་དེ་སྤྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་གང་རུང་གཅིག་གྲུབ་ཀྱང་མ་ལུས་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྤྱི་ལ་བྱེ་བྲག་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་བཀག་ན་བྱེ་བྲག་ཁེགས་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ་བཀག་ན་སྤྱི་ཁེགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་བཀག་པས་མི་ཁེགས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་ལ་སྤྱི་ལྡོག་པ་གཅིག་རྐྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་དོན་ལ་ཁེགས་གྲུབ་དང་བློ་ཡུལ་དུ་ཁེགས་གྲུབ་ཕྱེ་ནས་སྨྲའོ། །འདི་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བདག་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་ན་བྱེ་བྲག་གྲུབ་ན་སྤྱི་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤྱི་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་འང་གྲུབ་དགོས་ལ། སྤྱི་བཀག་པས་བྱེ་བྲག

ཁེགས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་གཅིག་བཀག་ནའང་སྤྱི་ཁེགས་དགོས་ཏེ་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཁེགས་གྲུབ་བསམ་པ་དང་། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ཁེགས་གྲུབ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་ཚུལ་དང་། ཁེགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་དང་བྱེ་བྲག་ལ་གྲུབ་ན་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལ་འགྲུབ་ཏེ་ཤ་པ་ལ་གྲུབ་ན་ཤིང་ཙམ་ལ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་དང་སྤྱི་ལ་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་དང་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་ཙན་དན་མི་འགྲུབ་པ་དང་ཤིང་ཙམ་ལ་དམར་པོ་གྲུབ་ཀྱང་སྨུག་པ་ལ་མི་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་དང་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ལ་སྲིད་ན་སྤྱི་ལ་སྲིད་དེ་ཙན་དན་ལ་དམར་པོ་སྲིད་པས་ཤིང་ཙམ་ལ་དམར་པོ་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་སྤྱི་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་བ་ལང་ལ་ལྐོག་ཤལ་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ལྐོག་ཤལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ལ་སྲིད་པས་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་སྲིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྲིད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་རྭ་སྲིད་ཀྱང་རི་བོང་ལ་རྭ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ལ་ཁྱབ་ན་བྱེ་བྲག་ལའང་ཁྱབ་སྟེ་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པས་བུམ་པ་ལའང་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྫས་དང་ལྡོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་དང་གཅིག་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཟ་སྒྲ་དང་ཟ་སྒྲ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་དང་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་དང་རྫས་གཅིག་ན་སྤྱི་དང་ཡང་

རྫས་གཅིག་སྟེ་ཙན་དན་དང་དམར་པོ་རྫས་གཅིག་པས་ཤིང་ཙམ་དང་ཡང་དམར་པོ་རྫས་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་དོན་གྲུབ་ན་སྤྱིའི་ཡང་དོན་གྲུབ་སྟེ་ཡལ་འདབ་ཕྲུང་ལ་སྟུན་པ་གྲུབ་པ་ན་ཡལ་འདབ་ཙམ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པའང་སྲིད་པས་བྱེ་བྲག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ན་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གི་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁེགས་ཚུལ་གྱི་བཞི་ནི་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཤུགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ཁེགས་གྲུབ་བསམ་པ་ནི་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དང་ཡ་གྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡ་གྱལ་ལ་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་ཚོགས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚོགས་པ་མི་འགྲུབ་པ་སྲིད་དེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་མཉམ་གྱི་ཡ་གྱལ་གྲུབ་ན་ཚོགས་པའང་འགྲུབ་སྟེ་དུས་མཉམ་གྱི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གཉིས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་གཅིག་ལ་རག་ལས་པས་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་པ་གྲུབ་ན་དུས་མཉམ་པའི་ཡ་གྱལ་གྲུབ་པ་སྔར་དང་འདྲ་ལ། དེའི་རྒྱུ་སྔ་མ་སོགས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་མི་འགྲུབ་སྟེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡ་གྱལ་སྔ་མ་ཁེགས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་ཁེགས་ཏེ་མེ་མེད་ན་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །དུས་མཉམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཁེགས་ནའང་ཚོགས་པ་ཁེགས་ཏེ་རོ་ཁེགས་ན་གཟུགས་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོགས་པ་ཁེགས་པས་ཡ་གྱལ་སྔ་མ་མི་ཁེགས་ལ་དུས་མཉམ་པ་ཁེགས་ཏེ་རྒྱུའི་

ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡ་གྱལ་སྔ་མ་ནི་ཡ་གྱལ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཞིང་ཚོགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ལ་ཚོགས་པ་སྔ་མ་ནི་ཚོགས་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ་ཡ་གྱལ་ཕྱི་མའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོགས་པས་ཡ་གྱལ་དཔོག་པའང་རྒྱུའི་བྱེད་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ། ཁེགས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དག་འབྲེལ་མེད་ལ་མི་སྲིད་པས་སྔ་མ་ནི་བདག་གཅིག་པ་དང་འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲ་ལ་ཁེགས་པས་བྱེ་བྲག་ལ་ཁེགས་པ་དང་། སྒྲ་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་ཁེགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྒྲ་གྲུབ་པ་དང་། ཁེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱས་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལ་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པའོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་རྟེན་པར་ཡོད་པས་ཁེགས་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པར་ཡོད་པར་ཁེགས་པ་ནི་མ་ངེས་སོ། །འདི་ལ་གཅང་ནག་པ། རྫས་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡོག་པའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱི་ནས་ལན་འདེབས་པ་ནི་རྟོག་གེའི་འཇུག་པ་མ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བུམ་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དོན་དམ་གྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་ངོས་བཟུང་ནས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུ་མ་ལས་

རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད་ལ་བཤད་ལ། འདིར་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ལ་འདོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་བློ་ཡང་རང་མཚན་འཛིན་པ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། སྤྱི་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་གེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་བུམ་པ་ལ་དངོས་མེད་ཙམ་ཁེགས་པས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་མེད་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་འདོད་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་དངོས་མེད་ཙམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་ཁེགས་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དབུ་མའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་ན་འདི་ལྟར་ལན་འདེབས་ཏེ་བུམ་པ་སྣང་བ་འདི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་དངོས་མེད་ཁེགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འཁྲུལ་ངོར་བུམ་པ་འདི་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཙམ་ཁེགས་པ་དང་དོན་དམ་དངོས་མེད་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་བློ་དེའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་དོན་དམ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རིགས་པས་བརྟག་ན་དངོས་མ་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོ་ཡིན། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཇི་ལྟར་འགལ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་འདི་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ཙམ་

།ཤེས་པའི་ཕྱིར་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ཡིན་ཡང་།ཤེས་པར་ཐལ་ཞེས་པ་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སྔོ་མིན་ཙམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཻ་ཌཱུརྻའི་སྔོ་མིན་ནམ་དོན་དམ་གྱི་སྔོ་མིན་ཀྱང་ཤེས་པར་ཐལ་ཞེས་སོགས་འགོག་པ་ལའང་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་གྲུབ་ན་བུམ་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་དངོས་མེད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་ཙམ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་དམ་གྱི་བུམ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མའི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་རིགས་པས་དོན་དམ་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །བློ་དེའི་ངོར་དངོས་མེད་ཙམ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ་བློ་དེའི་ངོ་བོར་བུམ་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་འདོད་དོ། །བུམ་པ་འདི་བློ་འཁྲུལ་བས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན་བློ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཤེས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་དོན་ནམ་བློ་ངོར་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཤེས་ན་ཤེས་མཉམ་དང་གྲུབ་ན་གྲུབ་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བློ་ངོར་ཀུན་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་མ་དཔྱད་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡལ་འདབ་ཙམ་ཤེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཤེས་ཤིང་ཤ་པ་ཤེས་ཀྱང་ཡལ་འདབ་ཙམ་འཛིན་པ་མི་ཤེས་པས་དགག་བྱ་དམིགས་པ་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་སོ། །

༨ ༩ དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

བཞི་པ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ངེས་པ་བསམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྲུབ་ཆོས་མ་དོར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་མོད་གཡོ་སྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་མ་དོར་བ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ། མགོ་མ་དོར་བ་ལང་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་ལྡོག་རྫས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བུམ་ཆོས་དང་བྱས་ཆོས་མ་དོར་ཡང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བློ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་སྣང་དུ་རུང་བའོ། །འོ་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལའང་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྗེས་དཔག་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་ལུགས་འདིར་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཡུལ་དོན་དམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པའོ། །དོན་ལའང་ཡོད་པ་

དང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སམ། བུམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལྟར་ཐ་དད་པ་གཉིས་སོ། །ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་རྣམ་ལྡན་དུ་གྲུབ་པས་ན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའམ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བློས་མ་བསླད་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དམ་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ནི། དངོས་པོ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་དང་དོན་དམ་པ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགག་པ་ལ་འདང་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རང་ལྡོག་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ་དེ་དགག་གཞིའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་རང་གི་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོག་པ་ལ་དགག་གཞིའམ་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་དོན་རང་གི །བདག་ཉིད་གནས་དངོས་རིགས་པ་ལྟར། །དགག་པའི་བློ་ལ་དགག་པ་ནི། །དོན་དང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའང་མིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དབྱེ་བ་དངོས་ནི་དགག་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་པ་ལས། །དགག་པ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཕེན་པའི་དགག་པ་ནི་མེད་པ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཅིག་པུ་ནི་

དགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་མེད་པར་དགག་པའང་ཡིན་ནོ་ཅེས་པས་སོ། །འདིས་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་བློ་ངོར་འཕེན་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ། མི་འཕེན་པ་ནི་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ངེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་གྲངས་ངེས་པ་ནི་དགག་པ་ཙམ་ལ་མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ལས་མེད་དེ་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་ངེས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་བློའི་མཚན་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ལྡན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི་སྒྲུབ་པས་སྟོང་པས་ན་དགག་པ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བཀག་པས་ན་མེད་དགག་དང་། སྒྲུབ་པ་གཞན་ཡིན་པ་ན་མ་ཡིན་དགག་གོ །

གཉིས་པ་ངེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཡུལ་ཙམ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་ངེས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིར་དགག་སྒྲུབ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་བུམ་པ་དང་བདེན་དངོས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལྟ་བུའམ་ས་ཕྱོགས་དག་པ་དང་བུམ་མེད་ལྟར་མེད་དང་དགག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་བཀག་པ་དང་མི་

གཅིག་སྟེ་བུམ་པ་ལ་བུམ་མེད་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ཆོས་བཀག་པ་དང་ཡང་བདག་མི་གཅིག་སྟེ་བུམ་པ་དང་མ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་བཀག་པ་དང་ཡང་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་བྱས་པ་དང་མ་ཚང་བའི་ཤེས་བྱ་བདག་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དགག་པའང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ན་རྟོག་མེད་ཀྱང་སེལ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པས་ཀྱང་དགག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དགག་སྒྲུབ་རིམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟགས་སེལ་བའི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས། །གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་འགྱུར་ན། །དེ་ལས་མ་གྲུབ་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་རིགས་པས་གནོད་དོ། །གཞན་ཡང་མེད་དགག་དང་སྒྲུབ་པའང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ས་ཕྱོགས་དང་བུམ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ལ་བུམ་མེད་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའང་འདོད་ན་ས་ཕྱོགས་ལྟར་བུམ་མེད་ཀྱང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་བུམ་མེད་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ན་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དོན་གྱི་མཐུས་སྐྱེས་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་མེད་དགག་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་མེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫས་ལ་རྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་དང་རང་གི་ཆོས་བཀག་པ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་བྱ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་རྫས་མི་གཅིག་ཏེ་དངོས་པོ

དང་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ནི་རང་མཚན་རྣམ་ལྡན་ཡིན་ལ་དགག་པ་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྤྱི་མཚན་རྣམ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་ན་སྔར་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་ནུས། འོན་ཀྱང་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་མེད་དགག་རྫས་མི་གཅིག་ཀྱང་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་དགག་པ་ཙམ་དང་རྫས་གཅིག་སྟེ་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་དགག་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་རྣམ་གྲངས་པར་འདོད་དེ་དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པས་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ལ། ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་དགག་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་དང་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པའི། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཞེས་པས་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཕྱེ་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དགག་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་རང་མཚན་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲའི་ཆོས་གཅིག་ཁེགས་པའི་ཚེ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་སྒྲུབ་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབ་དང་བཀག་པ་ན། ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་། །བཀག་འགྱུར་བདག་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི་ས་ཕྱོགས་གཞི་གྲུབ་བུམ་པ་ཡོད་མེད་དངོས

འགལ་ཡིན་པས་བུམ་མེད་དང་བདག་མི་གཅིག་ན་བུམ་པ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་བུམ་པ་གཞི་གྲུབ་བདེན་པའི་དངོས་པོས་སྟོང་མི་སྟོང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་བདེན་པས་སྟོང་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་རྫས་མི་གཅིག་ན་བུམ་པ་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ས་ཕྱོགས་དང་བུམ་པ་བུམ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དང་རྫས་མི་གཅིག་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་བུམ་དངོས་སམ་བུམ་པ་བདེན་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ས་ཕྱོགས་ལ་བུམ་མེད་དང་བུམ་པ་ལ་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་སྐྱེས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མེད་དགག་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན་བུམ་པ་བཀག་པ་ཙམ་ལ་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྣམ་བུའི་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་བཀག་ནས་སྣམ་བུ་འགོག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་སྤྱིས་ཁྱབ་ན་ཤ་པ་ལ་ཡང་ཤིང་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཙན་དན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་འདོད་ན་ཤ་པས་ཙན་དན་སྒྲུབས་ན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤ་པ་ལ་ཤིང་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་ཤིང་ཙམ་ལ་ཙན་དན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ན། འདིར་ཡང་བུམ་མེད་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་ལ་སྣམ་བུའི་དངོས་མེད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་གཉིས་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དོན་སྤྱིས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྤྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི་ཚད་མས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཞེས་པ་སྟར་

ཡོད་པ་བཀག་པའམ་སྣང་མེད་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དོན་མ་ཤེས་པའི་བྱེད་ཡོད་པས། །དེ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟེ་གསུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གསུམ་ཡང་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་གྲུབ་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། ||

ལེའུ་གསུམ་པ་བློ་སྐྱིའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ།

ཀ ༢ ཤེས་པར་བྱེད་པ་བློའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བློ་ལ་གཉིས་ཏེ། བློ་སྐྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །

ཁ ༡ བློ་སྐྱིའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། བློའི་འཇུག་ཚུལ་དཔྱད་པའོ། །

ག ༡ བློའི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་རིག་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བློའི་རིག་བྱར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་རྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བློའི་མཚན་ཉིད་ནི་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ག ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ན་རེ་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ནི་ལྔ་སྟེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་དང་། དཔྱད་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལོག་ཤེས་སོ། །

དེ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད། སྣང་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྟོན་འཛིན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་ལ་ཡིད་གཡེངས་པའི་ཚེ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཉེ་བར་མ་གཏད་པའི་དང་། མིག་ཤེས་ལ་དངུལ་ཡོར་སྣང་ཡང་ཉ་ཕྱིས་སུ་འཁྲུལ་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་མོ། །

ཡིད་དཔྱོད་ནི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཤོག་གྲུར་བདེན་པ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་ཁྲིན་པ་རྐྱང་པ་ན་རྒྱུ་ཡོད་ངེས་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་དང་། སྒྲ་འདི་གཞལ་བྱའམ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མི་རྟག་ངེས་སྙམ་པ་ལྟ་བུ། །ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དང་། །འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ངེས་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་སྤྱོད་དང་གསུམ་མོ། །

བཅད་ཤེས་ནི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།

དབྱེ་ན་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐད་གཅིག་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་དང་། འདས་པ་དྲན་པ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་གཉིས་སོ། །

ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ནི་དོན་མཐུན་པས་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མིན་ལ་བློ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་བཅས་ནས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་དགག་པ་ལ་ཐོག་མར་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་བློའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དེ་བློ་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་དང་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་དེ་གསུམ་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ལ་ངེས་ཁྱབ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཟླ་གཉིས་འཛིན་པའང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་མཉམ་པོ་ལ་འགའ་ཞིག་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ལ་མི་སྲིད་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་དགོས་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་གྲངས་ངེས་མི་འགྲུབ་སྟེ་མཐོང་ལ་མ་མཐོང་བ་དང་ཚད་མ་ཡིན་ལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས་བློ་གང་གིས་མ་ངེས་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་

མཐའང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་མ་ངེས་པ་ལ་ཟེར་ན་གཞན་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་སྣང་བ་ནི་བློ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པའི་ཆ་དེ་ངེས་པ་བཀག་ཙམ་ལ་འདོད་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། ལོག་པར་ངེས་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འདོད་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི། སྔོན་འཛིན་ལ་སྐད་ཅིག་མི་གསལ་ཞེས་པ་དེ་གཏན་མི་སྣང་ནས་མི་གསལ་ལམ། སྣང་ཡང་དེའི་སྤྱི་འཛིན་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོའི་སྐད་གཅིག་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་འཛིན་ལ་སྔོན་པོའི་སྐད་གཅིག་སྣང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་གི་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྔོན་འཛིན་སྐད་ཅིག་ལྟོས་ནས་མི་གསལ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལ་སྔོན་པོ་ཡང་མི་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྔོན་པོ་རགས་པས་གསལ་ལ་སྐད་གཅིག་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་རྡུལ་ཕྲན་མང་ཉུང་དམ་པོང་ཆོད་ཆེ

ཆུང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྔོན་པོ་ལ་སྐད་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ནམ་མཁའ་ལ་ལག་འཕྱིལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡིད་དཔྱོད་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ཡིད་དཔྱོད་དེ་ཚད་མར་ཐལ་ཏེ་དེའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ཡིད་དཔྱོད་དེ་འཛིན་སྟངས་འཁྲུལ་བ་དང་ཡུལ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་འདོད་ན་དེ་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚད་མར་ཐལ་བ་འདོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་པ་དང་རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ། དབྱེ་བ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་དཔྱོད་དོན་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་ཕྱིས་ཁྲོན་པར་རུ་ཡོད་པ། མཐོང་བས་མི་འགྲུབ་དེ་ཕྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྔར་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱབ་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྔར་རྒྱུའི་དུས་ནའང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུའི་ཕྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བློ་དོན་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་རྒྱུ་མཚན་གཏན་མེད་ན་དེ་རེས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་དག་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་ལ་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྲངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐོས་བྱུང་ཡང་ཁྱད་རང་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འདོད་པས་སྒྲ་ལ་རྟེན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་རྟེན་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །མི་འདོད་འདོད་པའང་ངེས་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་མ་རྟོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པར་ཤེས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མ་ཤེས་ན་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅིང་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པར་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའམ་ཡང་དག་གང་རུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ལོག་པར་ངེས་པའམ་དོན་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་རང་གིས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་མེད་བཅད་ཤེས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འཛིན་སྟངས་བཅད་ན་མི་འཐད་པ་ནི་བཅད་ཤེས་དེ་འདས་པ་ལ་དམིགས་ན་དྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རྟོག་མེད་ལ་བཅད་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྔར་གྱི་དེ་འདི་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་རྟོགས་བྱེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་དང་བཅད་བྱེད་གཅོད་པའང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱ་ན། །བསྒྲུབ་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་འདིར་ཡང་། །གལ་ཏེ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་ན། །རྟོགས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གདོན་པ་བསྒྱུར་བས་གནོད་པས་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྫས་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་ཚད་མ་དང་བཅས་ཤེས་དུས་མཉམ་ན་རྟོགས་བྱེད་འཇུག་པ་མི་འཐད་ལ། མི་མཉམ་ན་བཅད་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཚད་མའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་བཅད་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ལ་འཇུག་པར་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མའང་མི་སྲིད་པས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་དེ་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཅིག་ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་དང་རྫས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །མི་གཅིག་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ལ། གཅིག་ནའང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གང་རུང་དང་གཅིག་ན་གཞན་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། །འདོད་ན་སྐད་ཅིག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་དང་རྫས་གཅིག་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སྐད་གཅིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་མཉམ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྤྱི་དགག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའང་མི་སྲིད་དེ་སྐད་ཅིག་འཛིན་པ་རང་གིས་དེ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་དང་པོ་སྐྱེད་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པར་ངེས་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ་ངེས་བྱེད་ཡང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཅན་ལ་ནི། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ། །དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི། །གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་བློ་ནི་གང་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་ནོག་ཤལ་གྱིས་སྟོང་པས་བ་ལང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི་གསུམ་སྟེ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་རྟོགས་དང་ཐེ་ཚོམ་མོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་བརྗོད་བྱ་བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའམ་བློ་གང་ལ་དོན་དེ་ཉིད་དམ་དགག་བྱའམ་དགག་གཞིའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རྟོགས་པ་གཅོད་དོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས་ཡུལ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་ཚད་མ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རྟོགས་དཔྱོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་དཔྱོད་མ་ཚར་བ་དང་། རྟོགས་དཔྱོད་ཚར་ཡང་བློའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་དོན་མ་རྙེད་པའོ། །

འདི་ལ་གསུམ་དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་ནས་མ་རྟོགས་པ་རྟོག་པས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས་པའང་མིག་གིས་རི་བོང་གི་རྭ་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཡོད་ཅིང་བློ་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་བསྐལ་པ་སྟེ་བསྐལ་དོན་དང་སྲིན་བུའི་གྲངས་སམ་ནམ་མཁའི་མཐའ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལོག་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་བློ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བའོ། །དབྱེ་ན་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་རྨི་ལམ་གསལ་སྣང་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་སོ། །རྨི་ལམ་ན་རྟ་གླང་མཐོང་བ་ནི་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་བཙུམ་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་མིག་བཙུམས་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་མ་བཙུམས་པས་དེའི་མིག་གིས་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལའང་རྟོག་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་། རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་གསུམ་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་ལ་གཞན་གྱི་འཛིན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་ལ་འདས་པའི་བུམ་པར་འཛིན་པ་དང་། དོན་སྤྱིའི་བུམ་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ནི་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པ་ན་ཁྲོན་པ་ན་ཆུ་ཡོད་ངེས་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་ན་འདུག་པ་

ན་ཁྲོན་པ་ན་ཆུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གཅིག་གི་ཀུར་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་དགོས་པ་མ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལའང་ཆ་མཉམ་དུ་འཛིན་པ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ལའང་སྒྲ་རྟག་པར་ཤས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཤས་ཆེར་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པ་བསམས་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་ངེས་པ་ནི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་འགལ་བས་མ་རྟོགས་པ་དང་གཞན་གཉིས་ཐ་དད་ལ། རྟོགས་པ་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མ་ངེས་འགལ་བས་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་ཡང་ཐ་དད་དོ། །བློའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དམ་ཡང་ན་མ་རྟོགས་པ་ཡང་མེད་དགག་ལ་བྱས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེའང་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས་པས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པ་བསམས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནི་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་མི་འཇུག་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལའང་དོན་མི་བདེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང་དག་གི་ཤེས་པའོ། །དེས་ན་བློ་ཅམ་ལ་བཞི་ལས་མི་སྲིད་ལ་གཅིག་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཤད་དེ་རྟགས་

ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་དུ་ངེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལས་མ་རྟོགས་པ་དང་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་འགལ་བས་ལོག་ཤེས་སྐྱེད་ལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་རྟགས་ཡང་དག་དང་བློ་ཚད་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གྲངས་ཉུང་ལ་མ་ཁེགས་པའི་རྩོད་སྤང་ནི་གལ་ཏེ་མ་རྟོགས་པ་དེ་དོན་རྟོགས་པ་བཀག་ཙམ་ལ་འདོད་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གེགས་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་དང་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ་ཞེས་དང་། མེད་པ་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མ་རིག་ཞེས་འདོད་ཅེས་དང་། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །གསུང་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ན་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་པས་ཞེས་པ་དང་པོ་རྣམས་མེད་དོ། །ཐལ་བ་ཕྱི་མ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་རྟོགས་པ་གཅིག་པུར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མང་བ་མ་ཁེགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡིད་དཔྱོད་ལ་སོགས་པ་མ་འདུས་པའི་རྩོད་སྤང་ནི། འཇུག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས

གསུམ་གྱིས་མི་ཚད་དེ་སྔར་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོག་པས་མ་ངེས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་དོན་བདེན་པ་གསར་དུ་ངེས་པའི་བློ་ནི་དམིགས་ལ། དེ་དག་ཚད་མ་གཉིས་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔར་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྲིད་ལ་རྟོག་པས་སྔ་མ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ་དེའང་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཞེས་བྱ་འདས་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡང་སྣང་བའི་ཆ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་མ་ངེས་པ་ནི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཚུལ་དང་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དུ་འདུ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་དག་ཏུ་མ་འདུས་པའི་རྩོད་སྤང་ནི་འོ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་དག་གང་དུ་འདུ་བརྟག་ཀྱང་། རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཏེ་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་སྣང་བ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་ན། འདིའང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བས་ལོག་ཤེས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འདི་ནི་དཔྱོད་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལས། །སྔོ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ། །དེ་ནི་དཔྱོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་པ་དང་། དཔྱོད་

པ་ནི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། ། དེས་ན་ཚད་མ་མིན་ཡང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞན་ཡང་དེ་དག་ཏུ་མ་འདུས་པའི་རྩོད་སྤོང་ནི། གཞན་ཡང་མིག་སྨན་བསྐུས་པས་མིག་གིས་ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། རྨི་ལམ་གྱིས་མ་འོངས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། དུང་སེར་འཛིན་དཀར་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་གཅིག་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་དེ་ཉིད་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཐག་རིང་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་རྣམས་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་བུ་ལས་སང་གི་བུ་དཔོག་པ་སེར་པོ་གཡས་འཁྱིལ་ལས་དཀར་པོ་གཡས་འཁྱིལ་དཔོག་པ་དང་ཟླ་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་དཔོག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲག་པའི་དུ་བས་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བློ་དེ་དག་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡོད་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ག ༣ བློའི་འཇུག་ཚུལ་དཔྱད་པ།

གསུམ་པ་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ་གཞན་འདོད་དགག་པ་དང་། རང་འདོད་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བློས་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའོ། །དེ་དག

གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི་དངོས་རྟོགས་ཡིན་ལ། དོན་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན་རིག་གིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོག་པས་བློ་སྔོན་འཛིན་དུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའམ། རང་རིག་གིས་བློ་གཉིས་འཛིན་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་ཡུལ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགག་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་སྐྱེ་ཤི་ཙམ་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་ཤ་ཤུག་ལ་ཁེགས་པའམ། སྐྱེ་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བདེན་དངོས་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་བུམ་པ་ལ་བདེན་དངོས་ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་ཆོས་ཡིན་ན་སྤྱི་འམ་སྤྱི་ལ་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་གམ་བྱེ་བྲག་ལ་མི་ཁེགས་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློའི་རྫས་གཅིག་དང་རིགས་གཅིག་གི་དུས་གཅིག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་ལྔ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པ་དངོས་རྟོགས་ཡིན་ན་མེད་དགག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཤུགས་རྟོགས་སུ་ཐལ་ཏེ་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་བུམ་མེད་བུམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་མེ་མེད་དང་དུ་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ན་དོན་ནམ་ཤེས་པ་གང་རུང་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པས་དེ་རྟོགས་པ་དགག་གཞིའམ་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་དུ་བ་རྟོགས་པ་

བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དངོས་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་བློ་བ་གཉིས་ཀྱང་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་རང་རིག་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མངོན་གྱུར་ལྐོག་གྱུར་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ལ། ཤེས་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྟོགས་པ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་གསུམ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་འཇལ་བྱེད་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་བློ་རང་ཉིད་ལ་མི་ལྡན་འཇལ་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ལ་མི་ལྡན་དུ་ཤུགས་ལ་འཇུག་ན། གལ་ཏེ་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇུག་ན་རང་རིག་ལ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་རམ་མ་ཤར་དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་རྟོགས་སུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདི་དག་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

བཞི་པ་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་དངོས་ཤུགས་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དང་ཡ་གྱལ་དང་ཁྱད་པར་བྱས་ཆོས་བྱེད་ཆོས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ་གཟུང་འཛིན་དང་ས་ཕྱོགས་དུས་མེད་དང་སྐྱེས་བུ་འདི་ན་ཡོད་ཅིང་གཞན་ན་མེད་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་སྤྱི་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་འགོག་པ་ཤུགས་རྟོགས

ཡིན་ན་རྒྱུ་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་འགོག་པ་དང་དུ་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་ལ་མེ་རྟོགས་པ་ཡང་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤྱི་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་ཁེགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་བཀག་པས་གཞན་འགོག་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ང༡ དངོས་དང་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ་དངོས་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་དང་། བློའི་དངོས་ཤུགས་དང་། སྒྲའི་དངོས་ཤུགས་དང་། དོན་གྱི་དངོས་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ནི་དངོས་རྟོགས་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་སྔོན་པོར་ངེས་པ་ནི་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མི་ལྡན་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་རྟོགས་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་ནི་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་བ་གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་། དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་འདི་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་ལས་གཞན་ན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲས་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་དང་། སེན་ཏྲ་འོན་གཅིག་ཅེས་པ་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏ་སྣ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གོ་བ

ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་དངོས་སུ་གོ་ན་དེའི་ཆོས་ཅན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་དང་ འགལ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་མུན་པ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་ རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་རྫས་དང་ དུས་གཅིག་པ་མི་འཐད་དེ་སྔ་ཕྱིར་རོ། །རིགས་གཅིག་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ་དངོས་ རྟོགས་འགའ་ཞིག་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ་ཤུགས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མུ་བཞི་ལས་གཉིས་ཀ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་མུ་དང་དངོས་ རྟོགས་རྟོག་པ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་རྟོག་མེད་ཀྱི་མུ་གཉིས་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ དང་། འཇུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །

ང ༢ བློའི་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ།

ཇི་སྐད་དུ། དོན་ལ་ཞེན་པའི་བྱེད་པ་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་དག་ལ། ། སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། །གཞན་གཅོད་སེལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་ སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་བློ་གང་ཞིག་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་ནས་ འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དང་། རྫུན་པའི་རྣམ་ པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པའི་རང་ མཚན་སྣང་བའི་རང་རིག་དང་། དོན་གྱི་རང་མཚན་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྔ་དང་

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྟེ་དྲུག་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣལ་ འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་གཉིས་དང་དོན་སྤྱི་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། བློའི་འཛིན་སྟངས་དང་། བློ་དོན་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་ པའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་པའི་ དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཉིས་ཏེ་དངོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ དང་། ཐ་དད་དུ་གནས་པའོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཙམ་དུ་གནས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཟེར་ བ་མི་འཐད་དེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་ཙམ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་ རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གནས་ལུགས་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་པས་དང་པོ་གནས་ལུགས་ དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱས་པ་ དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་སྔོན་པོ་མ་བྱས་པ་འམ་རྟག་ པར་འགྱུར་ཏེ་བྱས་པའམ་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་བྱས་པའི་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པས་སྔོན་པོ་རྟག་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་ པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དངོས་པོར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྒྲ་གཉིས་ལ་སོགས་ པའི་ཞེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ལྟར་འདོད་ན་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བློ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་

དད་དུ་འདོད་པ་དང་། ལྡོས་ནས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཙམ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བུམ་མི་རྟག་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་སྔོན་པོ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་པས་ཤེ་ན། འོ་ན་སྔོན་པོ་རྟག་པ་ལས་མ་ལོག་པར་གྱུར་ལ་འདོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྔོན་མིན་ལས་མ་ལོག་ན་སྔོན་མིན་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྔོན་པོ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་གྱི་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་དང་། རྟོགས་པས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་རྟག་པའི་དོན་གྱི་ཤར་ནས་རྟག་པར་ཞེན་ན་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་གཅིག་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི་པཱི་ཊུའི་སྟེང་ན་སྔོན་པོ་དང་སྐད་གཅིག་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ཐ་དད་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་རོ་ལྟར་དེ་གཉིས་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྐད་ཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ན་དེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་ཡོད་མེད་བརྟག་ལ་དགག་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བློ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དོན་ལ་ཡོད་དགོས་ཏེ་སྒྲ་དང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་རྟགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཐ་དད་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་རྫུང་ན་སྒྲ་ནི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་སྔོན་པོ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་ན་བློ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཐ་དད་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་བློ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སྟེ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བློས་མི་ཕྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་ཐ་དད་སྐྱེ་བ་བློ་ལ་ལྟོས་ན་བློ་དང་དོན་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ་བ་དང་ རྣམ་འཇོག་ལ་ལྟོས་ན་བློ་དོན་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་དང་བློས་ལྡོག་པ་མ་ཕྱེ་བའི་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ལ་ཕྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ན་དོན་གྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ལྡོག་པ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ།། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པར་ཇི་ལྟར་འཐད།

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་མེད་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་གྲུབ་པ་ན་མི་རྟག་པའང་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པའི་མི་སྲིད་པ་དང་སྐྱོན་ཅན་དང་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐལ་འགྱུར་དེ་དག་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ངོར་མ་ངེས་ཏེ་དོན་ལ་ཐ་དད་གསུམ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་ཤེ་

ན་འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལོག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ཐ་དད་ཤར་བ་དང་ཡང་འགག་ཞིག་ཏུ་དགག་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། བྱས་ཡོད་དང་དོན་བྱེད་པ་གསུམ་བཀག་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟོག་པས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །ལྡོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི། །རིགས་དབྱེ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ལ་མཐུན་སྣང་གྲུབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྨོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྒོ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དེ་དག་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབས་པས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་བཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟག་པར། །འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་གཞུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་བྱས་མི་རྟག་དོན་ལ་ཐ་དད་ན་བྱས་པ་རྟག་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་བློ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཆོས་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་གཅིག་གིས་གོ་བ་དང་བློ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་

འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ངེས་ན་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་སྒྲ་རྟོག་གཅིག་གིས་གོ་བར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་རྟོག་པའི་ངོར་ཐ་དད་པས་སོ། །རྟོག་པའི་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་པ་ནི་མ་གྲུབ་ཏེ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་དང་། །སྒྲ་ཡང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དང་། །དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་ཅན་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་པི་ཀཏུ་དེ་སྔོ་མིན་དང་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐ་དད་ལས་མ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྔོན་པོ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྔོ་མིན་ནམ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་སྟེང་དུ་སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་མིན་ཁོ་ན་ལས་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་རྟག་པ་ལས་མ་ལོག་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་ལོག་ན་སྔོན་པོ་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་པར་ཐལ་བ་གང་གིས་བཟློག །

གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཀྱི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ན་སྣང་མི་སྣང་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་ན་རྟགས་ལ་སྤྱི་ཁྱབ་མེད་པ་དང་སྤྱི་བཀག་ནས་བྱེ་བྲག་འགོག་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་དང་། སྔོན་པོ་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ལ་སྤྱི་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་ཡང་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དོན་ལ་དེ་

ལྟར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ངོར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་དེས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་རྟོག་མེད་ལ་སྣང་ཞིང་དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་ཤར་ནས་རྟོག་པ་དེས་མི་དེ་དག་མི་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་། བཅོ་བསྲེག་གི་བྱ་བ་དང་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པར་རྟོགས་ནས་དེ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་དག་ནི་དེ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྣང་བའི་བློ་ཞེས་དང་། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན། སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ནི་སྤྱི་ནི་མཚུངས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་ཐ་དད་དུ་འདྲ་བ་ལ་རྫ་དང་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལ་སྤྱི་གཅིག་གི་བློ་སྐྱེ་ལ་བུམ་པ་དང་བ་གླང་ལ་གཅིག་གི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་བའམ། སྨན་ཐ་དད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་ནུས་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་། གཅིག་རྟོགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་ལ། །དོན་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་འགའ་ཞིག་ནི། །ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །ངེས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན་ཞེས་དང་། དཔེར་སྨན་ཁ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ལྷན་གཅིག་ཏུའམ་སོ་སོ་ཡིས། །རིམས་

ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་པར། །མཐོང་གི་གཞན་འགའི་མ་ཡིན་བཞིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་ལ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་རིགས་མཐུན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་དངོས་པོའི་སྤྱི་ལ་བདེན་དངོས་ཁེགས་ན་བུམ་པ་ལ་ཡང་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་དེ་དག་དོན་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་ན་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་སྣང་བའི་ཚེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུམ་པ་སྣང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བློའི་འཛིན་སྟངས་ནི་དོན་ལ་སྔོན་པོ་དང་སྐད་གཅིག་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་མིག་ཤེས་ལ་ཡང་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྣང་བ་དང་རང་རིག་གིས་བདེ་སོགས་མྱོང་བ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྐད་གཅིག་ཀྱང་མྱོང་བ་དང་། ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྔོན་པོ་མི་གཅིག་པ་ལྟར་མིག་གིས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བ་དང་བདེ་སྡུག་ཐ་དད་པ་ལྟར་རང་རིག་གིས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མྱོང་བས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་བློའི་འཛིན་སྟངས་མཐུན་ཏེ་རྒྱུ་དང་འབུར་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འཛིན་སྟངས་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དོན་ཐ་དད་མེད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྔོན་འཛིན་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ལ་སོགས་

པ་ནི་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཚང་བས་སྔོ་འཛིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པས་སྔོན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྔོན་འཛིན་ལ་སྐད་གཅིག་སྣང་བར་གང་གི་ངེས་ཤེ་ན་རྨོངས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་དགོས་པས། དེ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི་སྔོན་པོའི་སྐད་གཅིག་ནི་སྔོན་འཛིན་ལ་སྣང་སྟེ་སྔོན་པོ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། སྔོན་པོ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་རྫས་གཅིག་ཏེ་བྱས་པ་དང་། རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་ལྟོས་མེད་དང་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་བོ། ཁྱབ་པ་ནི་དུང་གི་དབྱིབས་འཛིན་པ་ལ་ཁ་དོག་འཛིན་པས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་མཚན་མོ་དུང་གི་དབྱིབས་ལུས་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཁ་དོག་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དབྱིབས་ནི་མིག་ཤེས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཁ་དོག་འཛིན་པ་ལ་དབྱིབས་འཛིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དབྱིབས་འཛིན་པ་ལ་ཁ་དོག་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་མེད་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཁ་དོག་གིས་རྡུལ་ཕྲན་འདུས་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རྫས་གཅིག་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་ལ་རེག་བྱའི་རྡུལ་

ཕྲན་འདུས་པའི་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ལུས་ལ་དབྱིབས་སྣང་བ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཏེ་དབྱིབས་ནི་ཁ་དོག་གི་རྡུལ་ལས་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ནི། སྔོན་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་ཆོས་ཅན་ངེས་པ་ན་སྔོན་འཛིན་ལ་སྐད་གཅིག་སྣང་བའང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་མི་གཅིག་པའི་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་ཏེ་སྔོན་འཛིན་ལ་ཀ་བའི་སྐད་ཅིག་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་སྐད་གཅིག་སྔོ་འཛིན་ལ་མི་སྣང་བར་དགོས་ཏེ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐད་གཅིག་མི་སྣང་བའི་དགོས་པ་མི་ཐེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཚེ་འང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་རྟོག་པའི་ངོར་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་ལ་སྐད་གཅིག་སྣང་བ་མི་ཐེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེགས་ན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟགས་གཉིས་འགལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པ་གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐད་གཅིག་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཅེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཞག་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཅན་ངེས་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ནི་ངོ་

པོ་མི་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་གཞག་ཀྱང་འགྱུར་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐད་གཅིག་ཆོས་ཅན་དུ་གཞག་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་ངེས་པ་ན་སྐད་གཅིག་སྣང་བའི་དོན་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ནོག་ཤལ་གྱིས་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤྱང་བ་ནི། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་དོན་དམ་པའམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ན་ངོ་བོ་གཅིག་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མ་ངེས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བུམ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཕྱི་སྣང་ལ་ནང་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་དབུ་མ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་འགོད་ལ། རྟོག་གེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་ལ་དོན་དམ་གྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་དེ་འགོད་དོ། །དེའང་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་ནི་མི་འགོད་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་གང་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡུལ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱང་བ་ནི་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་སྔོ་འཛིན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྣང་བར་བསྒྲུབ་ནུས་ན་ངེས་པའི་སྔོན་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུར་

རོ་ཞེ་ན། །རྟོག་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ངེས་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འང་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་སྔོ་འཛིན་ལ་སྐད་གཅིག་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་དོན་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གོང་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ངེས་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་ན་རྟོག་པས་ངེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་རྟོགས་བྲལ་དུ་མི་འཐད་དོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དེར་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་ནུས་ལ་སྐད་ཅིག་ལ་མི་ནུས་པ་མི་འཐད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གོམས་པ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚང་ལ་སྐད་ཅིག་ལ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་བསྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་དང་རྟོག་པ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ནི་མི་མཚུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་མ་ཕྱེ་བར་ལན་འདེབས་པ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤར་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་སྔོ་འཛིན་ལ་སྐད་ཅིག་སྣང་བར་བསྒྲུབ་ནུས་ན་ཡུལ་ཅན་ལའང་རང་རིག་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་གཞན་རིག་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཚེ་དེའི་སྐད་ཅིག་ལས་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། འདི་འང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་གཞན་རིག་དང་རྫས་གཅིག་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ལའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་རིག

པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་གཟུང་འཛིན་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱི་དང་། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་འགགས་པས་དེ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་སྔོན་པོ་སྣང་བ་དང་གཅིག་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལ་བློས་ནས་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་ལ། གནས་ལུགས་ལ་རང་རིག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ་ཅེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལའང་ཚུལ་གཉིས་རུང་ཞེས་དང་། དོན་གནས་པ་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་ལས་འདི་ནི་དོན་རིག་པར་བལྟོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་སྤྱི་འཛིན་མི་འཛིན་གཉིས་དང་། སྒྲ་གཉིས་སྣང་མི་སྣང་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དོན་སྤྱི་འཛིན་མི་འཛིན་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣང་མི་སྣང་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྡོག་ཆོས་ཡིན་པས་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་འདུ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འགལ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་སྤྱི་འཛིན་མི་འཛིན་གཉིས་ཤེས་པ་ཙམ་ལྡོག་གཅིག་ལའང་མི་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་རྫས་ཆོས་ལྡོས་པ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བློས་ནས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དོན་སྤྱི་མི་འཛིན་པའི་རྫས་སུ་གཅིག་ལ་ལྐོག་གྱུར་ལ་བློས་ནས་རང་རིག་ཀྱང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྫས་སུ་གཅིག་པས་ཡུལ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་བློས་ནས་དོན་སྤྱི་འཛིན་མི་འཛིན་ཆ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་

ལྟར་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་བློ་དོན་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཀྱི་སྔོན་པོ་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྔོན་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་སྔ་ཕྱིའི་བུམ་པ་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་རིང་གི་བུམ་པ་ལ་ཁར་སང་གིར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པའམ་བདེ་སྡུག་གི་སྔ་ཕྱིའི་བུམ་པའམ་བདེ་སྡུག་དང་མི་གཅིག་ཏེ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དུས་གསུམ་གྱི་བུམ་པའམ་བདེ་སྡུག་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐ་དད་འཛིན་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ང ༣ བློའི་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་སེལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། གཞན་དང་བྲལ་བ་བདེན་པ་དང་། རྫུན་པའོ། །དང་པོ་རང་མཚན་གྱི་བུམ་པ་ནི་གཞན་བུམ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དང་

བྲལ་བར་བདེན་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ནི་བུམ་མ་ཡིན་དང་བྲལ་བར་སྣང་ཡང་དེར་མི་བདེན་ཏེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སེལ་བ་དང་རྣམ་གཅོད་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེར་ཞེན་པས་དེ་མིན་དུ་ཞེན་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ལ་དེར་ཞེན་པ་མེད་པས་དེ་ལ་གཞན་སེལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ན་གཞན་སེལ་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །མཚན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བཟློག་ཕྱོགས་བསལ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་སྒྲོང་ཉིད་རྣམས་གཅོད་ནི། །ཐ་དད་དེ་ནི་རང་རྒྱུ་ལས། །བྱུང་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་ནི། །གཞན་དུ་གྱུར་པ་བསལ་བྱ་ཡིན། ཞེས་པས་དོན་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་བློས་སྒྲོ་བཏགས་པ་སེལ་བའོ། །འོ་ན་བུམ་པའི་སྒྲ་བློས་རྟག་པ་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་སྒྲ་བློས་མི་རྟག་པའང་གོ་བར་ཐལ་ཏེ་རྟག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པས་མི་རྟག་པ་སེལ་ནའང་རྟག་པ་གོ་བར་ཐལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ན་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཚོས། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་གང་གིས་སེལ་ན་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་སོ། །གང་སེལ་ན་གཞན་ཞེས་པ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བཟློག་ཕྱོགས་སོ། །ཇི་ལྟར་སེལ་ན་དགག་བྱ་མེད་པར་བཀག་པ་དང་མ་ཡིན་བཀག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བློ་དང་སྒྲ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་བློ་གང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པས་དཔེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། འཇུག་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ངོ་བོ་གང་། །ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་དག་ཡུལ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་ནི་དཔེན་པ་འདིར། །རྣམ་གཅོད་གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མ་ལོག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་ལས་ཐེ་ཚོམ་ལ་གཞན་སེལ་མེད་པར་འོག་ཏུ་འཆད་ལ་མ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ལོག་རྟོགས་སུ་འདུའོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་འཇུག་ཡུལ་ལ་སླུ་མི་སླུའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེས་ན་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་དང་། །གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལ། །དངོས་པོ་རྟེན་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་དཔག་ཇི་སྐད་བཤད་ཇི་

བཞིན། །འཁྲུལ་པར་འདྲ་ཡང་གཞན་ལས་མིན། །མར་མེའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། ནོར་བུ་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལས། །ནོར་བུ་བློ་ཡིས་མངོན་རྒྱུག་པ། །ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ། བསལ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་བྱམ་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་མི་སྲིད་པ་གཙོ་བོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སམ། སྒྲོ་འདོགས་སྔར་ཡོད་སེལ་བ་དང་། མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་རྣམ་རྟོག་པ། །གཞན་གྱི་ཆར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པ། །དེ་ཙམ་སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གནས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཞེས་སོ། །སེལ་ཚུལ་གྱིས་ཕྱི་ན་མེད་པར་སེལ་བ་དང་། མ་ཡིན་པར་སེལ་བ་དང་། སྔོན་པོ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་མངོན་གྱུར་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལའི་མེ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་ལ་མ་ལོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པས་དེ་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གནས་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྣང་ཡུལ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྟོག་པའི་ངོར་ལྡོག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་བློའི་འཛིན་སྟངས་ནི་རང་མཚན་དང་མི་མཐུན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྔོན་པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། དུ་མ་བློ་ཡིས་བསླད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྡོག་པ་དང་མཐུན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་གཅིག་དང་

དུ་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བློ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲའི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲ་གང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བཟློགས་ཕྱོགས་བསལ་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་སྤྲངས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲ་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོས་དབྱེ་ན་འདོད་རྒྱལ་དང་རྗེས་གྲུབ་གི་མིང་གཉིས་སམ། མིང་དང་ཚིག་དང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ་གསལ་བ་ལ་བརྗོད་དོ། །བརྗོད་བྱས་ཕྱེ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡིན་པས།

འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དང་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ལྡོག་པའི་ཆོས་དུ་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའམ་རྫས་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་བུ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲན་བརྒྱད་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཆོས་ཅན་གཅིག་གིས་དབང་བྱས་ཏེ། ཞེས་པས་སོ། །ཆོས་ནི་དེ་ལ་རྟེན་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཁ་ཡར་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ལྡོག་པས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། །རྒྱུ་མིན་པ་ནི་རྣམ་

གཅོད་ལ། །བུམ་པའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེས་ན་བུམ་པ་གཟུགས་སུ་ཞེས། །གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྒྲ་མ་ཡིན། །དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི། །ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། །ཞེས་དང་། བ་ལང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་རིལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དགག་པ་ནི་བུམ་པ་དང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྫས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཐ་དད་ན་བུམ་པ་དེ་རྫས་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་བུམ་པ་རྫས་འགྱུར་རོ། །ཡང་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་བུམ་པ་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པའང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་འདི་དོན་དམ་ཡིན། །གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ། །དངོས་པོར་མི་འགྱུར་འདི་འདི་ལས། ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ནི་ལོག་པ་དང་རྫས་དང་སྤྱི་དང་ཚོགས་པ་དང་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་བྱེ་བྲག་དང་རིགས་དང་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་སྒྲའི་ངོ་བོ་ནི་དགག་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་ནག་སྒྲུར་གྱི་སྟེང་དུ་རྫས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། རྫས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའམ། བ་ལང་དང་བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའམ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གཞི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བའི་ཁྱད་ཡོད་སྟེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ས་དང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་སྟེ་རྡུལ་བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་རིལ་པོ་དེ་གོ་བར་འདོད་ནས་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པས་ནི་བུམ་པའི་དྲི་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་སྟོང་སྟེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྟོང་སྟེ་རྒྱུ་སྦྱོར་བའི་གཟུགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྟོང་བ་དང་། །མི་སྟོང་བ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི། །སྒྲའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པའོ། །འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གཞི། །ཞེས་པས་སོ། དེས་ན་སྟོང་མི་སྟོང་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲ་དེས་དོན་གོ་བར་བྱས་མ་བྱས་ལ་བརྗོད་དེ། །གཅིག་བསྒྲུབ་པ་དེ་ནི་རྟེན་དང་། གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྲ་ཐ་དད་མི་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་གཉིས་སྦྱར་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་སྒྲ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་ལྟོས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཙུན་མོ་རྣམས་གྲོང་དྲུག་ལ་སོགས། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་པའམ། །ཞེས་བཙུན་མོ་གཅིག་ལའང་ད་ར་དང་བྱེ་མ་གཅིག་ལའང་ཏྭ་ལ་ཞེས་མང་པོའི་སྒྲ་དང་། གྲོང་དྲུག་ལའང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་ཕྲེང་ཞེས་གཅིག་གི་སྒྲ་གྲགས་ལ། འདིར་ནི་མི་གཅིག་ལ་བཀུར་ཚིག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དྲུག་པའི་སྒྲ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་མེད་ན་

དྲུག་པའི་སྒྲ་མི་འཐད་དེ་ཐུམ་ཟེའི་རིལ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ནི་ཐ་དད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་མཁའ་ཉིད་ཅེས། བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟར། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དྲུག་པའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟག་པའི་ཐ་དད་ཡོད་པ་དང་དོན་ཐ་དད་ལ་སྒྲ་དེ་སྦྱོར་བ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་ཕྱེད་པར་གྱིས། །རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཡིས། །ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་ནི་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་རྣམས་གྲངས་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་བསལ་བྱས་ཕྱེ་ན་དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་དང་དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒྲ་དང་གསུམ་ཡིན་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པར། །བྱེད་པས་མི་ལྡན་པ་དང་ནི། ། གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་མི་ལྡན་ཉིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད་ཅེས་སོ། །སེལ་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་གཞན་བསལ་ནས་གཞན་བསྒྲུབ་པ་དང་གཞན་བསལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་དང་དགག་པ་མ་རྟོགས་པའི། ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཡོད་མིན་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་རང་བཞིན་དང་།

བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བརྗོད་བྱེད་ལས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ནི་བུམ་པ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བུམ་པ་འོན་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཁྱེར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །བརྡའི་མི་ནུས་པ་དང་། བརྡ་དོན་མེད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བུམ་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྡ་མི་ནུས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་འཛམ་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་བུམ་པ་འདང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དུས་ཐ་དད་ཀྱི་བུམ་པ་ཡང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མ་སྐྱེས་པ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་བ་སྐད་གཅིག་ལས་མེད་པས་བརྡ་མི་ནུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རང་མཚན་ལ་བརྡ་དོན་མེད་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡར་བཏགས་དོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྡ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་མང་སྟེ། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཕྱིར་ཞེས་པས་བརྟན་ཚིག་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་ལ་འཇུག་ན། །ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་གཞན་དག་ནི། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲ་རྣམས་དག །རྒྱུ་མེད་ཅན་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞེས་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་

པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །དབང་ཚོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སྒྲས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་རྟོགས་ན་དབང་ཤེས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན། །དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་ངག་ཙམ་གྱིས་སྣང་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པས། མིག་ལ་སོགས་མེད་ན་བརྗོད་ཀྱང་གཟུགས་མི་རྟོགས་པར་འདུག་པ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ་ཞ་ལ་བརྒྱབ་པ་རྒྱ་ལ་ཕོག་པ་ལྟར་སྒྲ་བརྗོད་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སྒྲོ་བཏགས་རྟོགས་པ་ཡིན། །གཞན་ལས་ལོག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་ཅེས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དོན་སྤྱི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ་བརྡ་འདོགས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དོན་སྤྱི་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེའོ། །དེ་ལྟར་ན་བུམ་སྒྲས་ཀུ་སྒྲོ་བ་མི་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་དོན་སྤྱི་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་སྒྲས་ནམ་མཁའ་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན། །དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བརྗོད་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་བས་དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུལ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་འཁྲུལ་པ་མི་འཐད་དེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདྲ་བ་ལོག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་ལ་ཚུལ་འདྲ་ལ། །འཁྲུལ་འཇུག་འགྱུར་ན་དུས་ཀུན་དང་། །ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མིན་ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་སྤྱི་ཡིན་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རང་

མཚན་ཡིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ་སྤྱི་དང་རང་མཚན་རྒྱུད་པ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་སྤྱི་དང་རང་མཚན་གང་ལ་ཟེར། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སེན་དྷ་བའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་མེད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ལྟར་ཚིག་ཐམས་ཅད་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་ཙམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །བརྗོད་པར་བྱེད་ལས་མ་རྟོགས་པའི། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་དོན་སྤྱི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པས་གཅིག་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བ་དེ་སྒྲས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྒྲ་འདི་དག་གི་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལས་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་ཅེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། །བརྡ་སྦྱར་བའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་གོ་བར་བྱར་རུང་བ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་སྤྱི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རང་མཚན་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱིར་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་བཟུང་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འགལ་ནས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སྒྲོ་བཏགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱེད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲ་གང་རྟོག་པས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྒྲ་གང་ཞིག་གིས་བརྗོད་པ་ན། །རྟོགས་པའི་དོན་གང་གོ་བ་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀུང་། །གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུ། །ཞེས་པ་ནི་དག་ཚིག་རང་མཚན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུས་ལ། སྒྲ་སྤྱི་ནི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདོད་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ནི་མིང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་འབྲེལ་པ་དང་འདྲེས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་འདོད་དོ། །འདིར་སྒྲ་རང་མཚན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡིན་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་སྤྱི་རྐྱང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྤྱི་དང་འདྲེར་སྣང་བའི་སྒྲ་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་ནས་སྒྲ་རང་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གོ་བར་རློམ་པའོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། མིང་དང་ཚིག་དང་། ཡི་གེའོ། །དང་པོ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྱི་གསལ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་རྣམ་ཆ་འདུས་པ་ཡིས། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྗོད་ན། །རྣམ་ཆ་མང་ངམ་ཉུང་གྱུར་ཀུང་། །དེ་ནི་མིང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐོག་མའི་མིང་དང་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་མིང་གཉིས་ཏེ། དེའང་

མིང་གི་ཐོག་མ་དང་། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྱི་གསལ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་མིང་གཉིས་འདུས་པའོ། །འོན་ཏེ་མང་པོ་འདུས་ཀུང་རུང་། །དེ་དག་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱེད་ན། །ཚིག་ཅེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཅུ་སྟེ། འབྲུ་མང་པོ་དང་ཚིག་བསྡུ་དང་། ཁྱད་པར་དག་དང་ཡན་ལག་དང་། །གཞི་དང་གཞི་གཅིག་བསྡུ་བ་དང་། །གཞི་མཐུན་པ་དང་དེའི་སྐྱེས་བུ། །བཟླས་དབྱེ་བ་དང་ཕྱོགས་ཙམ་མོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྱི་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གཉིས་སོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གོ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྲ་དོན་གོ་བ་ནི་ཚད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་གོ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཚད་བྱད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་གྲུབ་བམ། བརྡ་བྱས་ནས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་བརྟག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྒྲ་དོན་བདག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་ཟེར་ན་དེ་ཉིད་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་པ་ལ་ཟེར་ན་དེ་ལས་དོན་མི་གོ་བར་ཐལ་བ་དང་། མཚན་མཚོན་བདག་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་བརྡ་འདོགས་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བརྡ་ཡི་དུས་ན་ཡང་། །རང་ཉིད་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་པ་དང་།

དང་པོར་ཆུ་སྐྱོར་བའི་རང་མཚན་མཐོང་བས་དེའི་སྤྱི་འཆར་ལ། དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་སྒྲ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་བརྡ་སྦྱོར་བའོ། །སྦྱོར་ཞེས་པའང་རྟོག་པས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་དག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལས་ཀྱང་དོན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དོན་གོ་བའི་ཚུལ་ནི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་ཐོས་པ་ལས་སྒྲ་སྤྱི་འཆར་ཞིང་དེ་ལས་བརྡའི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་ཆུ་འཛིན་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་ལ་དེ་དང་མིག་གིས་མཐོང་བའི་བུམ་པ་ཡོད་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རང་མཚན་གྱི་བུམ་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་ནི་སྤྱི་དང་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། སྣང་བཏགས་སྲེ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྲེ་བ་ནི་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྔ་ཕྱི་སྲེ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྱུར་བའི་བློ། །འཁྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གོ་ཆོད་དེ། །བདེན་པ་བདེན་མིན་ཞེས་བྱ་བ༏ ༏འདི་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཟད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་འཁྲུལ་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུལ་པར་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འབྲེལ་བ་དཀའ་ལས་དེ་ལྡན་ཉིད། །མིན་ཡང་མཐོང་བར་སྦྱོར་དེ་ན༏ ༏དེ་དག་བཤད་པའང་ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །

ལྔ་པ་ཚིག་དོན་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཡང་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་གོ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་རུང་དོན་གཅིག་གི །གསལ་བྱེད་ངེས་པ་ག་ལས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་དོན་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཡིན་ལ་བརྡའི་བརྗོད་འདོད་གང་ལ་ཞུགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། །བརྗོད་འདོད་ངེས་པའི་དུ་ཡིན་ཞིང་། །བརྡ་ནི་དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་སྒྱུར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི་འོ་ན་མིང་གི་སྤྱ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེའི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། ཚིག་དང་དོན་དག་ཐ་དད་མིན། །མི་ཡིས་ཁ་ནི་ཚིག་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་དོན་བདག་གཅིག་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་ལ་བདག་གཅིག་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བློའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། །རྣམ་བརྟག་འབྲེལ་ལ་ཉེས་འདི་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་བློའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཡོངས་གཅོད་རྣམ་བཅད་གཉིས་བློ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོངས་གཅོད་ནི་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ལ་རྣམ་བཅད་ནི་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱང་སེལ་བས་འཇུག་ན་སྔོན་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གཅད་བྱ་སྔོ་མིན་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་ལ་སྔོ་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའང་འདོད་ན་སྔོན་འཛིན་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །

༥༩ རྟོགས་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། རྟོག་མེད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། བསལ་བྱ་མེད་པ་ལ་སེལ་བ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་རྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚིག་ཐམས་ཅད་ངེས་གཟུང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡང་སེལ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་དངོས་འགལ་གཅོད་པའམ་དེ་མིན་དུ་ཞེན་པ་གཅོད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བས་འཇུག་ཀྱང་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་ཏེ་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ་ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ། འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཕྱིར་གཞན་སེལ་

མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་གྱི་སྐྱོན་ཡང་མི་སྤོང་སྟེ་གཞན་བསལ་ཡང་དེ་མི་ངེས་ན་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བློ་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་ལ་ཞེས་སེལ་བས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་བསལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་འདོགས་སྔར་ཡོད་བསལ་དུ་མེད་ཀྱང་སེལ་བས་འཇུག་པ་མི་འགལ་ཏེ་དེས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་པས་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྔར་ཡོད་སེལ་བས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སྐད་གཅིག་མཐོང་ཡང་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་མཐའ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསལ་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བློས་གྲུབ་ན་དེ་ཤེས་བྱར་འགྱུར་ལ་མ་གྲུབ་ན་བསལ་བྱར་མ་ཤེས་པས་སེལ་བ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་རྨོངས་པ་ཁ་ཅིག་བུམ་པ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། སྐད་གཅིག་དང་རྡུལ་ཕྲན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དེ་ནི་བློ་ཉིད་ལ། །བསལ་བ་རྣམ་གཅོད་བློ་འབྲས་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག །ཐ་སྙད་དུ་ནི་རྣམ་འཇོག་ལ། རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག

ཡོད་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིས། །ཤིང་དོན་འཛིན་ན་གཉིས་པོ་དག །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་གཅིག་འཛིན་པ། །མེད་ན་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་ན་བརྡར་བཏགས་པ། །མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྨྲ། །ཞེས་པས་ཁྱེད་ལྟར་ན་རྟོག་པས་ཤིང་འཛིན་པར་ཤིང་མིན་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ལ་ཤིང་མིན་འཛིན་པའང་ཤིང་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་གཉིས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པས་སེལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་ནི། དེ་དག་གི་ནི་བརྡར་འདོགས་ལ། །ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། །ཞེས་པས་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཤིང་གི་བརྡ་འདོགས་པའི་ཚེ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མི་གཅོད། །དང་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ཤིང་གི་དོན། །འཛིན་པ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས། །ཞེས་པས་ཕན་ཚུན་རྟེན་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པར་འགྱུར་ལ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཤིང་འོན་གཅིག་བརྗོད་པ་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའང་ལེན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་བརྡ་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ་དག་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བཅད་པས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན། །བརྡ་ལས་དེ་དག་མི་སེལ་ན། །ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས། །དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི། །མི་འགྱུར་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་བཞིན། ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་མིན་བཀག་ནས་ཤིང་གི་བརྡ་མི་འདོགས་ཏེ་ཤིང་གི་གསལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་གཅིག་མཐོང་ནས་འདི་ཤིང་ངོ་ཞེས་བརྡ་འདོགས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེའང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན་འདི་ལ་ཡང་། འདིའང་ཤིང་

ཡིན་འདི་ཁོ་ན། །ཞེས་བྱའི་ཐལ་བ་ལྡོག་པ་མེད། །ཅེས་པས་བརྡའི་ཚེ་འདིའང་ཤིང་ཡིན་ཅེས། མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཤིང་གི་སྒྲ་དེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དོགས་པས་བརྡའ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། །འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམས་གཅོད་དུ་སྦྱོར་ན་གཞན་སེལ་དུ་གྲུབ་སྟེ་ཤིང་མིན་མི་གཅོད་ན་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་མའི་ལན་ནི་འོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་དང་དེ་མིན་རྒྱུ་དོན་རྣམས། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ཅེས་པས་བརྡའི་སྔ་རོལ་དུ་ཤིང་དང་ཤིང་མིན་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་ཡལ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་སྤོང་བའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་ལྡོག་སླ་བའི་དོན་དུ་ཤིང་གི་བརྡ་འདོགས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེའང་ཤིང་གི་སྒྲ་ལས་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་མིན་ལའང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བུམ་པ་དང་བུམ་མིན་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་འོ་ན་སྒྲ་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ཐམས་ཅད་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲར་ཐལ་ཞེ་ན། ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་གཟུང་མ་སྦྱར་ཡང་ངེས་གཟུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བློ་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་བཟློག་ནས། །དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །སྒྲ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བྱེད་དེ། །དེ་དོན་ངེས་པར་གཟུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེར་ཡང་བློ་བོ་རྣམ་གཅོད་པའི། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་གྲགས་དང་ནུས་པ་དང་། །སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་

ཕྱིར། །ཞེས་པས་སོ། །དཔེར་ན་བུམ་པར་ཆུ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་ཅེས་པ་ལ་ཡང་བུམ་པ་ཁོ་ན་ཁྱེར་ནས་འོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གྲུབ་པ་ལས་བློ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། ||

ལེའུ་བཞི་པ་ཚད་མ་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ།

ཁ ༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་བློ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །

ག ༡ ཚད་མ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་བྱ་བ།

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་རང་བཞིན་དང་། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་དང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །

ང ༡ མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤམས་པའོ། །

ཅ ༡ མཚན་ཉིད་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་འདོད་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་སླུ་བ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་ལ་རྒྱུན་བྱེད་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་སླུ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། །བསམ་པ་དག་ནི་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཙམ་མིན་ཏེ་བུམ་པ་འདོད་པ་ལ་སྣམ་བུ་ཐོབ་པ་དང་དངུལ་པོར་འདོད་པ་ལ་ཉ་ཕྱིས་ཐོབ་པའང་ཚད་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་ལ་སླུ་མེད་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་སོ། །ཡང་ན་མི་སླུ་བ་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་འདི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྔར་མ་ཤེས་པ་གསལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་ཤད་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཚད་མར་ཐལ་བས་སོ། དེས་ན་དོན་གྱི་སྒྲས་རང་མཚན་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་པ། ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ནི། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་དོན་གྱི་སྒྲ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་ལའང་འཇུག་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསལ་བར་རྟོགས་པའོ། །དོན་དམ་པ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཞེས་པས་འཕགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་རང་ལས་ངེས་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་པ་ནི་བྱིས་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་དབང་བློ་ནི་མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གང་རུང་གིས་ཚད་མར་མཚོན་ནུས་པས་མཚན་ཉིད་འདམ་ག་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་བློ་གང་བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་འདོད་དེ། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་སླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ན་ཉི་ཟླ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པས་འགལ་རྐྱེན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྐྱེན་དང་ལྡན་ན་དོན་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའོ། །ཡང་བློས་བཟུང་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ལ་བྱས་ན་དེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྲིད་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཟུང་ཡུལ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བཟུང་བའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ན་འང་དུང་སེར་འཛིན་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ་མ་བཟུང་བའི་དཀར་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ནུས་པའོ། །ཡང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཙམ་ལ་བྱས་ན་འཇུག་ཡུལ་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ

ཡོད་པའི་རྐང་ལག་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེན་བློ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་པཎྜི་ཏའི་འདོད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཙམ་མོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་སུ་བཤད་ལ་དེའི་དོན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔར་མ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་སྟེ་གསུམ་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་ཞེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བའམ་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་དོན་དུ་གྲགས་མོད་ཀྱི་དེ་དག་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མར་མི་འདོད་དེ། འཛིན་པ་དང་བརྗོད་བྱེད་དང་རྒྱུ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་དོན་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་པ་ཞེས་པའང་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་དང་དངོས་པོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་དངོས་མེད་རྟོགས་པ་ཚད་མིན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་གནོད་མེད་དུ་བདེན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགག་ན་རྒྱན་བྱེད་པའི་ལུགས་མི་འཐད་དེ་མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཟོད་དཔྱོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གང་རུང་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་ན་རང་གི་གཞུང་ལ་ཡང་ན་འདི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ་ཐ་དད་ན་གང་རུང་གཅིག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མིན་པའམ་ཡང་ན་མཚོན་བྱ་ཚད་མ

འང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་དབང་བློའི་ལུགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ནོག་ཤལ་འདུས་པ་དང་རུ་སྐོར་བ་གཉིས་ལ་མཚོན་བྱ་གཅིག་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དགག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་དགག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདས་པ་དང་དངོས་མེད་འཇལ་བ་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་བྱ་དེ་དག་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐོབ་པར་ནུས་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཟུང་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པས་ཚད་མའི་རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་དཔྱད་དེ་འོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་དངོས་མེད་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་དངོས་མེད་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པའང་དོན་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཟླ་གཉིས་འཛིན་པ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་དང་། །མངོན་སུམ་ལ་དོན་སྨོས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་མིན་ཅི་ལོག་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ནས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོན་གྱི་སྒྲ་དངོས་པོ་ལ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོའི་དོན་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་ཡོད་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་དག་ལ་དངོས་པོའི་དོན་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་མཚུངས་སོ། །ཡང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་གཅིག་པུས་ཚད་མར་མཚོན་ནུས་ན་ཁྱད་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་ཆོས་

གསུམ་ཚང་བ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་དག་ཚད་མ་སྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་བ་གང་གིས་བཟློག གལ་ཏེ་སྐབས་གཞན་དུ་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་བཤད་པས་ཤེ་ན་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ། དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་རང་ལྡོག་གིས་སེལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་ཚོགས་ནས་སེལ་བ་དང་། ཚད་མ་ལ་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅོད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། གཅོད་བྱེད་མངོན་སུམ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ན་རྟོག་པའམ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་སེལ། དང་པོ་ལྟར་ན་བསལ་བྱ་དང་སེལ་བྱེད་གཞི་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེལ་མི་ནུས་ཏེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་བུམ་པ་ལ་དམིགས་པ་རྟག་འཛིན་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྔོ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སེལ་བའི་ཚེ་ཚད་མ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་གཞི་སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་ན་སྔོན་མིན་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ལ། སྔོན་མིན་ལ་དམིགས་ན་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་

དང་། སྔོ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོ་མིན་ལ་དེར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཅོད་པའང་མི་འཐད་དེ་དེས་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་པར་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ་རྟོག་མེད་ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྲིད་ན་དེ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་མེད་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རྫས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་རྟག་འཛིན་ཀྱང་སེལ་བར་འགྱུར་ལ། ལྡོག་པ་ལ་དམིགས་པ་སེལ་ན་སྔོན་འཛིན་དེ་སྔོན་པོའི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མར་ཐལ་ཏེ་སྔོ་མིན་དུ་འཛིན་པ་ཁོ་ན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྟོག་མེད་སེལ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྡོག་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྟོག་མེད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་འགལ་བ་སྣང་བ་འམ་ངེས་པས་སེལ། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་རྟག་འཛིན་ཀྱང་སེལ་བར་ཐལ་ཏེ། སྐད་གཅིག་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེས་སྔོ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སེལ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྔོན་པོར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་སྔོན་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཡིན། །སྔོན་པོ་སྣང་བས་ཡིན་ན་སྐད་གཅིག་ཀྱང་དེ་ལ་སྣང་བས་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། །སྔོན་པོ་རྣམ་པ་གསལ་བས་ཡིན་ན་སྐད་གཅིག་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྟེ་རྣམ་པ་ཕྲ་རགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་འདི་ནི་སྔར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་དེ་སྔོན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་མེད་པས་ངེས་ཤེ་ན། །འོ་ན་དེས་སྐད་གཅིག་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུར་

དེ་སྔོན་འཛིན་དེ་སྐད་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྔོན་འཛིན་དེ་སྔོན་པོ་ལའང་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྐད་གཅིག་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་ན་དབྱིབས་ལའང་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཚད་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་རྒྱུ་མེད་ལ་གཞན་གྱི་གཅོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པ་དང་ཚོགས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའང་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཞེས་པ་རྟོག་མེད་རྐྱང་པ་ལ་བརྗོད་ན་དེས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་མི་ནུས་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ། རྟོག་པ་རྐྱང་པའམ་རྟོག་པ་དང་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་ན་དེ་རྟོགས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚད་མ་ལ་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རྟོག་པ་འགག་ཀ་མའི་རང་རིག་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ངེས་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནུས་ན་དེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འགག་ཀ་མར་ཇི་ལྟར་འཐད། །གཞན་ཡང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མའི་ལྟོག་པ་ལ་དེའི་སྐད་གཅིག་སྣང་ན་དེའང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ་སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ། །མི་སྣང་ན་སྔོན་པོ་དང་སྐད་གཅིག་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཚད་མ་ལ་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་གོམས་པ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། །མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་ཚད་མ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བློ་གང་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའོ། །ཕྱིས་པའི་འཇུག་ལྟོག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་བློ་གང་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་ཞིང་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་། ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་གནོད་ནུས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་སྟེ། ཅི་ནས་སྐྱེས་བུའི་དོན་བྱེད་པར། །ནུས་པར་ཤེས་ནས་དེ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་ལ་ནི་སླུ་མེད་ཕྱིར། །འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་ན་སླུ་མེད་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དེ་མིན་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། །མཐུན་པའི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངུལ་ཡོར་དུ་ཞེན་པ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། །གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན། །གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། དོན་བྱེད་ཙམ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། །ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ཡང་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། །ཚད་མ་ནི་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་དང་། སྔ་མྱོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ཡི། །ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱུག

པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན་ཞེས་བཤད་པས་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་དྲན་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་དངོས་ནི་མི་སླུ་བ་སྟེ་འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ན་སླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། མི་སླུ་ཞེས་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་མི་སླུ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་མི་སླུ་ན་དོན་བདེན་པ་ལའོ། །དོན་བདེན་པ་ཡང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་མི་བརྫོད་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། །འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མེ་ཙམ་ལས་དེའི་བྱེ་བྲག་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པའི་དོན་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཐོབ་པའི་དོན་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་ལ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་རྟོགས་པའི་དོན་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་མ་དཔྱད་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་གྲུབ་པ་སྟེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པར་ཞེན་པ་དང་མེ་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་རང་གི་རྒྱུ་རྟོགས་པར་ཞེན་པའོ། །ཇི་ལྟར་མི་སླུ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་བཅད་པ་ན་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སླུ་བའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་དང་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་གཞལ་བྱས་འགའ་ཞིག་ནི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སླུ

བ་འགྲུབ་སྟེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་ཉིད། །དེར་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །རི་མོ་ལ་ཡང་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །འགའ་ཞིག་ནི་ཐོབ་པས་མི་སླུ་བར་འགྱུར་སྟེ། མེ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅད་ནས་ཞུགས་པ་ན་བཙོ་བསྲེགས་དང་ཆུ་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཐོབ་ན་མི་སླུ་བར་འཇོག་གོ །དེ་ཡང་སྔར་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་དེ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས། །ཡུལ་སོགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྫས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐ་དད་འདོགས་ཞེས་དང་། །དེས་ན་ཐ་སྙད་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ་མེད། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་སླུ་བ་མི་འཐད་དེ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀུན་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་བེམ་རིག་བདག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དུས་མི་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། །འདོད་ན་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ད་ལྟའི་ཚད་མས་འདས་པའི་བུམ་པ་མི་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཉིད། །འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དེའི། །རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་གཉིས་ཀ

མཆུངས། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་རིག་དང་བདེ་སོགས་ནི་བདག་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དོན་རིག་དང་དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་དུས་མི་མཉམ་ན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྔོན་བ་ལ་དོན་སྔོན་པར་འཇོག་པའོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་ནི་རྟགས་འཛིན་དང་འབྲེལ་ལ་རྟགས་འཛིན་ནི་རྟགས་དང་འབྲེལ་ལ་རྟགས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ནོ། །བརྒྱུད་པའི་ལས་ནི་དངོས་པོ་ལ། འབྲེལ་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ། །སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་གསལ་ན་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་ལ་གསལ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་དེ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་མེར་སྣང་བའི་བློའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན། །མེར་སྣང་བ་ཡི་བློ་ཉིད་རང་། །རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། །ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ངེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ངེས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། །ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་སྟེ། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྟ་བུ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྔོན་བ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ལའང་རྟགས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་སྔོན་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། །གཅད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ངེས་སེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།། དང་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གནས་ལུགས་ལས་བཟློག་པར་འཛིན་ཅིང་ཚད་མའི་བསལ་བྱར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་གནས་ལུགས་ལས་བཟློག་ནས་འཛིན་ཅིང་གཅིག་འཛིན་ཚད་མའི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་ལོག་ཏུ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ནི་བློ་གང་གཞི་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །དེའང་ཐེ་ཚོམ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྲོ་མི་བྱེད་ན། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མ་རྟོག་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཚད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བ་ཟླ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚད་མའི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་བསལ་མི་དགོས་ཤིང་མི་

ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་བསལ་མི་དགོས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་མེད་པས་ལམ་གྱིས་གེགས་མ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོས་ཀྱང་བསལ་མི་ནུས་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་དབང་པོའི་སྐྱོན་མ་བསལ་ན་དེ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དང་གཉིས་འཛིན་ཡུལ་གཅིག་ན་འགྲུབ་མ་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་ལ། ཡུལ་མི་གཅིག་ཀྱང་སེལ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི་ཕན་ཚུན་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་བསལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པས་རྟག་པ་ཤིགས་ལ་དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ནི་འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཇི་སྲིད་གཅིག་ཚད་མའི་འདུ་བྱེད་མ་བརྗེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུད་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་འགོག་པ་ལ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚད་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འགོག་པས་དེ་སེལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཡུལ་དང་། དུས་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་མི་གཅིག་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སེལ་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་འགྲུབ་མ་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་ངེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་པས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེལ

ན་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་རྟག་འཛིན་ཤིགས་པ་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་རྟག་འཛིན་ཤིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལན་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་གཉིས་ཡུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་མི་རྟག་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དོན་དང་བློ་ངོ་གཉིས་ཀར་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་དང་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་གཟུང་ཡུལ་མི་གཅིག་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོད་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་ཡུལ་གཅིག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྣང་ཡུལ་འཁྲུལ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་ན་ཡུལ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་སེལ་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ། དེ་གཉིས་འགྲུབ་མ་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེན་པ་གཅིག་ལ་ཞེན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་པ་དང་མི་

མཐུན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དུ་གཞག་གོ །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤྲངས་པ་ནི། དུང་སེར་འཛིན་དང་དཀར་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀས་དུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་དུང་མེད་ཀྱང་སེར་འཛིན་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། །འདི་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་གོ །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་དུང་སེར་འཛིན་གྱིས་ཁ་དོག་དཀར་པོའང་དམིགས་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སེར་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་དཀར་པོ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་ལའང་ལོག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་སེར་འཛིན་ལ་ཡང་སེར་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་སེར་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དུང་མེད་ཀྱང་སེར་འཛིན་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་དུང་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སེར་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའོ། །དུང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ངེས་ཏེ་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལ་རྒྱུས་ཁྱབ་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་ཡུལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ་རྣམ་པ་མི་གཏོད་པའི་རྒྱུ་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་སེར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སེར་པོ་སྣང་བ་ཡིན་ལ་དུང་ནི་དམིགས་པ་དེའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་པའང་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྟག་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག

ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་པས་སྒྲ་མ་ཡིན་བསལ་བས་སྒྲ་ངེས་ཀྱང་རྟག་པ་མ་བསལ་བས་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཆ་གཉིས་མེད་པར་འཇུག་ལ་རྟོག་པ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཞེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ངེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་དགག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡུལ་མཐུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་ཤེ་ན། །དེ་ནི་ཞེན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མཐུན་ཕྱུང་བས་སྒྲོ་འདོག་འགོག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ངེས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་དུས་གཅིག་གམ་སྔ་ཕྱི་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྨྲོང་བ་དང་འགལ་བ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་རྟག་པར་འཛིན་ན་དངོས་འགལ་ལ་ཕྱུང་གསུམ་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་ངེས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མི་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདས་པའི་ཚད་མས་ད་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྔར་མི་རྟག་པར་ལན་ཅིག་རྟོགས་པས་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་རྟག་འཛིན་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མའི་རྒྱུ་དང་དུས་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་དང་དུས་མི་གཅིག་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཚད་མའི་སུམ་རྒྱུ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་སྐད་གཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྲད་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་ལ་ནུས་མེད་དུ་བྱས། གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་གོ །དེས་ན་ཚད་མ་དང་སྒྲོ་འདོག་གཉིས་སྐྱེ་འགག་དུས་མཉམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ངེས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བ་ན་ངེས་པའང་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་ནའང་མི་འཐད་དེ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱོན་མེད་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་ལ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་ཐ་དད་ཐམས་ཅད་ལ་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་ཚད་མ་ལ་སྒྲོ་འདོག་གཅོད་པས་མ་ཁྱབ་ན་འདི་དག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ནས་དོན་བྱ་བ་ལ་སླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ནི་བློས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ལ་ཟེར་ན་འདི་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ ༢ མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ནི་འོ་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་བློ་གང་གིས་ངེས་ཤེ་ན། རང་དང་གཞན་གྱིས་ངེས་དགོས་པས་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ངོས་ཟིན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བློ་རྣམ་དེ་

ཉིད་དང་བློ་རྣམ་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ནི་རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པས་རང་ངེས་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱ་ནི་གཞན་ངེས་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་ལ་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་རྨོངས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་གཞན་ངེས་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཐམས་ཅད་བློ་རྣམ་གཞན་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ངེས་དང་མཚོན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ངེས་སུ་འཇོག་ན་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ངེས་དང་གཞན་ལ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཏེ་ཚད་མའི་བྱེ་བྲག་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རང་ངེས་དང་འགའ་ཞིག་གཞན་ངེས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་རང་ངེས་ཡིན་ན་རང་ལས་ཞེས་པ་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ནི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་རང་ལས་ངེས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཚད་མ་སྔ་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་འདོད་དགག་པ་དང་། རང་འདོད་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ངེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་

པོ་ན་རེ། ཚད་མ་ལས་དོན་གྲུབ་ན་ཡང་། །ཚད་མ་ཉིད་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། ། ཤེས་པ་ཇི་བཞིན་དོན་དེ་ལྟར། །སྒྲུབ་པ་སོ་སོ་རབ་རྫོགས་པ། །དེ་ལྟའི་དོན་ཤེས་ཤེས་པ་གང་། །མ་ལུས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཡིན། །ཞེས་པས་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ངེས་ཏེ་དེ་དག་འཇུག་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བློ་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དཔྱད་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པས་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་ཡང་འདི་ནི་དགག་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཏེ་འོག་ཏུ་དཔྱད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔ་མའི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་རང་གིས་རང་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ་དེ་མ་ངེས་ན་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་ངེས་ཏེ་དེ་ངེས་པ་ཕྱི་མ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་རང་གིས་ངེས་ན་སྔ་མ་རྣམས་ལའང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ངེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རང་ངེས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་ཁྱབ་པ་ནི་སྔར་བཀག་ལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་ཐལ་ཏེ་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གགས་བྱས་པ་དང་མཐུན་རྐྱེན་མ་

ཚང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་ཡང་ཅི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དྲན་པའི་ངེས་པ་མི་འབྱུང་ཞེ་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཡང་ཁྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམས་སྤྱངས་པ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལའང་། ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །རྐྱེན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐ་དད་པ་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྐྱེན་ཚང་མ་ཚང་གིས་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད། །མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་ལས། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ་འདོད་ན། །ཐ་སྙད་ཚིག་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། །དེ་དག་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཚད་མ་གང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའོ། ཁྱད་པར་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བའོ། །རྐྱེན་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིད་འཁྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འགལ་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས། །སྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དོན་དེ་ལ་བློ་གསལ་བ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་དང་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ་སོགས་ནི་མཐུན་

རྐྱེན་ཡིན་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གསུམ་ལ་རྟོགས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བུད་མེད་གཟུགས་ནི་གཅིག་ཉིད་ལ། མི་གཙང་འདོད་དང་བཟའ་བྱ་ཞེས། །དཀའ་ཐུབ་ཆགས་ཅན་ཁྱི་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པས་སོ། །ཡང་ན་རྐྱེན་རིང་བ་དང་ཉེ་བ་དང་ཆེས་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ངེས་པ་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དེ་ཕ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་མཐོང་བ་ན། ཐོག་མར་ཕར་ངེས་ནས་དེ་ནས་སློབ་དཔོན་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་རང་ལས་ངེས་ཡིན་ཏེ་རྟགས་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་མི་སྐྱེ་ལ་ངེས་ན་མི་སླུ་བར་རང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རང་རིག་ཐམས་ཅད་རང་ངེས་ཡིན་ཏེ་ཚད་མ་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་གཞལ་བྱའང་དངོས་པོར་འགྲུབ་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཉིད་མི་སླུ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རང་རིག་གིས་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལའང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཤེས་པ་ལ་རྟག་འཛིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་རིག་ཀུན་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་རང་ངེས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་གཞན་རིག་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་རིག་ལའང་དོན་བྱེད་སྣང་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་རང་ངེས་ཡིན་ཏེ་མེ་རྒྱས་བཙོ་བསྲེག་དང་བདུང་རྡོམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པར་མཐོང་བ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱང་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་གོམས་པ་ཅན་དང་མ་གོམས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མངོན་སུམ་ཉིད་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ལ་གོམས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་དེ་ལ་གོམས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །འདི་ལྟར་གོམས་པ་ནི་ཡུལ་གཅིག་ལ་བློས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་མངོན་སུམ་ལའང་དེ་མི་སྲིད་དེ་ཡུལ་སྐད་གཅིག་ལས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོམས་པ་ནི་ཡིད་སྣང་ནས་ཡུལ་དེའི་སྤྱི་རིས་འབྱེད་པ་ལ་གོམས་པ་ཡིན་ལ་དེས་རྒྱུ་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་ནི་གོམས་པ་ཅན་དེ་དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་རང་ངེས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གོམས་པ་བཞིན་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གོམས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་ལས་ངེས་དགོས་པས་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཐག་རིང་བས་འཛིན་པ་དང་། དུས་ཐུང་བས་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་མ་གཏད་པའི་དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་དཔེ་བརྗོད་ནི། ཐག་རིང་པོ་ན་མེའི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་ལ་དམར་འབར་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དམར་འབར་བ་དེ་རྫུན་ན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་བར་གཞག་གོ །

གཉིས་པ་དེ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ལ་མེ་བདེན་རྫུན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་མིག་ཤེས་དེ་མེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོགས་བྱ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངེས་ཤེས་ནི་དམར་འབར

བ་ཉིད་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་དྲངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་དེ་དམར་འབར་བ་བདེན་པའམ་རྫུན་པའམ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ལ་ཚད་མར་སོང་། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞི་དེ་ན་བདེན་པ་མེ་ལས་མེད་པས་དེ་ལའང་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའང་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྫུན་པ་འཛིན་པའང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་གོང་དུ་བཀག་པས་སོ། །དེས་ན་ངེས་ཤེས་དྲངས་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་བོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཞན་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ནུས་ཏེ་ཡུལ་ཐག་རིང་ལ་སོགས་པ་དང་སྨྲ་མའི་མེ་དང་ནོར་བུའི་འོད་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བས་རྟོག་པ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྫས་གཞན་མེའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔར་གྱི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་བདེན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལའང་བཞི་ལས་དཔེ་བརྗོད་ནི་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཤ་བའི་སྡོང་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་རང་རྒྱུད་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡིན་མིན་ལ

ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་མིག་ཤེས་ཤ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཤིང་ཙམ་ལ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་ངེས་ཏེ་ཤིང་ཙམ་ལ། ཚད་མར་སོང་བས་དེ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་མངོན་སུམ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཤིང་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་ཙམ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བཟུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་བཟུང་བས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་ཡུལ་ལ་དུས་ད་ལྟ་མེ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་རྟོགས་པས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཡལ་འདབ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཤ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིས་དོན་བྱེད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གང་རུང་གཅིག་གིས་དོན་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་ལ་ཡུལ་དུས་དེར་ཤ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱེད་པ་ནི་འདིར་ཤིང་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས་མེད་པས་སྤྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་དངོས་མེད་དང་ཕྱི་རོལ་པས་དེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཐར་ཐུག་ལ་ཡུལ་དུས་དེར་ཤ་བའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱི

དོན་ལ་གནས་པ་བྱེ་བྲག་དོན་ལ་གནས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་དགོད་པ་མ་གྲུབ་ལ། སྤྱི་རྟོགས་པ་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་ཙམ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་བྱེ་བྲག་སྐད་གཅིག་ལ་ཚད་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་གཏི་མུག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སར་སྤྱི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་བྱེ་བྲག་མ་བཟུང་བའི་སྤྱི་རྐྱང་པ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐལ་བས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ཐལ་བ་དངོས་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཤ་པ་དང་ཤིང་རྫས་མི་གཅིག་པར་ཐལ་ཏེ་ཤིང་ཙམ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་ཤ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་ན་རྫས་གཅིག་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལུས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སེམས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལུས་སེམས་ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་འདི་ཡང་ལྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྫས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ལུས་སེམས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་ལུས་འཛིན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྫས་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་འགོད་ལ། འདིར་ཡང་ཤིང་གི་རྫས་གྲུབ་ལ་ཤ་པའི་རྫས་མ་གྲུབ་པ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་སྟེ་ཤིང་ཙམ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཤ་པའི་རྫས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཏེ་ལྡོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགོད་ན་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལའང་རྫས་ལྡོག་གཉིས་སུ་

སྨྲ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚད་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཏིངས་ཕྱིན་པར་དགག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བརྟག་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་ཡང་སེལ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྡོག་པ་འཛིན་པས་སོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་བསལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་ཏེ་བུམ་མེད་རྟོག་པ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། རྫས་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟག་པ་ནི་ཤིང་ཙམ་གྱི་སྤྱི་ལྡོག་དངོས་པོ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་ཤ་པ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཤ་པའམ་ཤ་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤ་པ་ལས་གཞན་ཤིང་མིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཤིང་ཙམ་འཛིན་པ་ཤ་པ་ལའང་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤ་པ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་ཙམ་དེ་ཤ་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་ཀའི་རྫས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་ལ་ཤ་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅིང་དེ་གཉིས་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤ་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཤིང་ཙམ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དེ་ཤ་པའི་རྫས་ལ་ཚད་མར་སོང་གི་ལྡོག་པ་ལ་མ་སོང་ན་ཤ་པའི་རྫས་ལྡོག་གཉིས་གཅིག་ན་ཤ་པའི་རྫས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ལྟར་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་

གཅིག་པ་བཀག་པའམ་རྫས་སམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལས་གང་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཤ་པའི་རྫས་ལྡོག་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ་གསུམ་པ་ལྟར་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྨྲོས་ཅིག ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་ཅིང་དོན་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་ཤར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་ལོག་པ་ཤ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་དོན་སྤྱི་འང་ཡལ་ག་ཕྲུང་ལ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྡོག་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་རྫས་ལྡོག་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་རྫས་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། ལྡོག་པ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་སུ་འདོད་པས་ལྡོག་པ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་རྫས་རིལ་པོ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དང་། རྫས་རིལ་པོ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལྡོག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྫས་ལ་བརྟག་པ་ལའང་གཉིས་ལས་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟག་པ་ནི་ཤིང་ཙམ་དེ་ཤ་པའི་རྫས་ཡིན་ན་རྫས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤིང་ཙམ་དེ་ཤ་པའི་རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་ནམ་རྐྱེན་དང་ཉེར་ལེན་གཉིས་ཀ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་བརྟག་གྲང་། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་ཤ་པ་ཤིང་དང་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཤིང་ཙམ་འཛིན་པ་ཤ་པ་ལའང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན་ཤ་པ་ཤིང་གཉིས་རྫས་སམ་ལྡོག་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་ན་འབྲས་བུའི་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་རྒྱུའི་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ནས་འབྲས་བུའི་ཐ་དད་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་པ་ནི་རྫས་ཞེས་པ་ཤ་པའི་ལྡོག་པའམ་ཤིང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པའམ་དེ་དག་འདུས་པ་ལ་བརྗོད། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ལའང་རྫས་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་རྫས་གཅིག་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་འདུས་ལུགས་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྫས་མི་གཅིག་པར་ཐལ་ཏེ་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྔོན་འཛིན་གྱི་སྐད་ཅིག་གི་རྫས་གྲུབ་ལ་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་པས་སྔར་བཞིན་བརྟག་ལ་དགག་གོ །

གསུམ་པ་དེ་གཞན་ལས་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེ་ཤ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་མི་ངེས་ཏེ་ཐག་རིང་བ་དང་ཤིང་གཞན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བས་ཡིད་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ནི་ཤིང་སྡོང་གི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔར་གྱི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཏེ་དེའི་ཚེ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དུས་ཐུང་བའི་འཇིག་པའི་མངོན་སུམ་ལའང་བཞི་ལས་དཔེ་བརྗོད་ནི་སྒྲོན་མ་ཡུད་ཙམ་འཛིན་པའམ་སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི་མིག་ཤེས་དེའི་སྒྲོན་མ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཞན་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་མི་ངེས་ཏེ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་། ཡུན་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ནི་བུ་ག་ཕྲ་མོ་ནས་མཐོང་བའི་སྔོན་མ་ཕྱིས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སམ་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་མ་གཏད་པའི་མངོན་སུམ་ལའང་བཞི་ལས་དཔེ་བརྗོད་ནི་ཡིད་གླུ་ལ་གཏད་པའི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་ཚེའང་མིག་ཤེས་བུམ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་གཞན་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཚད་མ་ཡིན་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ཏེ་མཐུན་རྐྱེན་ཡིད་གཏད་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ནི་ཕྱིས་ཡིད་གཏད་པའི་བུམ་པ་མཐོང་བའི་སྔར་མིག་ཤེས་ཡའང་བུམ་པ་སྣང་བར་ངེས་ཏེ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྣང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གཞན་ངེས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ངེས་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ་ངེས་བྱེད་ལ་ངེས་བྱེད་ཕྱི་མ་མི་དགོས་ན་ངེས་བྱ་ལའང་མི་དགོས་པར་མཚུངས་ལ་དགོས་ན་དེའང་ངེས་བྱེད་ཕྱི་མ་དགོས་པས་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ལས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་བྱ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་ཚད་མར་འདྲ་ཡང་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཚང་མ་ཚང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡུལ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི་ངེས་བྱ་དང་ངེས་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་ཕྱི་མ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པས་ཚད་མར་མི་རུང་ལ། མི་གཅིག་ན་ངེས་སྔ་མའི་འཇུག་ཡུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་འཛིན་གྱིས་བུམ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ངེས་བྱེད་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་གཅིག་པ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་དེ། །སྔ་མའི་གཟུང་དོན་འགགས་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་ཡིན་ནའང་ཐ་དད་དེ་རང་མཚན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་གཞན་ངེས་སུ་མི་འཐད་ལ་མ་ཆོད་ན་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་བཀག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་རྟོགས་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འགྱུར་ན༑ ༑སྔོ་འཛིན་ཀྱང་དེའི་སྐད་ཅིག་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྐད་ཅིག་རྟོགས་པ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་དེའི་སྐད་ཅིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་ཐལ་བ་སྔ་མ་ནི་འདོད་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་དགོས་པ་དང་སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ངེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་དང་། སྔ་ནི་སྐད་

ཅིག་གི་རང་མཚན་སྣང་བ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་ནི་སྐད་ཅིག་གི་སྤྱི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་རྟོགས་ཐེན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མངོན་གྱུར་ལྐོག་གྱུར་ནི་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བློ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཤའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་མེད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་རྟོག་པ་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་བུའོ། །མུ་བཞི་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི་ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚད་མ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇུག་ལྡོག་གི་དངོས་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རང་ངེས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་འཇུག་དང་ལྡོག་བྱེད་ཀུན། །ཐབས་བྱུང་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཡིན། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནི། །ཟ་ན་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཡོད་མེད་དུ་མ་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ང ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། ཇི་སྙེད་དབྱེ་བའི་གྲངས་དང་། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་ཐ་དད་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་གི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་བྱེད་སྣང་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་

ལ་འཇུག་པའོ། །དེའང་ཚད་མ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་འཇལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་དོན་བཏུང་ངོམས་དང་། ལུས་དྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་མེད་དོ། །དེས་ན་དེའི་དངོས་རྒྱུ་འཇལ་བ་ནི་དོན་བྱེད་སྣང་གི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་བྱས་ཐེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པས་སོ། །བརྒྱུད་རྒྱུ་འཇལ་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་མཐོང་ཉིད་ན་མཐོང་རྣམས་ལ། །སྔོན་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དྲན་ལས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡི། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་དང་པོ་མེ་ཚ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་སྐྱེ་ལ་དེ་ལས་དོན་དེ་བརྟེན་པའི་ཕན་གནོད་དྲན་པ་དང་དེ་ལས་བླང་དོར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་ལས་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་དོན་གྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་འདིར་དང་པོ་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྟན་བཅོས་སུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཉིས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་འོས་གཞན་མེད་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་ཞིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པས་བསྟན་བཅོས་སུ་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་དེའི་དབྱེ་བ་སྨོས་པས་སོ། །དཔེར་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་གཞི་མངོན་

སུམ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཚད་མ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་རྗེས་དཔག་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་གོལ་ཏེ་དོན་བྱེད་སྣང་ཚད་མར་གྲུབ་པས་བསྟན་བཅོས་སུ་དཔྱད་མི་དགོས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དཔྱད་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་མ་ཡིན་དང་བློ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་དཔྱད་དགོས་ན་དོན་བྱེད་སྣང་ལ་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐབས་གཞན་དུ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་དཔྱད་དགོས་པ་འདུ་ཡང་འདིར་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་བློས་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་སླུ་མི་སླུ་ལ་སོགས་པ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་པའོ། །དོན་བྱེད་སྣང་ལ་དེ་ལྟར་དཔྱད་མི་དགོས་ཏེ་མི་སླུ་བར་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཡང་དོན་བྱེད་སྣང་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཡ་གྱལ་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་གིས་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་ཡ་གྱལ་གཉིས་ཀ་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་དོན་བྱེད་སྣང་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་མོད། །ཅི་ན། དེ་ལའང་འགལ་བ་མེད་དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་དང་བྱེ་བྲག་སེམས་ཅན་གང་རུང་གཞིར་

བྱས་པ་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཡོ་ན་ལ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་དབྱེ་གཞིར་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་སམ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱི་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོག་རྟོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲངས་མང་བ་དང་། ཉུང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤྱི་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་ན་ཚད་མ་མི་རུང་ལ་ཡོད་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ་སྒོང་བའམ་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་སླུ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་འདི་གཉིས་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བྱུང་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཚད་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱི་ཚིག་ལ་ཚད་མ་དགག་པ་ནི། བུམ་པ་ཡོད་ཅེས་སམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་ཚིག་དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་

ཡང་སྒྲ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་ཡོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ན་ངེས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བརྡ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐྱོན་དང་། བདག་དང་། ཚིག་དང་དོན་དག་ཐ་དད་མིན། །མེ་ཡིས་ཁ་ནི་ཚིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་ན་ཧྲུན་ཚིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་ལ་ཚད་མ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བས་ཚད་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཟད་པ་ཧྲུན་གྱི་ཚིག །སླུ་བར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད། ཤེས་པར་ནུས་ན་དོན་འདི་ཉིད་ཅེས་སོ། །འདི་ལའང་ཚད་མར་འགྲོ་བའི་ལུང་དོར་གཟུང་བ་དང་། དེ་གང་ཟག་གང་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་དང་། ལུང་གི་མི་སླུ་བ་ངོས་གཟུང་བ། ལུང་རྗེས་དཔག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་བཞི་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཚིག་ད་ལྟ་རྟོགས་ལྡན་འདུག་པའི་ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འདི་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེས། །གཞན་ལ་སྐྱོན་ལྡན་སྐྱོན་མེད་པའང་། །ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྙེད་དཀའི་ཕྱིར། །རྟོགས་དཀའ་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་ཤེས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། །ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་བདེན་དོན་ཅན། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་པས་དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ་རང་འབྱུང་གི་ཚིག་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེའོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཚིག

རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། །ཡོན་ཏན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན། །ཅེས་མིན་ཞེ་ན་གཞན་དག་བརྗོད། ཅེས་མགོ་མཚུངས་དང་། ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་ན། དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དུ་མ་དང་མཐོན་འབྲེལ་ན། །འགལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བཤད་དེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཚིག་ལ་རྒྱུ་མེད་ན་རེས་འགའ་བར་མི་འགྱུར་ལ་ཡོད་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་པ་དང་ཚད་མ་གསུམ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་སྟེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ལ་འདིར་ནི་རང་གི་རྒྱུ་བརྗོད་འདོད་ལ་ཚད་མར་འདོད་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཚད་མ་གསུམ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ལ་བྱས་སྒྲ་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་དེ་ལ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་བརྗོད་འདོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་དེ་བདག་ཉིད་བཞིན། སྐྱེས་བུ་འདི་ལའང་བྱས་སྒྲ་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་སོ་ཅེས་པ་འབྲས་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་དེ་ཉིད་དེ་ཞེས་པས་ཚིག་སྒྲ་བ་དམིགས་པའི་སྐྱེས་བུའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཞེས་དང་། སྨྲ་བ་པོའི་བྱེད་པའི་ཡུལ། །དོན་གང་བློ་ལ་རབ་གསལ་བ། །དེ་ལ་སྒྲ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཅན་མིན། །ཞེས་པས་དོན་སྤྱི་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཀའོ། །དོན་སྤྱིའང་རྟོག་པ་ཉིད

ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་བློ་ལ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་དེ་སྟོན་པར་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ལའང་ཚིག་སྨྲ་བ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ལ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །ཁྱབ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ་དོན་སྤྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལས་བརྗོད་འདོད་འབྱུང་ལ་དེ་ལའང་སྒྲའི་གནས་དང་བྱེད་པ་ཕྲད་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སྒྲ་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པས་སོ། །དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་རྟགས་མི་སྲིད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྨྱོ་བ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བསྣད་པ་དང་གཞུང་གོམས་པ་འདོན་པ་དང་རྗེས་སློབ་དང་ནོར་བ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་སྤྱི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ་ཚིག་སྨྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་དག་མི་གསལ་བར་སྨྲ་བ་དང་ཞན་པ་དང་མ་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེས་ཀྱང་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་དཔག་ནུས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་ལ་རྟགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཡུད་པ་ལ་བཟང་ངན་གྱིས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ས་བོན་དང་ལྡི་བ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བརྗོད་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་བསམ་པ་ལ་ནི་ཚིག་ལས་དོན་གོ་བ་དེ་བརྗོད་བྱེད་ལས་བརྗོད་བྱ་གོ་བ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རེ་ཞིག་གོ་བྱ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱིས་ནི་དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་བ་གོ་བ་འདིར་ནི་སྒྲའི་རྒྱུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་གོ་བའོ། །གོ་བྱེད་ལ་ཡང་ཁྱད་ཡོད་དེ་དེར་ནི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་བའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ་འདིར་སྒྲ་རང་

མཚན་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཡོད་དེ་རྗོད་བྱེད་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ལ་འདི་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་བྱ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་སུན་ཕྱུང་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཉིད་དུ། །བརྗོད་བྱ་དང་ནི་རྗོད་བྱེད་འདོད་ཅེས་པས་སོ། །བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡང་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་གཉིས་ལས་མངོན་སུམ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པ་དགག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ལས་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁས་བླངས་བརྟག་ལ་དགག་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དུ་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ། ཡོད་ན་གང་ཡིན། དངོས་པོ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འགྲུབ་སྟེ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དུ་གདན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་ན་གང་གི་དོན་དུ་བྱེད། སློབ་མའི་དོན་དུ་བྱེད་ན་དེ་ལ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པར་ཅིས་གྲུབ། མངོན་སུམ་ལས་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ད་ལྟ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གཞན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་གི་མངོན་སུམ་

གྱིས་ལུས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་བློ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྔོན་པོ་དང་སྣང་ཅིག་ཀྱང་རྫས་མི་གཅིག་པར་གྱུར་ཏེ་སྔོན་པོ་རང་ངེས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་ཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་སྣང་ཅིག་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ལ་བློ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། །ཡང་ལྷ་དང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་གཅིག་ཤོས་སྤྱི་བཞག་དང་། །གཞན་བློ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ དང་། །འགའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཡང་། །ཚད་མ་གཞན་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་ཅེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེ་སྐད་དུ། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་ལས་ཚད་མ་ཉིད། །འབྲེལ་པའི་ནི་རང་བཞིན་དེའི། །རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ་གཉིས་ལས་མང་བ་དང་ཉུང་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་མང་ཉུང་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་མང་བའམ་ཉུང་བ་ཡོད་པར

འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཉུང་བ་ཁེགས་ལ་མང་ཡང་མི་སྲིད་དེ་མངོན་ལྐོག་གྱུར་ལྐོག་འགྱུར་གཉིས་རྣམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟགས་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡང་དོན་མ་རྟོགས་ན་མི་སླུ་བ་མེད་པས་ཚད་མར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་རྟོགས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་དོན་ཕྱུང་གསུམ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གྲངས་ཉུང་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁང་ཕྱུག་གྱི་ནོར་བུའི་འོད་སྒོ་གསེང་དུ་ཤར་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་ནོར་བུར་བཟུང་བ་འདི་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚད་མ་ནི་ཡིན་ལ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བཅད་དོན་ནོར་བུ་ཐོབ་པས་ཚད་མར་གྲུབ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མྱོང་བ་དང་རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱན་མཛད་པ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱིས་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་བཟུང་བ་ནི་དམར་ཟླུམ་པོ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་འདོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་དེ་དེ་ལ་ནོར་བུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང

ཁ་ཅིག་ན་རེ་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་འོད་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ནི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དམར་ཀླུམ་པ་ཙམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་སྤྱི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་མངོན་སུམ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི་འོད་ལ་གཞན་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་དེ་སྔར་བཞིན་ནོ། །ནོར་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ནི་མིན་ཏེ་ནོར་བུ་དང་དེའི་འོད་དང་དམར་ཀླུམ་པ་ཙམ་ནི་རྟགས་སུ་མི་རུང་ལ་གཞན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་འོད་འཛིན་པ་ནོར་བུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་ཐོབ་པའི་སྔོན་པོ་མི་སྣང་བས་མཐོང་བྱེད་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་རྟོག་མེད་བུམ་ཙམ་དང་ཁྲ་ཙམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མྱོང་བ་དང་། ངེས་པའི་དོན་དཔྱད་པས་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བུམ་ཙམ་དང་ཁྲ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་དག་ལ་ངེས་པའང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་འཁྲུལ་བས་མངོན་སུམ་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མངོན་སུམ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་

པས་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་སྤྱི་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ངེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྟོག་པ་འཁྲུལ་བའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་ན་བདེན་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཉིས་ཁྱད་མི་འདོད་ཀྱང་གཞན་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་རྟོག་མེད་ཡུལ་དུས་འདིའི་བུམ་པ་ཁྲ་བོ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་ཙམ་དང་ཁྲ་ཙམ་ལ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་འཁྲུལ་ཡང་རྟོག་མེད་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་དག་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཐ་དད་གསུམ་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་འདི་རང་རིག་དང་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར་ཞེས་པས། དོན་གཞན་མི་རྟོགས་པ་དང་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་དཔག་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེའི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་ངེས་ན་རྨི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་རྨིས་པའི་ཚེ་བསད་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཡང་གསོད་བྱེད་དངོས་པོར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྗེས་དཔག་དངོས་པོར་མེད་ན་རང་རིག་གིས་དངོས་པོར་མྱོང་བས་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་མེད་

པས་ཐུན་ཚིག་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཞན་རིག་ཀྱི་ཡུལ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་དེ་འང་བེམ་པོར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་འཁྲུལ་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་གསད་བྱ་སྲོག་ཆད་པ་མེད་ན་གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་འགལ་ལ་སྲོག་ཆད་པ་ཡོད་ན་གསད་བྱ་སྲོ་བཏགས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་བརྟག་པ་ཡང་མི་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱིར་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ན་དེ་འཛིན་པ་དངོས་པོར་འགལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་གཟུང་ཡུལ་ནི་དེ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་མེད་ན་བུམ་འཛིན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དངོས་པོར་མེད་པས་རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་ཏེ་དེ་གཟུང་དོན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ནའང་སྣང་ཡུལ་དོན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་གཞན་གྱི་སེམས་དོན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་ཤེས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོར་གཏན་མེད་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་སྣང་མཁའ་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་ལ་གཏན་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་རྗེས་དཔག་དང་རྫས་མི་གཅིག་ཏེ་དེ་དག་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་ཡང་མི་གཅིག་ཏེ་དེ་བདག་རྐྱེན་བདག་མེད་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །རང་རིག་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་མི་གཅིག་སྟེ་ལྐོག་གྱུར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་རིག་དང་མངོན་གྱུར་ལ་ལྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་བདག །ཤེས་པ་གཅིག་གིས་རྟོགས་མི་སྲིད་ཅེས་པས་སོ། །ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་རུང་ཏེ་ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བའི་ཆ་ནས་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བུད་མེད་གཅིག་ཉིད་བུ་དང་ཕ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་ཆུང་མར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་ཏ་ཙང་ཐལ་བ་སྤང་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བའི་རང་རིག་དང་མི་གཅིག་ན་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་གཞན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་མངོན་འགྱུར་འཇལ་བའི་རང་རིག་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི་བྱེ་བྲག་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་པས་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། བྱེ་བྲག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་ཡང་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མི་མཚུངས་ཏེ་བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་འགྲུབ་ལ། བྱེ་བྲག་ཁེགས་པས་སྤྱི་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤ་བ་ཡང་ཙན་དན་དང་རྫས་མི་གཅིག་པས་ཤིང་ཙམ་དང་ཡང་རྫས་མི་གཅིག་པ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ནི་རྩོད་གཞི་ཉིད་ལན་དུ་ཁྱེར་འོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྔོར་སྨྲར་འདི་ཤ་བ་དང་གཅིག་པས་ཤིང་ཙམ་དང་གཅིག་ན་ཙན་དན་དང་མི་གཅིག་པས་ཤིང་ཙམ་དང་ཡང་མི་གཅིག་པར་ཐལ་ཞེས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དང་བརྟགས་ནས་འཇུག་པའི་བློས་ངོར་སྤྱི་ཡོད་ན་རྩོད་པ་འདི་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་པས་སྤྱི་དང་

རྫས་གཅིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །འོན་ཀྱང་མ་དཔྱད་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཀྱང་བྱེ་བྲག་གྲུབ་ན་སྤྱིའི་བློ་འབྱུང་ལ་བྱེ་བྲག་ཁེགས་ཀྱང་སྤྱིའི་བློ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ང ༣ མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་ནི་མིང་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲ་གང་བརྡ་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྒྲ་གང་གིས་ནི་བརྗོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་དོན་གང་གོ་བ་སྟེ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། དོན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས། །གང་ལ་གྲགས་པས་སྒྲ་བཀོད་ལ། དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་མཚུངས་ཕྱིར། །འཁྲུལ་རྟོག་ཅན་གཞལ་ཡལ་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དོན་གོ་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་དང་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་ཐོག་མ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མིང་གཉིས་དང་། བརྗོད་བྱས་ཕྱེ་ན་ལྷས་བྱིན་ཞེས་སོགས་མིང་གི་སྒྲ་དང་ཤིང་ཞེས་སོགས་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ངོ་བོས་ཕྱེ་ན་བཤད་པ་དང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མིང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ལ་དང་པོ་ནི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་སོ་སོའི་དོན་བཤད་ན་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ལ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བ་ཙམ་མ་རྟོགས་པ་བཤད་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་མུ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་གཉིས་སྐབས་དོན་ཡིན་ཏེ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མེད་ན་བ་ལང་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མེད་པ་ནི་མི་ལ་ལག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པ་བྱེའུ་ཏིལ་བུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མེད་པ་གཉིས་ནི་མིང་མ་ཡིན་ཏེ་བརྡ་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་མིང་ནི་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་མ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་འདུ་ལ་སྐམ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་པ་མི་འདུ་བ་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་གྱི་མིང་གཉིས་ཀ་ཚང་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་དོན་གྱི་མིང་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤྱིའི་མིང་ནི་པྲ་སྭ་ཊ་ཞེས་པ་པྲ་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་སོ་སོ་དང་འོད་ལའང་འཇུག་གོ། སྭ་ཊ་ནི་འཇལ་བྱེད་དོ། །བསྡུས་པས་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་དང་པོ་འཇལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བོད་སྐད་ལ་དོན་བྱས་པ་ཚད་མ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། བྲེ་དང་སྲང་ཚད་མས་དངོས་པོའི་བུངས་དང་ལྗིད་འཇལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་མིང་དང་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མིང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མིང་ལ་མངོན་གྱུར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ནི་པྲ་ཏི་ཨ་ཀྵ་ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་པྲ་ཏི་ནི་སོ་སོ་ལ་ཨ་ཀྵ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་པས་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའང་སྒྲའི་མདོ་ལས་ཨི་ནི་ཨ

དག་ཡའོ་ཞེས་པས་ཉེའི་གུ་གུ་ནི་ཨི་ཡིན་པས་དེ་ཨ་དང་ཡ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལས་ནི་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཧེ་ཡ་ཏ་ལ་བཏགས་པས་བརྒྱ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཨཀྵའི་ཨ་སྲོག་ཏུ་ཕྱིན་པས་པྲ་ཏ་ཡཀྵ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ནི་སྔ་མ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་དོན་འགྱུར་བྱས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ནི་བཤད་འདུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མིང་སྟེ་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་ན་མངོན་སུམ་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐོག་སྒྱུར་འཛལ་བྱེད་ནི་ཨ་ནུ་མ་ན་ཙ་ཞེས་པའི་ཨ་ནུ་ནི་ཕྱིས་སམ་རྗེས་ལ་འཇུག་ལ་མཱ་ན་ཙ་ནི་དཔོག་པའམ་གོ་བའོ། །དེས་ན་རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་ལ་འབྲེལ་ཡུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བཤད་འདུག་མཐུན་པའོ། །

ང ༩ ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དོན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སོ་སོར་དགག་པ་ནི་དཔྱོད་པ་བ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་བློ་རྟོག་མེད་ཚད་མ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་ངོ་བོ་དང་རིགས་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དེ། ཐོག་མར་ཡོད་པར་བལྟ་བའོ། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་གང་། །བྱིས་དང་ལྐུགས་སོགས་བློ་འདྲ་བ། །དག་པ་དངོས

ལས་སྐྱེས་པ་ནི། །དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེའི་འོག་ཏུ་བློ་གང་གིས། །དངོས་ཆོས་རིགས་ལ་སོགས་རྣམས་སུ། །བློ་ནི་ཞེན་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཤེས་པ་དོན་དང་མི་འདྲ་ན་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཉིད་མི་འགྲུབ་ལ་འདྲ་ན་ངེད་དང་མཐུན་ནོ། །ངེས་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མས་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་དེའི་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རིགས་པ་ཅན་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ཚད་མ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་འདོད་དོ། །དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། ། སྦྱོར་བ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་དྲི་དང་རོ་ཀུན་དང་ཕྲད་པས་དེ་དག་ཀུན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བའི། །ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་སྟེ། །འབྲེལ་བ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་དྲུག་ལས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྫས་རྟོགས་པའི་བློ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་མི་འདོད་དེ། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་རྫས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་ན་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཞན་འགྱུར་དུ་ཐལ་དེ་སྔོན་པོ་བློས་རྟོགས་པས་སེར་པོ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་མི་དད་ན་གཉིས་ཀ་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ༑ རྫས་ལ་དམིགས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ

དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། །རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར། །བློ་ནི་གཅིག་ཆར་འབྱུང་འགྱུར་ན།། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཚད་མ་དང་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་བློ་འབྲས་བུ་འདོད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ནི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་སྤྱིར་དགག་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་མགོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་དེ་དག་ལ་དོན་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ནི་བློ་དེ་དག །བྱ་བ་ལ་ནི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དོན་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཞིན་འཛོག་སྟེ་གཞན་ལ་དོན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྒྱུར་ལྡན་པའི། །ཤེས་པ་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ཡི། །ཚད་མ་འདི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་བློ་ལ་རྣམ་པ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་། །ཞེ་ན་ཤེས་ལ་རྣམ་

པ་ནི། འཛོག་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ། །གཟུང་བ་འཐད་པར་ཤེས་པས་རིག །ཅེས་པས་སོ། །དོན་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདི་རུ། །ཚད་མ་ཡི་ནི་འབྲས་བུར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ཚད་འབྲས་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་དེ། དེའང་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། གཅིག་པར་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་དང་། འཛོག་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རུང་སྟེ། དེ་རྣམ་བཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བཞག ཅེས་སོ། །དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་འདོད་ན་དེའི་ཚད་འབྲས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ཡོད་པའི་ཚད་འབྲས་དགག་པ་དང་། རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་དོན་འདོད་པའི་གྲུ་མཐའ་གཞན་ནི་བཀག་ཟིན་ལ་བརྟག་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། །བློས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དོན་དང་འདྲ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་དོན་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་རྟོགས་ན་དབང་པོའང་རྟོགས་པར་ཐལ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར།

འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བརྟག་ན་མི་འཐད་པའོ།། དང་པོ་ནི་གང་ཟག་དུ་མས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཟླ་འཛིན་རྣམས་འདུ་བའི་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་དང་འདྲ་བ་བརྟག་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཤེས་པ་རྡུལ་ཕྲན་དང་འདྲ་བ་མི་འཐད་དེ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ་རྡུལ་ནི་ངོ་བོ་ཕྲ་བ་དང་གྲངས་དུ་མ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ནི་མ་དབྱེད་ན་རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རགས་པ་དང་འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་ཡན་ལག་དང་ཕྱོགས་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དམ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ལག་གཞན་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ལའང་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་དང་གཡོ་མི་གཡོ་དང་ཁ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུ་ཚུལ་ལ་བརྟག་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུ་ན་བེམ་རིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་ལ། ཆ་གཅིག་འདུ་བས་རྟོགས་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་སེར་པོའང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོའི་ཆས་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདུ་ན་ནི། །ཤེས་པ་ཤེས་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མྱོང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། །གལ་ཏེ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་མྱོང་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ངེས་པ་རང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེའི་རྒྱུ་དོན་མཐོང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཐ་སྙད་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ནི་དོན་དུ་སྣང་བ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་བདེན་རྫུན་ལ་མི་མཐུན་ཡང་སྣང་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་འདི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། འབྲས་བུ་ནི་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་དེ། །འབྲས་བུ་ལས་འདི་ནི་དོན་རྟོགས་པར་ཡིན་པར་བལྟའོ། །ཞེས་སོ། །

མདོ་སྡེ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེས་ནི་བརྟགས་ནས་དོན་དང་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་ཁས་ལེན་ལ་འདི་ནི་མ་དཔྱད་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཞལ་བྱ་ནི་བརྟག་ན་དོན་མི་འཐད་པས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་མྱོང་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག

པ་ན་ཞེས་སོ། །ཚད་མ་ནི་རང་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བློ་ནི་ཡོངས་གཅོད་པ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ། །དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་བདག་རིག །དེ་ཕྱིར་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཞུང་འདིས་ནི། རང་རིག་ཡང་ཡིན་ཚད་མ་ཡང་ཡིན། །འདྲ་བ་དང་ནི་རྟུང་བའང་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཟིན་ཏོ། །འབྲས་བུ་ནི་རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོད་པ་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་པས་སོ། ། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་དང་། །ཚད་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འབྲས། །འཛིན་དང་རྣམ་རིག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་ཞེས་པས་གསུམ་ཀ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་བདེན་པ་ཁེགས་ན་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། མ་ཁེགས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་མི་འཐད་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དང་། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁེགས་པས་ཉེས་པ་གཉིས་པ་མེད་ལ་དང་པོའང་མེད་དེ་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱི་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཐ་དད་བཅས་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཁྲུལ་བ་མི་འཐད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་འཁྲུལ་པར་མི་འཐད་དེ། འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན

གཟུང་འཛིན་བདེན་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་བདེན་རྫུན་ཆོས་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་ན་འཁྲུལ་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ་ནང་གི་བསླུད་པ་དང་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཐུན་མཐོང་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ། །ལྡོས་མེད་རང་རིག་ལ་སོགས་བཞིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་དེ་དག་བཟློག་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་དཔྱད་པས་མཐར་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཐུག་ཅིང་མི་ལྡོག་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་བརྗོད་པའི་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་འཛིན་པའི་བློ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་མི་བདེན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་ཟླ་བ་གཅིག་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པས་བདེན་ལ་གཉིས་ནི་དེ་ནས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་མི་བདེན་པས་བློ་ལ་ཡང་ཡུལ་ལ་སླུ་མི་སླུའི་ཁྱད་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ལ་མེ་ལ་སོགས་པའི་ལྐོག་གྱུར་ནི་གཞལ་བྱ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་བློ་ཚད་མ། བློ་དེས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལའང་ཐ་སྙད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་དངོས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུ་བས་ཕྱིའི་མེ་རྟོགས་པ་མེད་དེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ལས་ནི་སྨྱུ་གུ་དང་། །དུ་བ་ལས་ནི་མེ་གྲུབ་ཅེས། །དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཧེན་ཅན། །བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གནས་པ་གང་། །ཞེས་པས་སོ། དེས་ན་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་མེར་སྣང་བའི་བློ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན། རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མེར་སྣང་བའི་བློ་གཞན་བྱ་དང་། དུ་བར་སྣང་བའི་བློ་ལས་མེར་སྣང་བའི་བློ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་དང་དེས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གྲུབ་པ་ལས་ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དཔྱད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། ।།

ལེའུ་ལྔ་པ་མངོན་སུམ་དཔྱད་པ།

ཀ ༡ སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་བྱ་བ།

ད་ནི་ཚད་མ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའོ། །

ང ༡ མངོན་སུམ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ངོ། །

ཅ ༡ མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །

ཀ ༡ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལའང་མ་འཁྲུལ་བ་དང་རྟོག་བྲལ་གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལོག་རྟོགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་པའོ་ཟེར་རོ། །ཡུལ་བདེན་པ་དེ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འདོད་ན་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པའང་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་དག་འཛིན་པ་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། སྐྲ་སོགས་ཤེས་ལ་སྲིད་པ་སྟེ། །རབ་ཏུ་སྣང་ལ་མི་སླུ་ཕྱིར། །སྣང་སོགས་དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཀུང་། །ཚད་མ་ཡིན་པ་བཟློག་པར་དཀའ། །ཞེས་སོ། ། དཔྱད་བཟོད་དུ་བདེན་པ་ལ་འདོད་ན་མི་སྲིད་དེ་ཤེས་བྱ་གང་གིས་ཀུང་རིགས་པའི་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོར་བདེན་པ་ལ་འདོད་ན་རྗེས་དཔག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བློས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་རིག་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། གཉིས་འཛིན་ཤེས་པ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་མ་བཏགས་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོར་བདེན་པ་ལ་འདོད་ན་རྗེས་དཔག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་གཉིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་བར་མ་གྲུབ་པས་གཟུང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་བརྗོད་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་གང་སླུ་བ་ཅན་མིན་པའི། །རྟོག་མེད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། ལྟར་སྣང་འཆད་པ་ནའང་། ཉེ་བར་བསླད་པ་སླུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གང་ལ་མི་སླུ་ན་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་སྣར་མ་རྟོག་པའི་རང་མཚན་ལའོ། །གང་གིས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་གསལ་བར་སྣོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེས་ན་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་སྣར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སླུ་བ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ། །བསྒོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་ཅེས་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཚད་མར་འདོད་ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་ངོར་བདེན་པ་དང་མི་སླུ་བ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤོང་བ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་བདེན་པ་བཞིའི་རང་མཚན་མ་འདྲེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་བསྟན། །མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་

གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་མཚན་མཐོང་ལ་དབུ་མ་པ་ཡང་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཐོང་བར་འདོད་དེ། འོ་ན་སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤོང་བ་ནི། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་གཉིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་གྲུབ་ལ་བཅད་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་དེ་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །བཅད་ཤེས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་དོན་དམ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་འདི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་རེག་བྱ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྦྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དམར་འབར་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་རེག་བྱ་ཚ་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་ནི་འདི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྟགས་མ་ངེས་ཏེ་དུ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མེ་ལ་འང་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང་། ཡོད་པ་

འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མངོན་སུམ་དེ་དོན་བདེན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པས་དོན་གཞན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྲོ་ན་སྔོ་འཛིན་དེ་རྟག་པ་ལྡོག་ནས་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པ། །རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་སྟེ། །དུ་བས་བུ་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་རྒྱུའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཁྱབ་པ་དྲན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁ་དོག་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་རེག་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེས་ཚད་མར་བསྒྲུབ་ནུས་ལ། ལོག་ཤེས་ནི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་མ་གོམས་པའི་དུས་ན་རྟགས་སུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་བ་ལས། །སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །མཐོ་བྱེད་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་། ཚད་མར་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་ལུགས། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྔ་ཕྱིའི་སྔོན་པོ་ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། །མཐོང་དང་ཐོབ་པའི་སྔོན་པོ་ནི། །ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་དུས་འགལ་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ནི། གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ནི། །རང་རིག་གིས་ནི་ཀུན་ལ་གྲུབ། །སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །གཞན་དུ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྔོན་པོར་འདོད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ། །སླུ་བ་མེད་པས་ཚད་མར་བརྗོད། །གཞན་དུ་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་ལ། །ལྟོས་ནས་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཕྱིར། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མི་སྲིད། །སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་བཅད་པའི་དོན། །ཐོབ་པ་མི་སྲིད་འགགས་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། །དེ་བཞིན་གཟུགས་འཛིན་རིག་བྱ་ལ། །ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །ཐ་དད་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འབྲས་རྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡི། ། རྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་པོ་ཡིན། །དེའི་ཁྱབ་པ་གོམས་པ་ལས། །ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་མིན། །དོན་དམ་མངོན་སུམ་རང་ཡུལ་འཛིན། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་རྩོད་སྤང་ནི། །གཟུགས་འཛིན་རིག་བྱ་མི་སྣང་ཡང་། །ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་སྐད་དུའང་རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་འབྱུང་འགྱུར་དོན་ཡུལ་དང་། །ཡུལ་གཞན་གྱི་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཚད་མ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་བཤད་དོ། །

ཕྱིར་རྒོལ་གླང་པོའི་ཀླད་འགེམས་པ། །
ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྨྲས་པའི་ལུགས། །
གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྤྲུངས་པ་ཅན། །
བློ་གསལ་རིགས་པའི་སེང་གེས་བཤད། །

ཅེས་པ་བསྡུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ལའང་གསུམ་སྟེ། བྲལ་རྒྱུ་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དང་། རྟོག་བྲལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་འདིར་མངོན་སུམ་ལ་བྲལ་རྒྱུའི་རྟོག་པ་ནི། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་རྩིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་པའི་རྩིང་པོར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །སྒྲོ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པའི་རིགས་སྦྱོར་བ་ནི་སྒྲ་དོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པའི་བརྡ་ཤེས་པས་ཁྱབ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱོར་བ་ལའང་

དེ་དག་གི་བརྡ་ཤེས་པས་སྒྲ་དོན་བསྲེས་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་གཙུག་ལག་རྣམས་ཤེས་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་བརྗོད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པར་དོགས་པའང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དབང་ཤེས་ལ་རིགས་སྤྱི་སྣང་བར་འདོད་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བློ་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པའམ་འདྲེར་རུང་བ་སྣང་བ་སྟེ། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ལ། འདྲེས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣང་བའོ། །

གསུམ་པ་རྟོད་སྤོང་ནི་འོ་ན་ཞེན་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་པར་ཐལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་སྣང་བས་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྒྲ་སྤྱིའི་མིང་སྣང་བ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་རང་མཚན་སྣང་ཡང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ན་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་བ་མེད་པས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་བུམ་སྒྲ་འཛིན་པ་ལ་བུམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱེད་ནི་རང་གི་འགྲུབ་སྟེ། ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མི་རྟེན་ཅན།

སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །གཞན་བརྡ་ཤེས་པ་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པ་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ཏེ་ལྟོ་ལྡིར་འདི་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡ་མི་ཤེས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལས་འགྲུབ་སྟེ་བུ་ཆུང་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་འདི་ལའང་སྔ་ཕྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་དེ་ནུ་མ་འཚོལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ནི་ནུ་མ་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་སེལ་བའི་ནོ་འགྲུབ་པར་མ་ཤེས་ན་ནུ་མ་ཚོལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ལ་སྔ་མ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ནུ་མ་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་ནའང་མི་འཇུག་སྟེ་སྔོན་གྱི་ནུ་མ་འགགས་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ནུ་མ་ནོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་སྒྲ་དང་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་མེད་དེ་བརྡ་མི་ཤེས་པས་སོ། །སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སྒྲ་དང་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འདས་དོན་གོམས་པའི་མིང་དོན་གྱིས། །བག་ཆགས་གོམས་པའི་རྗེས་འགྲོ་ལས། །དེ་སྐྱེས་བྱིས་པའང་གང་འདྲེས་པས། །བྱ་བ་འདི་དག་ལ་ནི་མཁས་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྔར་གྱི་བརྡ་དྲན་མི་དྲན་མི་ཤེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་སྒོ་བཞི་ལས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་སོ། །ངེས་པ་ལའང་ལོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་སྣོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པའོ། །སྣང་ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་དང་དེ་དང་འདྲེས་པ་འཛིན་པའོ། །འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཕྱེ་ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་སྲེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དོན་དང་། སྣང་རྟགས་དང་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་རྣམས་ནི་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྲེ་བ་ཡིན་ལ། བུམ་མི་

རྟག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པའོ། ། བདག་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱེ་ན་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་དོན་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི་མེད་དགག་ལ་བྱས་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་དེར་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་ལ། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་རྫས་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་ན་རྟོག་པ་མྱོང་བའི་རང་རིག་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར་ཞེས་སོ། ། དེའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་རྟོག་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རང་ལྡོག་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པའི་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློ་གང་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྣང་ཡུལ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་ལྡོས་ནས་རྫས་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་དང་རྟོག་པ་ཡང་སྣང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྒྲུབ་བྱེད་དངོས་ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དགག་བྱ་རྟོག་པ་ནི་སྔོན་བརྡའི་དུས་སུ་མཐོང་བ་དང་ད་ལྟའི་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་སྔོན་གྱི་བརྡ་ལས་ད་ལྟའི་བུམ་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་ན་སྔོན་གྱི་

བརྡས་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་ཇི་ལྟར་གོ་སྟེ་བརྡ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བུམ་སྒྲས་བ་ལང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདས་པ་འཛིན་པ་ནི་ཡུལ་ཞིག་པ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་དེའི་ཡུལ་རྣམས་ནི། །དེ་ནི་ཞིག་པས་གསལ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ། དོན་གསལ་སྣང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། ། སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ནི་མངོན་སུམ་ནི་འཇུག་ལྡོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཐོང་ཉིད་ནི་མཐོང་རྣམས་ལ། ཞེས་པས་མྱོང་བ་ལ་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དྲན་པ་ལས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་རིགས་མི་མཐུན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་བྲལ་ནི་ལོག་རྟོགས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སྨོས་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའང་མ་འཁྲུལ་བས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་མི་དགོས་ལ། དེ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་མགོ་བོ་ཡང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེལ་བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་བསལ་བྱ་ལྟར་སྣང་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན; མ་ངེས་ཏེ་སྒྲོན་མ་གཅིག་གིས་མུན་པ་དུ་མ་སེལ་བ་བཞིན་ཏེ། སྒྲོན་མ་ཆུང་ངུས་མུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་མའམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆ ༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དབྱེ་གཞི་ནི། མངོན་སུམ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་གྲངས་ནི། དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ངེས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་དོན་གཞན་རྟོགས་པའི་གཞན་རིག་དང་། རང་རྟོགས་པའི་རང་རིག་དང་། རང་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །རྟེན་གྱིས་ཕྱེ་ན་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པའི་གཞན་རིག་དང་། གཞན་དབང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་རིག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ལ་རྟེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་བཞིའོ། །ཡང་ན་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལའང་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པ་དང་། ཡིད་ལ་རྟེན་པས་སོ། །དང་པོ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ལའང་ཡིད་ཐ་མལ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བཞིའོ། །དབྱེ་བ་འདི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་དང་དོན་གྱི་མཐུ་སྐྱེས་མི་འཐད་པས་སོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱང་མིན་ཏེ། གཞན་རིག་གཉིས་མི་འཐད་པའོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྟེན་པའོ་ཞེས་གསུང་།

གཉིས་པ་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་ལ་གཞན་གསུམ་ནི་རྟེན་ཐ་དད་པའི་ཚེ་རྫས་མི་གཅིག་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཚེ་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱང་གནས་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་རིགས་པས་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པ་མིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ལྷུང་བ་མ་ཁེགས་པ་དང་སྨུན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོས་པ་ལྟོས་ནས་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཉིད་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། བརྟག་ན་མི་འཐད་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་པ་དང་བློ་ཐམས་ཅད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་རང་རིག་མེད་པ་དང་། རྟེན་རིགས་མི་བརྟན་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་བཞིར་ཕྱེའོ་གསུང་།

ཡང་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དགེ་སློང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པ་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་པས་བླངས་པ་ཡིན་པས་དོན་འདོད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱིས་པའི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡང་དབང་པོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་འདྲ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱི་བསམ་པར་མི་ནུས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཞན་རིག་ལ་གང་ཟག་དང་སྤྲངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། སོ་སྐྱེའི་ལའང་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆ ༤ སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ། རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པའོ།

ཇ ༡ དབང་པོའི་མངོན་སུམ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྒྲ་དོན་ནོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི་དབང་པོ་ལ་སྐྱེས་པའི་བློ་རྟོག་པ་དག་བྲལ་ཞིང་སྣང་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །འདི་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ་གཞུང་ལ་མི་སྣང་བ་དང་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ངེས་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་པོ་ཞེས་པས་གཟུགས་ཅན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །ཞེས་པས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ལ་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི

གཟུགས་ཕྲ་རྫིག་གེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། །དེ་མིན་དབང་དང་ནུས་སོགས་ལ། །དབང་པོའི་བློ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་དབང་པོ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་འཛིན་ནུས་གཅིག་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པར་ཡང་བློ་ལྔའི་ཤེས་པ་འདི་དག་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བ་ན་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ན་མིག་ཕྱེ་བ་དང་བཙུམས་པ་ཙམ་ལ་བུམ་འཛིན་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མཐོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དབང་ཤེས་འདི་དག་སྒྲ་དོན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་མེད་ཀྱང་བུམ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡང་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་དེས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པ་འཛིན་ན་དོན་ཡང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་ནས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་ནི་མ་སྤྲོས་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཀོད་དོ། །

གསུམ་པ་སྔ་མ་རྟོགས་པ་འཛིན་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འདས་པ་མི་འཛིན་ཏེ་རང་མཚན་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་བ་ཡིས་ནི་འདས་པ་ཡི། །ཡུལ་འཛིན་བྱེད་པ་མིན་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་སོ། །

བཞི་པ་མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་འདིར་རང་མཚན་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་སྐབས་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཏེ་ལྔའོ། །དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་སྐྱེད་ལ། །དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡིན་ན། །འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རག་ལས། །སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེས་མིང་བརྗོད། །ཅེས་པས་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལས་ཀྱང་བློ་དེ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཅི་སྟེ་མི་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་བརྗོད་ན་བློ་གཞན་ལའང་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུས་བརྗོད་དེ་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྔའི་སྒྲ་དང་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུའི་ཕྱིར། །དེའི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་དང་། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

ཛ ༢ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་རྟོག་བྲལ་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཚད་མའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་དོ། །ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་མི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མིང་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབང་ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་རྟོགས་བྲལ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདིས་ཆོས་ཉིད་རིག་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་

སུམ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཅན་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཉིས་རང་འཛིན་རང་རིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་གྱི་སེམས་འཛིན་ན་མངོན་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་དོན་གཞན་པེམ་པོ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་འདི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཁ་ཅིག་འདི་ལ་ལུང་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མི་འཐད་པའི་རྟོད་པ་དང་། འཐད་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་སྨྲོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །མ་བཟུང་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ། །སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡིད་དེའི་དབང་པོའི་གཟུང་བའི་དོན་འཛིན་ན་ཚད་མར་མི་རུང་ལ། །མ་བཟུང་བ་འཛིན་ན་ལོན་ལོང་ལའང་ཡིད་ཡོད་པས་གཟུགས་སྣ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས། །བྱུང་ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག །འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཡིད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐལ་བ་གཉིས་པའི་ལན་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐལ་བ་དང་པོའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་བདག་རྐྱེན་ནི་ཡིད་ཀྱང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ་དེའང་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་འཛིན་དུ་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་འཛིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདག

རྒྱུན་དུའང་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་ནི་འདི་སྐྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ་དབང་ཤེས་འགགས་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྔ་མ་མ་འགག་ན་བདག་རྐྱེན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པས་དེ་དག་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པ་མཚུངས་ཤིང་དབང་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོང་བ་ལ་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཤེས་པ་མེད་པས་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། ལྔ་རྣམས་རྒྱ་པའི་རྣམ་ཤེས་ལས། །ཇི་ལྟའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་འདང་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ལ་སྐབས་ན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་དབང་ཤེས་ལྔ་དུས་གཅིག་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ལྔ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྔ་ལོགས་ན་དབང་ཤེས་ལྔ་ཡོད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་ཀུན་གཞི་དང་དེ་དག་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཀུན་གཞི་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་གིས་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་འདོད་ན་དེ་དག་སློབ་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་མེད་

དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་རྫས་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་དེ་གལ་ཏེ་གཅིག་ན་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་ཚེ་དེ་དགགས་པས་ཀུན་གཞི་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའང་འདོད་དེ་ཡིན་ན་དེ་དག་འགགས་པའི་ཚེ་མཐོང་བསྒོམ་གྱི་སྒྲིབ་པའང་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་སློབ་པའི་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་མཐོང་སྤངས་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང་སློབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཐམས་ཅད་རྫས་གཅིག་ན་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པའི་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་རྟོག་བྲལ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དབང་ཤེས་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་འགའ་ཞིག་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དང་མ་ཚོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ་རྟགས་འདི་བསྒྲུབ་པར་དཀའོ། །དེས་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱང་ལྔ་འབྱུང་སྟེ་དངོས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་འདི་ལྟར་རྒྱུ་གནས་ན། །འབྲས་ལྡོག་གཟིགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ལྔ་ཡོད་པས་ཤེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིད། གཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡིད་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་དུས་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་དབང་ཤེས་ལྔ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་

རིགས་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ལ་ནི། །ནུས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ལྔ་རིགས་གཅིག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔ་ལོགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དབང་ཤེས་ལྔ་རིགས་མི་གཅིག་ཏེ་ཡུལ་དང་བདག་རྐྱེན་ཐ་དད་པས་ཤེ་ན། ཡིད་ལའང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་ལུང་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་། ཆོས་རྗེ་ནི་ཁ་ཕྱི་ལྟར་བ་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་ནང་ལྟ་རང་རིག་རེ་རེ་ལས་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དབང་ཤེས་དང་ཡུལ་གཅིག་ན་ཤེས་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེའམ་གཅིག་ཆར་སྐྱེ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། །དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་རྟག་གམ་མི་རྟག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ཡིད་ཀྱིས་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་མི་སྲིད་དེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་མ་བཏད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མིན་ན་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱད་པར་བཅས་ལ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བློ་དེ་དག་གཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ་གཟུང་དོན་རྟག་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་ཏེ་དེས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པས་ཤེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྐྱེན་གྱིས་ཕན་བཏགས་ན་རྟག་པ་མི་

འཐད་ལ། མ་བཏགས་ན་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱ་མིན་ནི། །དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས། རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐད་གཅིག་མ་ཞེས་པས་སྟེ། དེ་ལ་རང་ནི་དབང་ཤེས་སོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་ནོ། །དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་ནི། །དབང་པོའི་གཟུང་དོན་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་སྐད་ཅིག་ལས་མེད་པར་སྟོན་ལ་འདིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱུན་མེད་པར་བསལ་ཏེ་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་རང་གི་འཛིན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའམ་མི་མཉམ། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་དང་དུས་མི་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་པས་སོ། །འདོད་ན་དེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་མི་འཐད་དེ་རྒྱུ་དབང་ཤེས་དང་མ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ས་བོན་དང་མ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལུད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུང་དོན་དུ་མི་འཐད་དེ་འདས་པའི་བུམ་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་སྲིད་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་དུས་ན་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུར་མི་རུང་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དུས་ན་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པས་རྒྱུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་སྔར་ནུས་མེད་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། །རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྔར་ཡོད་ཡིན། །དེས་ན་རང་བློ་བཅས་དོན་མིན། །

གཟུང་དུའང་རུང་སྟེ་མི་མཉམ་པས། །གཟུང་འཛིན་འགོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་དུས་མཉམ་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་མི་མཉམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་དོན་དེ་གཟུང་བའི་ཐ་སྙད་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་དེ་ནུས་པའི་གཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཆོས་མཆོག་ན་རེ་དབང་པོའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ་དབང་པོའི་བྱེད་པ་འགགས་མ་ཐག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་སྟེ་དུས་ཐུང་བས་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྨྲས་པ་ན་རེ་དབང་ཤེས་འགགས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ལྟར་མ་འགགས་པའི་དུས་ནའང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར། དེས་ན་རྐྱེན་གསུམ་ཁྱད་མེད་པས་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་རེ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དབང་ཤེས། །གཉིས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། གསུམ་པར་ཡང་དབང་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤེལ་ནས་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་ཤེས་མ་འགགས་པའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་རྒྱུན་འཇུག་པའི་ཚེ་དེའི་སྐད་ཅིག་འགགས་པའི་རྗེས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡང་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ན་རེ་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དེ། །གྲངས་མཉམ་པོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་

འགགས་པའི་རྗེས་སུ་རིགས་འདྲ་ད་ཟང་ཤེས་རེ་དང་མི་འདྲ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་སྐྱེ་ལ་མཐར་དབང་པོའི་བྱེད་པ་འགགས་པའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ལ་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་ལ་གཞན་རིག་གཉིས་གཉིས་དང་ནང་ལྟ་ལ་རང་རིག་རེ་རེ་སྟེ་མངོན་སུམ་གསུམ་གསུམ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱང་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྲོ། །འོ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ལ་ཡིད་ཀྱིས་མི་འདྲེན་པ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་གཟུགས་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་དབང་ཤེས་རྒྱུན་ཡོད་ལ། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་པ་ལན་དུ་རུང་ན་རྒྱན་མཁན་པོ་ལ་བྲམ་ཟེས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་གཞུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན། ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་། །ཆོས་མཆོག་ན་རེ་དང་པོའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

ཛ ༣ རང་རིག་མངོན་སུམ།

གསུམ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་རང་རིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་

མ་ཐག་རྐྱེན་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་ཞེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་དེ་དངོས་མེད་དུ་མི་འཐད་ལ་དངོས་པོ་ལའང་བེམ་རིག་གཉིས་ལས་མེད་པས་གང་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རིག་བེམ་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཉེར་ལེན་བེམ་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྐྱེན་དེ་ལ་རང་རིག་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རང་རིག་དེ་ཤེས་པ་ཙམ་མམ་གཞན་རིག་དང་རྒྱ་ཐ་དད་ན་དེ་དག་དང་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ་ཐ་མི་དད་ན་རྒྱ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་ནི། རྣམ་ཤེས་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བཟློག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །སེམས་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ༑ །དེ་འདིར་བདག་ཉིད་རིག་པར་བརྗོད། །ཅེས་པས་བེམ་པོ་དང་དངོས་མེད་ལས་ལོག་ནས་གསལ་བར་སྐྱེས་པའོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་ལ་གཅོད་པའི་བློ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཚད་མ་རང་བདག་རིག་པར་བརྗོད་ཅེས་པས་སོ། ། རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྡ་མི་ནུས་པ་དང་དོན་མེད་པ་གཉིས་ནི་རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན་རྟོག་པས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གསུམ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བེམ་པོ་དང་དངོས་མེད་ལས་ལོག་ནས་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་རང་རིག་ཡིན་ན་གཞན་རིག་ལྡོག་པའང་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་རྟོགས་པ་གཞན་རིག་གི་ལྡོག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཕྱི་བྲག་ཏུ་

སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་བེམ་རིག་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བེམ་རིག་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བེམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་རིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཅི་སྟེ་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མྱོང་བ་ལ། །དོན་མྱོང་ཞེས་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། བདེ་བ་ལ་སོགས་རིག་རྣམས་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲ་དོན་དངོས་ནི། རིག་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་རིག་པའམ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ནི། རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ན་གཞན་རིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རང་རིག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། །གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་བཅད་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་མི་འགལ་ཏེ་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་གསལ་བར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྒྲོན་མ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་རིག་ན་རང་གིས་རང་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་རང་གྲུབ་ན་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། མ་གྲུབ་ན་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་རང་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་རང་རིག་ཟིན་ན་རིག་བྱར་འགལ་ལོ། །མ་རིག་ན་རིག་བྱེད་དུ་མི་

འཐད་པས་རང་རིག་མི་སྲིད་ཅེ་ན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་རིག་པ་མི་འགལ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཤེས་བྱ་ལ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ལ་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མི་རུང་བས། གཞན་རིག་གི་ལྡོག་པ་ནི་རིག་བྱ་ལ་རང་གི་ལྡོག་པ་རིག་བྱེད་ཡིན་པས་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་ཁྱབ་མཉམ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་གཞན་རིག་གི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་བདེན་ནམ་རྫུན་ཡང་རུང་སྟེ། བློའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་གཞན་རིག་ལ་སེམ་གདུང་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རང་རིག་ཅེས་བློས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ནང་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བློ་ཐམས་ཅད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་རང་རིག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདེ་སོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ་བློ་ཐམས་ཅད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེའོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་རྟོག་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི་དོན་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བེམ་རིག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོག་པ་འདི་དག་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྒྲོ་འདོགས་བྱེད་པས་བེམ་མ་ཡིན་ལ་གསལ་བས་ན་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་བློའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ནི་བེམ་རིག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་སེམ་གདུང་གིས་ཕན་གནོད་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཕན་གནོད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་བློ་ཡོད་པ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ལ་རྟགས་མེད་པས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བོ། །

བཞི་པ་བདེ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་བེམ་པོ་ཡིན་པས་རང་རིག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ནི། དེ་ཕྱིར་བདེ་སོགས་ནང་ཉིད་དང་། །མྱོང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཛ ༩ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་དང་བསྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བདག་མེད་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་སྣང་མ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །དེ་ཡང་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་གོམས་ཀྱང་སྐྱེ་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། གོམས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྟོག་བྲལ་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམས་བསལ་བས། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འདིའི་རྟོག་པ་ཡང་

གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གསལ་སྣང་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་དོན་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ། །མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཕྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཉན་ཐོས་ལའང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་སློབ་པའི་གསུམ་དང་། མི་སློབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གཅིག་སྟེ་བཞིའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ལའང་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་ཆུང་བ་ལ་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་འབྲས་བུའི་གཅིག་བུ་ལས་མེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་རྒྱུ་ས་བཅུའི་དང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ །ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའམ། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བ་མཁྱེན་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དངོས་དང་། བློའི་ཆ་དཔྱད་པ་དང་། གྲོལ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི་དབྱེ་བ་གཉིས་པོ་འདུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་ན་ཐྲིས་པ་དང་ཁྱད་མེད་ལ་སྨོན་ན་ཤེས་པ་ལ་བཞག་པ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སྟོང་གཉིས་པར་མ་དང་དུས་གསུམ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པས་བདེན་པ་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གཅིག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་སོ། །གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་དང་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དངོས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ལུས་པ་དང་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྟོག་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཐུབ་པའི་སྒྲིབ་ཀུན་ངེས་པར་གྲོལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཁྱབ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན། །མངའ་ལ་དེ་དག་ཉམས་མི་མངའ། །ཞེས་པ་བག་ཆགས་བཅས་དེའང་། །སྒྲིབ་པ་གཅིག་བུ་ལ་མི་མངའ་ཞེས་པས་སོ། །ཁ་གཅིག་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་ལ། ཁ་གཅིག་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་ན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་འཕགས་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཕྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། ཐུབ་པས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་ན་དེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་རམ་མ་ཤར། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མིག་གིས་སྒྲ་མི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་རང་མཚན་ནི་དེའི་ཚེ་མེད་ལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཤར་ན་དེ་རྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དངོས་མེད་གསལ་སྣང་ཤར་ན་དེ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་གཅིག་ན་

རེ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སྐྱོན་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ནི་རི་བོང་རྭ་ལྟར་ཤེས་བྱར་མི་རུང་ལ་ཆོས་ཅན་ཡང་བདེན་པ་མི་སྲིད་ལ་བརྟུན་ན་དེ་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། བློ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐུབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ། ལྟ་བའི་བུད་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྲེག་བྱ་སྲེག་པའི་མེ། །བསྲེག་བྱ་མེད་ན་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་བསྲེག་བྱ་ལྟ་ཀོག་ན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡང་མི་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར། །ཁ་གཅིག་ན་རེ་ཐུབ་པ་ལ་འདས་མ་འོངས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ཐབས། །རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་ན། །དེ་ཡི་ཀུན་མཁྱེན་རྫོམ་པ་ཉིད། །དེ་དོན་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་འདི་མེད། ཅེས་ཟེར།

ཁ་གཅིག་ད་ལྟ་བའི་ཤུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ན་དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །ཡོད་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིའི་མཁྱེན་པ་བསམ་པར་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱལ་ཡུམ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ་ཅེས་དང་། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པ་འདི། །མ་དག་བློ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་ཅེས་པ་དེ། རྨི་ལམ་གསལ་སྣང་གིས་མ་འོངས་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་གཅིག་འཕགས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཇི་སྙེད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་བཅད་ཤེས་དང་གསུམ་ཀ་ཡོད་ལ་སྣང་མེད་ལ་ཚད་མ་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་འདི་མེད་ལ་ཚད་མའང་སྐད་གཅིག་དང་པོ་ལས་མེད་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་བློ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མངོན་སུམ་ལ་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་དེ་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་མི་གནས་ན་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་སོ། །ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཀྱང་བློ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་དོ། །སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡང་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་མེད་ན་འཇུག་ལྡོག་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉན་རང་གི་གྲོལ་བ་ནི་ཐབས་དམན་ཞིང་གོམས་པ་ཡུན་ཐུང་བས་བག་ཆགས་ངན་པ་མི་སྤོང་ལ་དེ་མ་སྤང་བས་མ་གོམས་པའི་རིག་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲོལ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་མདུད་པའི་དབང་གིས་ནི། །གོས་ལ་ཚོན་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ། །དེ་བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ནི། གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་མི་བཀྲ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིངས་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །

བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཉན་རང་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་མི་གསལ་བ་དང་བདག་ལས་གཞན་ཞེས་ཀྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་མི་ནུས་པའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་བསྐོར་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུའི་དུས་ན་ཤེས་རབ་ཁྱད་མེད་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་མཚུངས་ལ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པས་ཡོན་ཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། །བསེ་རུའི་རྭ་དང་འདྲ་གང་དང་། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེ་འགྲོ་སློབ། །གྲོལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་དང་མཚུངས། །བསམ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་སྲིན་བུའི་གྲངས་མི་ཤེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་རུང་ལ༑ ཤེས་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཤེ་ན།

འདི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཀུན་མཁྱེན་ནི་དེ་དག་མི་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀུན་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པར་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་ཚད་མར་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །རིང་པོ་མཐོང་དམ་མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། མཐོ་རིས་དང་ནི་བྱང་གྲོལ་ལམ། །ཇི་བཞིན་དུ་ནི་མཁྱེན་པས་ན། །སྐྱེས་བུའི་དོན་མཁྱེན་ཙམ་གྱིས་ནི། །སྟོན་པ་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པར་འདོད། །ཅེས་པས་ནད་བསལ་བ་ལ་གཞན་མི་ཤེས་ཀྱང་སྨན་མཁས་པས་ཆོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱི་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་རུ། །གྲུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔྱད་བྱ་ཡི། །འདི་ཡིས་སྲིན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། །དེད་ལ་ནམ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་འགོག་གམ་ཞེ་ན༑ མ་ཡིན་ཏེ་སྲིན་བུའི་གྲངས་མ་ཤེས་ཀྱང་བླང་དོར་སྟོན་པ་ནི་རང་འདོད་པའི་དོན་མཁྱེན་པས་ཆོག་ཅེས་འདོད་དེ། ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཡི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགོག་པ་མིན། །ངེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པས། ཆོག་ཤེས་པར་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་གིས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པར་འགྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་ཏེ་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཐབས་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཕྲ་བ་མཐོང་བས་རགས་པ་མཐོང་བའམ། །དཀའ་བ་ཤེས་པས་སླ་བ་ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོ་དོན་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དག་གི །ཡབ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ཐོས་བསམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱན་བྱས་ནས་ཐེ་སྐྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་དང་ཆོས་མངོན་འདུལ་བ་དང་། །མདོར་ན་དོན་རྣམས་རྣམ་བཞི་སྟེ། །བློ་དང་ལྡན་པས་དེ་རྟོགས་

ནས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ཅེས་སོ། །ཡང་ཤེར་གྱིས་ཤེར་ལེན་ལ་ཐབས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་འབྱུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་ཡི། །མཐུ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད། །མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ། །འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནི་རང་གི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་གོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱུས་འགྲུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པས་འཐོབ་སྟེ། །སྐྱུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གྲོལ། །བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས། །དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱུང་ཟིན་སྒྲུབ་པ་ནི། གཞུང་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁས་པས་རང་རང་གི་ཡུལ་མཐོང་ནས་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་གཅིག་ན་རེ་ཁྱབ་པའི་ངེས་པ་དཔེའི་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྗེས་དཔག་དང་ཐོས་བསམ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལའང་ངག་དེ་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་མཐུན་དཔེ་མེད་ཀྱང་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་མི་འདུག་སྟེ་སྒྲ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ངག་དེ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྗེ་ནི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ངེས་ན་རུང་སྟེ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྐྱེ་དཔོག

པ་བཞིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་གིས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་དཔག་པར་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་གྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ནི་མེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་བློ་ཐབས་དང་བཅས་པ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ན་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་ཚང་ན་མྱུ་གུ་འབྱུང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནམ། ཡིད་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ནི་འཇིགས་སོགས་གོམས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཅན་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་གཞན་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཤེས་དང་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་མངོན་ཤེས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་མི་རུང་ལ་ལུས་ངག་ཀུང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གཞན་དུ་ཡང་བྱ་བར་ནུས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འདིར་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་རང་རིག་གིས་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཚང་ཡང་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ནུས་པ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པས་དེའི་བར་དུ་གགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཚང་ཞིང་གགས་མེད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ཚང་བ་ཙམ་ལ་མ་གྲུབ་ལ་དངོས་རྒྱུ་ལ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ། མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཚོན་བྱའི་རིགས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཚང་བ་ལ་གསུམ་ལས། རྟེན་བརྟན་པ་ནི་རིག་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡོག་མེད་ཅན་རིག་པ་ནི། །བདག་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ་གསུང་ཡང་འབྱུང་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་མཐའ་མེད་པས་ཆོག་གོ །གོམས་ཟིན་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་བསྐྱར་ནས་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་གོམས་པ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འཕེལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྔ་མ་དང་། །སྔ་མ་སེམས་ཆོས་བརྟེ་བ་དང་། །ཆགས་བྲལ་བློ་སོགས་གཞན་དག་གི །གསལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་བ་ཡིན། ། ཞེས་སོ། །གོམས་པ་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པར་འཕེལ་བ་སྟེ། དེས་ན་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དང་། ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ཀ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་དགོས་ཤེ་ན། གོམས་པ་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་བཀོད་ན་ཆུ་སྲིད་པས་མ་ངེས་ཏེ་དེ་ལ་ཚ་བ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འཕེལ་བ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་རྟེན་བརྟན་པ་སྨོས་ཏེ་ཆུའི་ཚ་བ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་ཡང་མེར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ་དེའི་སྟེ་རོལ་དུ་རང་ཉིད་སྐམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན༑ ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །ཡང་རྟེན་བརྟན་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་བཀོད་ན་ཡང་མཆོངས་པས་མ་ངེས་ཏེ་དེ་ལའང་རྟེན་ལུས་བརྟེན་པ་དག་ལུས་སྦྱངས་པས་མཆོང་བ་ཆེ་ཆེར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དང་པོའི་ཕྱིས་བཞིན་དུ། །མཆོང་མིན་ལུས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །རྩོལ་བས་རིམས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ། །བསལ་ནས་རང་སྟོབས་ཉིད་དུ་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་བསལ་བའི་

དོན་གོམས་ཟིན་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཀོད་དེ་མཆོང་བ་ནི་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བར་སྔར་གྱི་སར་ལོག་ཅིང་སྦྱོང་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་སྦྱངས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མཆོང་བ་མི་སྲིད་དེ། །དེ་ལྟར་མཆོང་ཉིད་ལས་མཆོང་མིན། །དེ་རྒྱུ་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དང་། །ནུས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མཆོང་བ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཤིང་ལ་མེ་དང་དངུལ་ཆུ་ལ་གསེར་བཞིན་དུ་གོམས་པ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འཕེལ་བས་རྟོག་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ལ་བརྟེ་སེམས་གོམས་སྐྱེ་བས། །རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་དག་དང་། །དངུལ་ཆུ་དག་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི་གོམས་ཟིན་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་བོ། །

རྟེན་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཐུག་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་ཐ་མ་ཁོ་ན་ཐུག་མེད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་རིགས་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རང་རིག་གིས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པས། རིག་པའི་སྒྲ་ཡང་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྲུབ་སྟེ། ཚང་མངས་ཀྱི་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པས། དུ་བའི་སྒྲ་ཡང་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་རིག་པའི་སྒྲིར་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་

ཞིགས་ལ། དེ་ཞིགས་པས་རིག་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཞིགས་ཏེ། དུ་བའི་སྤྱི་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཞིགས་ན་དུ་བའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ཞིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་རིག་པ་འདིས་རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པས་རིག་པའི་སྤྱིས་ཀྱང་རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འདིར་སྒྲོན་མེ་འོད་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་ན་སྒྲོན་མའི་སྤྱིས་ཀྱང་འོད་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་རིག་པའི་སྤྱི་ལ་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པ་ཞིགས་ལ་དེ་ཞིགས་པས་རིག་པའི་གསལ་བ་འཆི་ཀའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པ་ཞིགས་ཏེ། སྒྲོན་མའི་སྤྱིས་འོད་མི་སྐྱེད་པ་ཞིགས་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཀྱང་འོད་མི་སྐྱེད་པ་ཞིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འཐད་པའང་ཚོགས་པ་འགོག་པ་གཞི་གྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་སྤྱི་ལ་ཞིགས་ན་བྱེ་བྲག་ལ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། རང་གི་དཔེའི་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་རང་རིག་གིས་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་མི་འཐད་པ་ནི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་འམ། གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྔ་མ་འགགས་ཤིང་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པས་གཉིས་ཀའི་རང་མཚན་འཛིན་པའི་རང་རིག་གཅིག་མི་སྲིད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་མེ་དུད་གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པས་དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགྲུབ་ན་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ལོག་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་རིག་པའི་སྤྱི་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའང་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་སྤྱི་

འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རིག་པའི་སྐད་གཅིག་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའང་མི་འཐད་དེ་གཞན་དག་རང་རིག་སྐད་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མིན་དུ་འདོད་ལ། ཁོ་བོ་ཡང་གཞན་ལས་ངེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་ན། ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་ཡང་དུ་བ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་པས་དུ་བའི་དང་པོ་ཡང་དུ་བ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་འགྲུབ་ན། དུ་བ་ད་ལྟར་བ་འདིས་དུ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་འགག་ཁ་མ་འདིས་ཀྱང་དུ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དུ་བ་མི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེས་ན་དུ་བ་འདི་ད་ལྟར་རིག་འདྲ་དུ་བ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་ཡང་དང་པོ་དང་པོ་རིགས་མི་འདྲ་མེ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་མ་ཐག་གི་ཤེས་པ་དང་པོ་ལུས་ལས་འབྱུང་བར་དོགས་ལ། ད་ལྟའི་དུ་བ་འདིས་དུ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་ཀྱང་དུ་བ་འགག་ཁ་མས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པས་དུ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལྟར། ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཆི་སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་བའི་དཔེ་མི་མཚུངས་སོ། །ཚང་མངས་དུ་མེ་དུད་མཐོང་བ་ལས་སྤྱི་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ཡང་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །སྒྲོན་མ་ལ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་སེམས་ལ་གསལ་

བས་ཁྱབ་པའི་དཔེ་ཡིན་ཡང་འདིར་དཔེར་མི་རུང་སྟེ་སྒྲོན་མ་འཆི་ཀ་མས་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་དཔེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་འཆི་ཀའི་ཤེས་པ་འདིས་ཀྱང་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མཐོང་བསྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པ་ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་འཆི་ཁ་མ་འདིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་འགྱུར་ཏེ། མར་མེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཆི་ཁ་མའི་ཤེས་པ་ཡང་འགལ་རྐྱེན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་ཕྲད་ན་ཡང་སྲིད་པ་གཞན་ལེན་ཏེ་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། དེས་ན་བདག་ལ་སྔོན་ཆགས་པ། དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདག་འཛིན་ཟད་པ་ན་རིག་པ་ཡང་འཛད་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་ཤེས་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པར་དགོས་པ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་སྐྱབས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔ་མ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་ཤེས་པ་འདི་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པས་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཏན་པ་ཅན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་རིག་པ་འདི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ན་རྟེན་བརྟེན་པར་གྲུབ་ལ་མེད་ན་ད་ལྟ་དམིགས་པས་བསལ་ཏོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་རྒྱུར་མི་རུང་ལ་དངོས་པོ་ལ་བེམ་རིག་གཉིས་ལས་མེད་པས་གང་ཡིན། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟེན་བརྟེན་པ་གྲུབ་སྟེ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་གཞན་ལྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བེམ་པོ་གང་ལས་བྱུང་གལ་ཏེ་རིག་པ་འདི་དང་པོ་ལུས་ལ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཚོགས་པའམ་ཡན་ལག་གང་ལས་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་གཅིག་མེད་ནའང་ལུས་ལས་སེམས་མི་འབྱུང་བར་འགྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལུས་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་རྡུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་གཅིག་ཆར་དུ་སེམས་མང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་ཚང་ཞིང་གགས་མེད་པས་སོ། །འདོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་ཤི་ཡང་གཞན་མ་ཤི་བ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་གི་སེམས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ལུས་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། །ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་མིན། །རེ་རེ་ནུས་པ་ཉིད་ནའང་། །གཅིག་ཆར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། ། གཞན་ཡང་རིག་པ་འདི་བེམ་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཉེར་ལེན་བེམ་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེར་ལེན་རང་རིག་མི་དགོས་ན་རྡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་རིག་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོད་སྤོང་ནི། །འོ་ན་དུ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་འདི་ཡང་དུ་བ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ་དུ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་ཙམ་འགོད་ན་འགལ་ལ་དུ་བ་སྔ་མ་

ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་ཙམ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འགོད་ན་མ་ངེས་སོ། །དེས་ན་དུ་བ་ལ་དང་པོ་སྐྱེད་པ་དང་ཕྱིས་རྒྱུན་གནས་པའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་མེད་པས་མི་མཚུངས་ཏེ། །དུ་བ་མེ་ལས་ཅི་འདྲ་བ; །རྣམ་པ་དེ་འདྲ་དུ་ལས་མིན། །ཡིད་ནི་གོམས་ལས་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཉིད་ནི་དང་པོ་འབྱུང་ཞེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། །དུ་བའི་ཉེར་ལེན་ནི་དུ་བའི་བག་ཆགས་ཉིད་ཡིན་ལ། མེ་ནི་བག་ཆགས་དེ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་སྔ་མ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་ནི་མ་སྤྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གང་བརྟན་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ནི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་བརྟན་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་རིག་པ་གསལ་བ་ཙམ་འམ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཆད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྙོམས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་བརྟན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། རིག་པའི་སྐད་གཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་དེའི་འདུག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་ཏེ་དེས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཆི་སེམས་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྐྱེད་ལ་དེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པས་རྒྱུན་བརྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་གཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི། །སྐད་གཅིག་རེ་རེ་སྔར་མེད་དེའི། །རྒྱུར་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་འཆི་ཀའི་ཤེས་པས་ཀྱང་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོད་སྤོང་ནི་འོ་ན་དབང་ཤེས་དང་སྔོན་མའི་སྐད་གཅིག་དང་པོས་ཀྱང་གཉིས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་དབང་ཤེས་ནི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ལ། སྔོན་མ་ཡང་ལྟུམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་། དེ་དག་མ་ཟད་པ་དང་འགལ་རྐྱེན་རླུང་དང་མ་ཐྲད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་ལ་རྒྱུ་རིག་པ་སྔ་མ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་དང་ཟད་པ་དང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པ་མི་སྲིད་དེ། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་ཉེར་ལེན་ནི། །མེ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་པ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ནི། །འགག་ཀྱང་གང་དུའང་འཇིག་མི་ནུས་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆགས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་འགྲུབ་སྟེ། འདོད་འཇིགས་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་དང་། །རྐུན་པོ་རྨི་སོགས་གྱིས་བསླད་པས།། ཡང་དག་མིན་པའང་མདུན་ན་ནི། །གནས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་གསལ་བར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པར་བསྟན་ལ། རྣམ་ངེས་ལས་བཤད་པ་ཇི་བཞིན་གསུམ་པར་ནི། །བསྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་གསལ་སྣང་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཐེམ་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་

གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཁེགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ་མ་ཁེགས་ན་དེ་དག་རིག་པའི་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་ནི་རྟགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་གཉིས་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡིན་དེ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བློ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་དགག་པ་ནི། བློ་ནི་ལུས་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །གོམས་པ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། ཁ་གཅིག་ན་རེ་སེམས་རྒྱུན་བརྟན་པ་མི་འཐད་དེ་བློ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཟད་པ་ན་དེའང་འཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་བློ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། །ལུས་འབྲས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན། །འདི་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་རྟེན་ཏེ། གོམས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། བློ་ནི་ལུས་ལ་རྟེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། མེའི་ཚ་བ་ལྟར་རང་བཞིན་ནམ། སྒྲོན་མ་ལ་འོད་ལྟར་འབྲས་བུའམ། གྱང་ལ་རི་མོ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་བཀག་ཀྱང་ཟིན་ལ་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར། །བློའི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཕུལ་བྱུང་དང་། །

འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །ཡང་ལུས་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་བཞིན་ནི་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་ཤི་བའི་ལུས་ལའང་སེམས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །ལྡོག་པ་མེད་ན་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལ་རྟེན་ཡང་ལུས་ཞིག་པས་སེམས་མི་འཛད་དེ། གཟེབ་ལ་བྱ་ལྟར་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རིང་ལུས་ཀྱི་གཟེབ་འདི་ལས། སེམས་ཀྱི་བྱ་དེ་གང་དུ་ཐལ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་ཐ་མ་མིན་པའི་རྟགས་དགག་པ་ནི། ཁ་གཅིག་ན་རེ། གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་དང་དེ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མིན། །དེ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར། །ཞེས་བྲལ་འཆི་བའི་རིག་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་འཆི་ཀའི་སེམས་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་ཤེས་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་དེ་རིག་པ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་ལུས་འདི་ལ་གནས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ངེས་ལ། སེམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་གྲུབ་བོ། །གཞན་ཡང་སྔར་གྱི་ལྟོས་མེད་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བཀག་པར་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི་གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་དེ་སྒྲིབ་པ་སྤང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལན་གཅིག་སྤང་ནུས་ཀྱང་སླར་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤང་བྱ་ལ་བརྟག་ན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་དྲི་མ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་ཀྱང་སོལ་བའི་ནག་པོ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ལ་བརྟག་ནའང་སྤོང་བ་མི་སྲིད་དེ་གཉེན་པོ་གཏན་མེད་པ་དང་ཡོད་ཀྱང་སྨན་མི་ཤེས་པས་ནད་འཚོས་པ་ལྟར་དེ་རྟེན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མ་ཤེས་ཕྱིར། །སྐྱོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཕྱིར། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན་ཞེས་དང་། ཟད་མིན་སློག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤང་ནུས་ཀྱང་མི་བརྟན་ཏེ་གསེར་མེ་ཡིས་ལན་གཅིག་བཞུ་ཡང་མེ་དང་བྲལ་བ་ན་སྲ་བ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རེ་ཤིག་སྒྲིབ་པ་རྟག་པ་མི་འཐད་དེ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རེ་འགའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མིན་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པ་ན་ཆགས་སྡང་ལྡོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན། ། ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དྲི་མའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གོམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མའི་རྒྱུ་ངོ་ཤེས་ན་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་ངོ་ཤེས་ཏེ་གཟུགས་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མུན་པར་ཤེས་ན་དེའི་གཉེན་པོ་སྣང་བར་ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པ་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན། །སྤྲངས་པ་མི་བརྟན་པའང་མིན་ཏེ། ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགག་པ་ནི། །སྲ་བཞིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་མེད་དེ། །དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་མེད་ཕྱིར། །ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་དཔེ་མ་ངེས་ཏེ་མེས་གསེར་བཞུ་བ་སླར་ལྡོག་ཀྱང་མེས་ཤིང་བསྲེགས་པ་ལྟ་བུ་སླར་མི་ལྡོག་པའང་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སྤང་བྱ་སླར་ལྡོག་པ་དང་མི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། སླར་མི་འབྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ནི། །མེ་ལ་འགྱུར་

བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །འགའ་ཞིག་ལྡོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར། །ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདི་ནི་སྤང་བྱ་མི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བློ་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་རྟག་ཏུ་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བཟློག་སྟེ། །བློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ་ཅེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བདག་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་བསྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགག་པ་ནི། །ཁ་གཅིག་ན་རེ་བདག་རྒྱུད་ལ་ཆགས་བྲལ་ལམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་བདག་འཛིན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་འགའ་ཟླ་དེ་ཡང་སྤང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་མིན་གཉིས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་ལ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ལ་མེད་དེ་སེམས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བདག་ལ་འབྱུང་བ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བསྒྱུར་བས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་འབྱུང་སྟེ་ས་བོན་གཅིག་ཉིད་ལ་རྐྱེན་ཐ་དད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་སྲིད་པའང་དགག་མི་ནུས་ཏེ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་དཔག་ལ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་མ་དམིགས་ན་མི་ཁེགས་ཏེ་སྣང་རུང་མིན་པས་སོ། །རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་

ཀྱང་མེད་དེ་འགལ་ཟླ་རྣམ་མཁྱེན་མ་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟག་པ་མ་མཐོང་བས་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་ཀྱང་རྟག་པ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟག་པ་མ་མཐོང་བས་དེ་དག་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བར་མི་ཤེས་ཀྱང་ཡན་ཚུན་ཡིན་པས་སྤྲང་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་གཅིག་ན་རེ་སྐྱེས་བུ་འདི་རྣམ་མཁྱེན་མིན་དེ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་ཁེགས་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱང་སྨྲ་བར་དོགས་པས་སོ། །ཁ་གཅིག་ན་རེ་གོའུ་ཏ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐར་མ་དང་སྤྲིན་བུའི་གྲངས་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཞེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཐའ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་གྲངས་དང་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུའང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། འདྲི་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྣོད་མིན་འགའ་ལ་མི་གསུང་བ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཅ ༡ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བསྙད་པ་ལྟར་སྣང་དབང་པོ་ལ་སྐྱེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བློ་གང་སྣང་ཡུལ་རྫུན་པ་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ལོགས་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ། །འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་པ་རྟོག་པ་དྲུག་དང་རྟེན་བསྙད་པ་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་སྟེ་བདུན་བཤད་དོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། རྟེན་བསྙད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། །རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྟོག་པ་གསུམ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་དབང་སྐྱེས་མིན་པ་བསྒྲུབ་དོན་དུ། །གཉིས་བཤད་འཁྲུལ་བ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་དབང་ཤེས་སུ་ལོག་ཤེས་ཡོད་པའི་འཁྲུལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཞེས་པ་རྗེས་དཔག་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། མངོན་འདོད་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་རྟོག་པ་གསུམ་མོ། །

རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་རྟོག་དངོས་མིན་སྣང་ཕྱིར་དང་། །ཉེ་བར་བསྙད་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བརྗོད། ཅེས་པས་རྟོག་པ་ལ་དྲུག་

ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ལ་རྟོག་མེད་ལ་ཡིད་དང་དབང་པོ་བསླད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁ་གཅིག་ན་རེ་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་འཛིན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མིག་བཙུམས་ན་གཉིས་འཛིན་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི། །བརྗོད་པ་དག་གི་འགའ་ཚེ་འཛོག །མཐོང་བ་དྲན་ལ་ལྟོས་འགྱུར་ཞིང་། །ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཀྱང་དགག་པར་བྱའོ། །རིགས་པས་གྲུབ་པ་ལས་མངོན་སུམ་དཔྱད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།། ||

ལེའུ་དྲུག་པ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དཔྱད་པ།

ང ༡ རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་དབྱེ་གཞི་ནི་རྗེས་དཔག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གོལ་བ་དེའི་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་ཕྱིར་གོལ་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ངག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །

ཅ ༡ རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བློ་གང་གིས་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་གི་རང་བཞིན་དང་། །ཡུལ་གང་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུ་གང་གིས་རྟོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

ཀ ༡ རྗེས་དཔག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །འདི་ལ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པས་དེ་དག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཙམ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་དང་། འབྲེལ་པས་དབྱེ་ན་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་ཡིས་དབྱེ་ན་རྟགས་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འཛིན་སྟངས་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་འདི་རང་གིས་འཛིན་སྟངས་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། དེ་དངོས་སུ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་ལ། །དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །འཁྲུལ་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་

ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་འཇུག་ཡུལ་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། རྟགས་འཛིན་ཀྱང་རྟགས་མེད་ན་མི་འབྱུང་རྟགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་ཕྱིར། །འཁྲུལ་ཀྱང་འབྲེལ་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་སོ། །འཇུག་ཡུལ་ཀྱང་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མེད་པས་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གླང་གིས། འབྲས་བུ་སྔར་བཞིན་འདི་དག་ནི། །ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་མ་ཡིན། །རང་དང་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་སྣང་ཡུལ་མི་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་སྣང་བ་ཐ་དད་པས། །གཅིག་ལ་དེ་དག་མི་འཐད་ཕྱིར། །དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་དང་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཉིས་ཀས་བཅོ་བརྒྱད་ཤུས་པའི་མེ་རྟོགས་པར་འདྲ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མེ་དེ་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་རིགས་མི་མཐུན་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་

དེ། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི། །དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །རྟགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། ཁྱད་པར་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཆ ༢ ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གང་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱ་བའི་གཞི་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་ཚོགས་དོན་སྒྲུབ་བསལ་མེད་པའི་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་གཅིག་ན་རེ་གཞི་གང་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་བསལ་མེད་པའོ་ཞེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལྷ་སྦྱིན་ལ་དེའི་ཆོས་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་གྲུབ་བསལ་མེད་པས་དེའང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་རྟགས་ཀྱིས་དཔག་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་འཐམ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་བསལ་བྱུང་བ་ལ་རྟགས་འཇུག་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་སྨོས་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་རྐྱང་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྐྱང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཆོས་ཅན་ལྟོས་ནས

ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱབ་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་དོན་ཞེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་གཉིས་འདུས་པ་ལ་མི་འདོད་དེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་གསུམ་རྟོག་པས་བསྡུས་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའང་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའ་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་ཀྱང་འདིར་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་དོན་གྱི་ལེའུ་འདིར་ཚུལ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཤུགས་ལ་གོ་བར་དགོངས་ནས་ཡོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཚོན་བྱ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བློ་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ལྐོག་གྱུར་དང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་ཕྱོགས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ནི་གཞི་གང་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཤིང་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ནི་ཆོས་དང་མི་འཁྲུལ་བར། །གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་ལ་རབ་བསྒྲུབ་དེ་ལྡན་པར། །ཆོས་ཅན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་དང་། དགོས་པ་གང་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཤེས་པས་འདོད་པ་ལ་ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོར་ན་དེ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པར་ཐལ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་འདོད་ལ་ཐལ་བ་གཉིས་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་བློས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀོད་ཚོད་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་རྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་སུ་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་ཡིན་པ་འགོག་ལ་ཞར་ལ་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་དགག་དགོས་པས་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་གལ་ཏེ་དགག་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ན་བུམ་པ་ལ་བྱས་པ་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱས་པ་དང་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་བུམ་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ལ། །སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན། །གཞན་ཡུལ་མ་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཡང་བུམ་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ལོགས་པ་ན་རྟག་པ་དང་རྫ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའང་ལོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་དེ་དག་བཀག་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་བུམ་པ་ལ་ཕྱིས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལོགས་གྲུབ་མཉམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། འོ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་དགག་པ་ན། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་དང་། །

བཀག་འགྱུར་བདག་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཞེས། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན་བུམ་པའམ་བུམ་མ་ཡིན་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ལྟར་བྱས་པ་དང་སྐད་གཅིག་ལ་སོགས་པའང་གཅིག་མི་འདུ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཅན་རྟག་པའམ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་བཀག་པས་བུམ་པ་དང་བུམ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ལྟར་རྟག་པ་དང་རྫ་བཀག་པ་ཡང་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བར་འགྱུར་ཏེ་བཀག་པ་དེ་དག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་བུམ་པ་རྟག་པའམ་རྫར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་གཞན་དང་གཞན། །བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་བཀག་པ་བཞིན། །བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་བཀག་པ་དག །ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་གཅིག་ན་རེ་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་ན་སྐྱོན་དེ་འབྱུང་ཡང་། སྣང་བར་མི་འདོད་ལ་ཞེན་ནས་དེ་ལ་དགག་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་རིམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་། །འཛིན་ན་ཆོས་གཅིག་ངེས་གྱུར་པས། །ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཏེ་སེལ་བའང་། །ཞེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱིས། གང་གི་ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་། སྒྲུབ་པ་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཅོད་པར་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་གཅིག་ངེས་ན་དེ་དག་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་དེ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་། ངེས་ན་རྟོག་པས་ཀྱང་རང་མཚན་འཛིན་ན་སྔོན་པོ་དང་སྐད་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་མི་སྲིད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ན་བྱས་པ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་མ་འགགས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་འགགས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རང་མཚན་ཡིན་ན་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པས་ལ་དང་ལ་མ་ཡིན་གྱི་མི་གང་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི་ལ་ལ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་སོ། །དང་པོ་ནི་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་དེ་བས་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་དུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །གྲུབ་ན་དེའི་ཚེ་མི་འགྲུབ་པ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་ལ་དུས་འདི་དང་གཞན་གྱི་མེ་འགགས་པའམ་མ་སྐྱེས་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ་ད་ལྟར་གྱི་མེ་དུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་དེ་མ་ཡིན་གྱི་མེ་ལས་མི་སྲིད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་བ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པས་སོ། །འདི་ལྟར་ཙན་དན་གྱི་མེ་བསྒྲུབ་ན་དེ་མ་ཡིན་གྱི་མེ་ལ་ཞུགས་ལ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་མེ་སྒྲུབ་ན་ཙན་དན་གྱི་མེ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡང་རང་མཚན་རྟགས་མིན་ཏེ་ཡུལ་ལ་དང་ལ་མ་ཡིན་གྱི་དུ་བ་དང་། དུས་འདི་དང་གཞན་གྱི་དུ་བ་གཉིས་ཀ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །སྒྲ་དང་བྱས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་རང་མཚན་ཐ་དད་ན་བདག་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྤྱིར་རྟགས་ཙམ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་མི་དད་ནའང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་རྟགས་དང་

རྟགས་ཅན་ཐ་དད་མེད་པས་སོ། །རྫས་གཅིག་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྫས་ལྡོག་ཀུང་རང་མཚན་ཡིན་ན་སྔར་གྱི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་ལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་ཉམས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ན་རྫས་ལྡོག་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་མཚན་གྲུབ་ན་དགག་མི་ནུས་ལ་མ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་དགག་སྒྲུབ་བླང་དོར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ངོས་གཟུང་བ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྒྲི་ལོ་ན་ལས་ལྡོག་པར་བཏགས་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེ་བརྗོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་སྐད་གཅིག་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ཏེ་དེ་བརྗོད་པ་ལ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཏེ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་ཀུང་རུང་སྟེ་རྟོག་པས་གཅིག་ལ་དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་རྟེན་ཅན། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་ལ་ཡོད་

པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཛཱི་ལྟའི་ཐ་དད་ཀྱི། །མཐར་ཐུག་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པར། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྣང་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་རིམ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ནི་བློ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་དེ་བྱས་པར་བཏགས་པ་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཆོས་བྱས་པ་དང་ལྡན་པར་སྣང་ལ། དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྒྲ་དེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་བཏགས་པ་ན། སྒྲ་དེ་རྟག་པས་དབེན་པར་སྣང་ལ་དེའི་ཚེ་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་བྱས་སྟེ། །གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་རྟེན་དང་། །གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་། །འགོག་ན་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ལྟ་བུ། །ཞེས་སོ། །

དེའང་དཔྱད་ན་རིམ་ཅན་དུ་སྣང་བ་མི་འཐད་ཀྱང་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་བྱ་སྟེ། ཡོ་ག་ཙཱ་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །སྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་གཞུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་རང་གིས་འཁྲུལ་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དང་དགག་སྒྲུབ་རིམ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་དག་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་དེར་མི་ཤེས་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱུད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འབྲེལ་བ་

འགའ་ལས་དེ་ལྟར་ཉིད། །མིན་ཡང་མཐོང་བ་སྦྱོར་དེ་ནས། །དེ་དག་བསླུད་པའང་ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་དེ་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མི་སླུ་སྟེ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་གནོད་བཅས་སུ་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི། སྒྲ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་འཁྲུལ་པར་ཐལ་ཏེ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་བློ་དེ་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་ལ༑ འདོད་ན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྙིགས་རྒྱུ་ལ་དེར་ཤེས་པས་རྒྱུར་འཛིན་པ་ལོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་འདོད་ན་ལོ་ཀའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་བཟློག་མི་ནུས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟེན་སྒྲ་མ་ཡིན་དང་རྟག་པ་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་བའོ། །གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་འཁྲུལ་བ་འདི་བློ་གཞན་གྱིས་བཟློག་མི་ནུས་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟག་པར། །ཐ་དད་དོན་རྟེན་ཁས་ལེན་པས། །ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་དགག་བསྒྲུབ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི། རྟགས་དང་ཚད་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱས་པས་སོ། །སྒྲ་དོན་ནི་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་ལ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དུ་བཟུང་བ་ལ་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱས་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་ལ་མ་བྱས་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་དེར་བཟུང་བ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོ་ན་ལ་དེར་ལྷག་པར་ཞེན་པས་མགུ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་ཞེ་ན་འདི་ལའང་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་རྟགས་འཛིན་སེལ་ནུས་ཀྱི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པའི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས་ནི་གྲུབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་དོ། །

བཞི་པ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། རྟགས་སྒྲ་བདགས་ཡིན་ན། དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་རྗོད་ནུས་མེད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དག་གིས་བདགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་ནི་དོན་མི་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། དོན་མེད་པར་རྟོག་པས་སྒྲ་བདགས་པ་ཡང་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྟར་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་པས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་ལོག་པའམ་འཇུག་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་

ཅད་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་དེས་བརྟགས་པས་དོན་མི་ཐོབ་ཏེ་སྒྲོན་མའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཆ ༣ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྟགས་མི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །

ཇ ༡ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པའི་ལྟོས་གཞི་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ལོག་རྟོགས་དགག་པ་ནི། ཁ་གཅིག་ན་རེ་གཞི་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཁང་བཟངས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་གཅིག་ནི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་དེ་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་སྐྱོན་དུ་མི་རུང་ངོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་གཞིར་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །བསལ་བ་གཏན་ཚིགས་རྟེན་མ་ཡིན། ཞེས་པས་ཆོས་ལ་གྲུབ་བསལ་བྱུང་

པ་དང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཡང་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། གྲགས་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་སོ།། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཚད་མ་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་ས་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བཏགས་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཆོས་ཅན་དེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་འདོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ། བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས་སོ། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་འོ་ན་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། མིང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྐབས་ཀྱི་མི་རྫོས་གཟུང་བ་དང་། བཏགས་པ་ཕྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྡ་འདོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལས་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱོར་བ་ནི་དངོས

མིང་ཡིན་ཏེ། ནོག་ཤལ་ཅན་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། མི་བླུན་པོ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་གོ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པས་ནོག་ཤལ་ཅན་གོ་ན། དངོས་མིང་ཡིན་ལ། མིང་དེས་སྐྱེས་བུ་ནོག་ཤལ་ཅན་དང་། འདྲ་བར་བླུན་པོ་གོ་ན་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་པོ་ཡི། །བརྡའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས། །ཞེས་དང་། འཁྲུལ་རྟོག་ཅན་གཞན་ཕལ་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཡང་བླུན་པོ་ལ་ནི་བ་ལང་ཞེས། །རྗེས་འབྲེལ་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ལས་འདོད། །དོན་ཙམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགྱུར་གྱིས། །སྒྲ་ནི་རང་གི་དོན་ལ་གནས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་ན་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་གོ་བ་དང་བརྡ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག །གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་། དངོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་དོན་གྱི་གཞན་གྱི་མིང་དོན་གཞན་ལ་འདོགས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཏེ་འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་སེང་གེ་དང་། བྲམ་ཟེ་ལ་མེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ལ་ཉི་མ་ཤར་ཞེས་པའོ། །འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་ནི་ཆང་ལ་སྨྱོས་པ་ཞེས་པ

ལྟ་བུའོ། །ཚོགས་པའི་མིང་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་པ་ནི་སྣེ་གཅིག་ཆིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཚོགས་པའི་མིང་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་པས་ན་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོས་པ་མེད་པར་གཙོ་བོའི་ཡི། །སྒྲ་དོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པས་ཁྱབ་པས་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མིང་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དང་། བཏགས་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཚུལ་དང་པོར་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོགས་པ་དེ་བཟློག་པ་དེ་རྣམས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་བརྗོད་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་གོ་སྟེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡོད་པ་དེར་མི་གོ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་མ་བཏགས་པས་སོ། །འོ་ན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འདུ་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་དེར་འདོགས་ལ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་མི་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི་ཚོགས་དོན་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ་ཆོས་ཅན་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མིང་གིས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་མིང་གིས་བརྗོད་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་པའི་

རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་གོ་བ་དང་། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་གོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་རང་མིང་གིས་སྨོས་ན་སྐྱོན་མེད་དེ་སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོས་ཅན་ལ་རྟེན་པར་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་རྐྱང་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྨོས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་རྗེས་དཔག་གི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཚུལ་དང་པོའི་གཞིར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་དུས་སུ་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སྐབས་སུ་བབ་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་སྟེ་རྗེས་འགྲོ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅེས་པས་དེ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཟིན་པས་ཤེ་ན། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་དོགས་པ་མི་ལེགས་ཏེ་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལན་གཉིས་སྨོས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཁྲོ་བ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་སྨོས་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་སྟོན་པས་ལྡོག་པ་གྲུབ་ཀྱང་དེའང་སྨོས་པ་བཞིན་ཏེ། གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྨོས་པ་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་ལེགས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་དཀའ་སྟེ་མཐའ་མང་པོ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དེར་མི་གོ་སྟེ་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་སྒྲ་ནས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྔར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ད་སྟོད་སྒྲུབ་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་ཕལ་པ་ཡིན་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང

བསྒྲུབ་བྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕལ་པའོ། །དེས་ན་དཔེ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤུགས་གཉིས་པ་དེ་ཁས་ལེན་ན་སྤྱི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་གོ་ཡང་ཤུགས་གཉིས་པ་སློབ་མས་རྟོགས་པ་དཀའ་སྟེ་སྒྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཤད་དཀའ་བ་དང་གོ་དཀའ་བ་དོར་ནས་སླ་བ་ལ་འཇུག་པ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་སྟེ་ཆོས་དང་ཚོགས་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པའང་ཚུལ་དང་པོར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་འཇུག་པས་སོ། །འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ཅེས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་དེ་དག་གིས་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་དང་། ཚོགས་དོན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཕྱོགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལན་དགག་པ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཞེས་པ་ཡུལ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཆོས་དང་ཚོགས་དོན་ལ་ཡོད་པ་དེར་མི་གོ་སྟེ་སྤྱི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐབས་དུ་ཡོད་ཞེ་ན། གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དང་། ཁྱབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་སྐབས་སོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དང་པོ་དངོས་པོ་རིག་པ་དང་། དེས་ན་བརྡའ་འདོགས་པ་དང་། ཕྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་གཅིག་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དང་། རྟགས་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའང་དེར་མི་གོ་བར་ཐལ་ཏེ་ཆོས་ལ་ཡོད་པའང་དེར་དོགས་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེའི་ཚེ་ཁྱབ་པའང་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ཆོས་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། སྟོན་སྟེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅམ་བརྗོད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རྟགས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དུ་བརྗོད་པས་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཀ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ལྷག་པར་བརྗོད་དོ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་གསུམ་ཚན་གསུམ་ལས་དངོས་པོ་རིག་པ་གསུམ་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྒྲའི་སྐྱོན་ཡོན་མི་སེལ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུའང་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་ཕེབས་ཟིན་པས་གཞན་དུ་དོགས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་བརྡ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྒྲའི་སྐྱོན་ཡོན་སེལ་ཡང་གཞན་ལ་མི་གོ་སྟེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ལ། ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ལ་

འཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་སེ་དྲ་བའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལའང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་གཅིག་ན་རེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཚོགས་དོན་ལ་ཡོད་པ་དེར་མི་གོ་སྟེ་རྟགས་ཡོད་པ་དང་ཚོགས་དོན་མ་གྲུབ་པ་སྒྲ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ཚོགས་དོན་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་ལ་གྲུབ་ན་དེ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཆོས་ལ་ཡོད་པའང་དེར་མི་གོ་སྟེ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་དེར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མཐུན་དཔེ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་དཔེ་དེ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟགས་ཡོད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་སྦྱོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་རྟོགས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོད་པའང་དེར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་གཅིག་ན་རེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཚོགས་དོན་ལ་ཡོད་པར་མི་གོ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོད་པའང་དེར་མི་གོ་སྟེ་རྗེས་འགྲོ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་རྗེས་འགྲོ

སྟོན་པའི་སྒྲས་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ལའང་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ན་ཆོས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་འགྲོ་སྟོན་པ་དང་ཟློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མཐུན་དཔེ་ལའང་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མཐུན་དཔེ་ལའང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ནི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་སྒྲ་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མཚུངས་པར་འབྱུང་སྟེ་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་གཅིག་ན་རེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲ་འགལ་ཟློས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་དང་ཚོགས་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་བ་ལྟར། ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནའང་སྒྲ་འགལ་ཟློས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་བར་འདྲ་ཡང་། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་པའི་ཚེ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའང་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མེད་ན་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ་ཡོད་ནའང་སྐྱོན་མཚུངས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལ་ཁ་གཅིག་ན་རེ་ལྟོས་ས་ཆོས་ཅན་བཞི་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ལས་མེད་པས་ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པས་མི་མཐུན་དཔེ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་རྟགས་མེད་པས་མཐུན་དཔེའང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི་རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཞེས་པ་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ་དེ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལག་པ་ཞེས་པ་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པ་ན་ལག་ལྡན་ཞེས་པ་གླང་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་དེ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཀྱི་བྲིངས་ནི་སྟོབས་ལྡན་ཡང་། །ཉེ་བར་བསྒྱུར་བས་ཟླ་གཞན་འགྱུར། །གང་གཱའི་ཆུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་ཇི་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལག་ལྡན་གྱི་གླང་པོ་ཆེ་མི་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་ན་གྲགས་པ་ཉིད་ལན་དུ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲའི་དོན་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པ་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་སྐྱོན་མེད་པར་

མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་ཡང་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་མི་གོ་སྟེ་མགོ་བོ་ཞེས་པ་ལྡན་པའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་ཡང་མགོ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་གོ་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཆོས་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ། །རྟོད་གཞི་ཉིད་ཡིན་ལག་ལྡན་བཞིན། །ཆོས་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲས། །ངེས་པར་མི་རུང་མགོ་ལྡན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་གྲགས་པ་ལན་དུ་རུང་ཡང་བརྡའི་དུས་སུ་མི་རུང་སྟེ་གྲགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་བརྡ་བྱས་ནས་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པ་ལན་དུ་རུང་ལ་བརྡ་མ་བྱས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ལན་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་འདི་བརྡའི་དུས་དང་ཐ་སྙད་དུས་གང་གི་ཚེ་ཡིན་ཞེས་བསམས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་རྣལ་མའི་ལན་འདི་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་བརྗོད་ཀྱང་ཚོགས་དོན་དང་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་མི་གོ་སྟེ་དེ་དག་གྲུབ་ན་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་དོན་དང་ཆོས་དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ལ་དེ་དག་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་ཀ་དོར་ནས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་སྔར་གྱི་ཉེས་པ་དག་མེད་ཀྱང་གཞན་ཡོད་དེ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་མི་མཉམ་ཡང་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་།

ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་བཅད་སྔེབ་དཀའ་བ་དང་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་མི་བདེ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་དེ་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གོ་ཡང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡི་གེ་མཉམ་པས་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་འགྲོ། ལྡོག་པ་ཞེས་ཡི་གེ་མཉམ་པ་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པའི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོག་རྟོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་བསྒྲུབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་མི་ལྡན་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདོད། །དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡོད་མེད་ནི། །གང་ཡིན་དེ་རུང་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། མི་ལྡན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་དོན་ཡང་ཁ་གཅིག་ན་རེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་ལ་འདོད་ལ། ཁ་གཅིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་ལུགས་ལྟར་ལྡན་པ་ལ་འདོད་དེ་དེ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཐ་དད་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་མེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཚང་མང་ལ་སོགས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཆུ་ཀླུང་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ནས་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་དང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལྟར་རང་ལྡོག་ལ་རྟེན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྟེན་པར་ཡོད་པའི་རྩོལ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་དང་མེད་པའི་

ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་ཕུང་གསུམ་གཏན་མི་སྲིད་པར་ཁེགས་པའང་མིན་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ལའང་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་རྟགས་གསུམ་ཀ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། འགལ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཕུང་གསུམ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་ནི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ་རྟགས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་བཀོད་ཚད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ་དེས་གཞན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་བུམ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ན་ཤེས་བྱའི་རྫས་རྟག་མི་རྟག་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ལྡོག་ལ་རྟེན་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་ལྡོག་པ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་མི་རུང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀྱང་རྫས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་གང་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་བཅས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། གྲངས་ངེས་དང་། སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་དངོས་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན་ན། ལྡན་མི་ལྡན་དུ་བློས་ངེས་པའམ་དོན་ལ་གནས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན་བརྟག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་བློས་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཡང་དག་དང་འགལ་བའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཅན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ་དེའང་འདོད་ན་ཕྱོགས་མི་སྲིད་པ་དང་བློས་གཞིའང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ཡང་དེ་བློས་མ་ངེས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བློས་མ་ངེས་པའི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་དེ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། གཉིས་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ་མོ་ཤམ་ལ་བུ་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདི་དགྲ་གཉེན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་རང་ཉིད་དམ་གཞན་ལ་ལྟོས། རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ་རང་ཉིད་རང་དང་འགལ་བ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་གང་ཡིན་མཐུན་དཔེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་། ཞེས་པས་དེ་དག་འདྲ་

བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་ཡང་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རང་ཉིད་དང་འདྲ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བུམ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་དོན་ལ་གནས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གཏན་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གནས་ན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གཏན་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་མེའི་ཚ་བ་གཏན་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྒྲ་ནི་རྟག་དེ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲ་ལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་དེ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་སྲིད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་སོ། །ཡང་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲར་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མཉན་བྱ་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་ཏེ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་དང་བྱེ་བྲག་བདག་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྟག་པའང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པས་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ཙམ་གྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མཚོན་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། །ཆོས་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་གིས་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་དགོས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་མཐུན་

ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཞེས་ངེས་ན་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྤྱད་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བས་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྡན་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཞལ་བྱའང་མི་རྟག་པ་སྲིད་པས་དེ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་རྫས་གཅིག་པས་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་ཐ་དད་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ན་དེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ལ་ལ་མེ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་མེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་ལ་དེ་ཐ་དད་ལྡན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རང་གི་ལྡོག་པ་ལ་རྟེན་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་དེ་ལྟར་མི་རྟེན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དེ་ལ་རྟེན་པར་ཐལ་ཏེ་མཚན་མཚོན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་དེ་སྦྱོར་བ་མ་བཀོད་པ་ལ་མི་འཐད་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སོ། །བཀོད་པ་ལ་རྒྱུ་ན་ཡང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་རེ་ཤིག་མ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་རྫས་ལྡོག་གང་ཡིན་ཡང་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞལ་བྱས་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་གཞལ་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་

བཅམ་མི་རྟག་པས་རྫོལ་བ་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་གྲུབ་པ་ན་བྱས་མི་རྟག་ལ་རྫོལ་བ་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཙམ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ལ་ཡང་བྱས་པ་རྟགས་མིན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ན་རྫས་བསམ་པ་དང་ལྡོག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་རྟགས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་དག་ལ་ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ན་རྫས་བསམ་པ་དང་ལྡོག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་རྟགས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་འདུས་ཏེ་དེ་དག་ལ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་ལྡོག་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བྱས་པའང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་ཏེ་དེའི་རང་ལྡོག་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྟེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་འདིར་ཡང་མཚུངས་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཤེས་བྱས་མ་ཁྱབ་ན་དེ་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་ན་རྟགས་རྣམས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱས་ཁྱབ་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་ཁྱབ་ཀྱང་ལྐོག་གྱུར་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱས་པས་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འགལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་

བྱ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྟེན་པར་ཡོད་དེ་ཚུལ་གསུམ་རྟེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནའང་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་ཆོས་སྒྲུབ་ན་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་རྟགས་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱས་པ་རྟགས་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནའང་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟགས་བཀོད་ཚད་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མི་འདུ་སྟེ་ལྟོས་གཞི་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་མ་ངེས་པ་དང་ལྟོས་གཞི་གསུམ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་དང་ཆོས་ཅན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་སྡུད་པའི་སྐྱོན་པའི་འཇུག་པ་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་ན་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དང་ཡང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཤེས་བྱས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་དང་ཡང་ལྡན་པས་སོ། །འོ་ན་དངོས་འགལ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདུག་ན་ཡང་འདི་ནི་སྐྱོ་ཁས་བླངས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྫས་ལྡོག་ཕྱི་ནས་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི་རྫས་ཞེས་པ་མུ་སྟེགས་འདོད་པའི་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་དངོས་པོ་ནི་མི་སྲིད་ལ་ནང་པ་འདོད་པའི་རང་མཚན་ལ་ཟེར་ན་དེ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བསྒྲུབ་བྱེད་མི་

ནུས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ལྡོག་ཆོས་རྐྱང་པ་བསྒྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མུ་བཞི་ལས་རྫས་ཀྱི་རྫས་དང་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། རྫས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པས་རྫས་བསྒྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ་རྫས་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པས་ལྡོག་རྐྱང་བསྒྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ་བྱས་པས་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་དུ་བའི་ལྡོག་པས་མེའི་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་རྟགས་གཅིག་ཏུ་སྦྲེ་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་དུ་བ་རང་མཚན་གྱིས་མེའི་རང་མཚན་བསྒྲུབ་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྡོག་ལ་རྟེན་པ་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བརྟེན་ན་དབྱེར་མེད་དང་ཐ་དད་ལྡན་པ་གཉིས་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའང་ཆོས་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་དང་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་མཐུན་པའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་དཔག་བྱར་བཟུང་བ་ཙམ་མོ། །དེ་ལ་བྱེ་ན་རྟགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་བྱས་

པས་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པ་ན་བུམ་པའམ། དུ་བས་མེ་གྲུབ་པ་ན་ཚང་མངས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ན་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གམ། དུ་བས་མེ་སྒྲུབ་པ་ན་མགར་གྱི་སོ་མལ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་དོན་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་མེད་པ་དང་། །གཞན་པ་དང་། འགལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་ཀུན་མེས་དྲོ་བའི་རེག་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་དང་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གྲང་རེག་གོ །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་བསམ་པ་ནི་དོན་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་དེ་རྟག་མི་རྟག་དང་མེ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ཅི་ད་ནི་ཕྱོགས་ཀུང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་རམ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ནི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལྟོག་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྟོག་པས་སྒྲོ་གཅིག་ཏུ་ཟླུམ་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་མེད་དེ་དངོས་འགལ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཡང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་མི་རུང་གཉིས་མི་འདུ་སྟེ་སྔར་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱར་མི་རུང་མི་སྲིད་ལ་དང་པོ་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱར་རུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བློ་ངོར་ངེས་པ་བསམ་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚེ་བློ

ངོར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མེད་པར་ངེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཆོས་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་དགོས་ཏེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོས་ལྡོག་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ནི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་དག་ནི་ཡན་ཚུན་སྤང་སྟེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དོན་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་ལ། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བློ་ངོར་ཕུང་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་དང་ཕུང་གསུམ་མི་ལྡོག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་བློ་ངོར་ཕུང་གསུམ་མི་ཤེགས་ཞེས་པའོ། །ངེས་པ་དེ་དག་ཀུང་ཡང་དག་དང་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཕུང་པོ་བཞི་པའང་ཡོད་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གྲུབ་ན་རྟགས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་མ་གྲུབ་ན་མཐུན་པའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་དགོས་ལ། བློས་བཀོད་པའམ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པས་མཐུན་ཡུལ་མེད་པས་ཉེས་པའང་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བློས་སྒྲ་རྟག་པར་བཟུང་ན་ནམ་མཁའ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ་མི་རྟག་པར་བཟུང་ན་ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བ་སྤྲང་བ་ནི་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་རང་ཉིད་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའི་མི་སྲིད་པས་སོ། །འདོད་ན་སྒྲ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ་དེའང་འདོད་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཞུགས་པས་འགལ་བའི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐོས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་རྟགས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་སམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་ན་ཡང་དག་གམ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའམ་མ་མཐོང་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལ་ ཅིག་ ན་ རེ་ ཆོས་ ཅན་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ སུ་ དོགས་ པ་ ལ་ རྟགས་ མཐོང་བས་ མ་ ངེས་ པར་ འགྱུར་ རོ། །ཞེས་ ཟེར་ རོ། །དེ་ ལྟར་ རྟགས་ ཡང་ དག་ མི་ སྲིད་ པར་ འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ངེས་ན་བསལ་བ་ཞུགས་པས་རྟགས་མི་སྲིད་ལ་མ་ངེས་ན་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་ངེས་པ་དང་པོ་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤྲང་བ་ནི། གཞལ་བྱས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཞལ་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པས་འགལ་བར་ཐལ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློས་བཟུང་བ་སྲིད་པས་དེ་དང་འདྲ་བའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་

དོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པ་དོན་ལ་མེད་པ་ནི་མ་ངེས་ལ་བློས་བཟུང་བ་མེད་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྲང་བ་ནི། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ལའང་ཡོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་དགོས་ཤིང་དེ་ལའང་འཇུག་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་འདྲ་བའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་བློས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ཙམ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་དེ་རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་བློས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་འདོད་པ་མི་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤྲང་བ་ནི། རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཀག་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་གྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། བློས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལ་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཧ ༢ དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་རྟགས་དང་། རྟགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། རྟགས་མི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ འགལ་འབྲེལ་ལོ།

༣ ༡ རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །

༢ ༡ རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོག་རྟོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པོ་ན་ཉིད། །གལ་ཏེ་དེ་ཡོད་གསུམ་ཅི་དགོས། །གཞན་དུ་མི་འཐད་ཉིད་མེད་ན། །གང་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ་ཅི་དགོས། །ཞེས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ལ་དཔེ་གཉིས་པ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཚུལ་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཡོད་པས་རྟགས་ཡིན་པས་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་དམིགས་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེས་དེ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ལ་ཡོད་ན་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ཉིད་རྟགས་སུ་ཐལ་ལ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ན་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཡོད་པ་མ་གྲུབ་ན་དེ་དམིགས་པ་མི་འགྲུབ་ལ་གྲུབ་ན་རྟགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་

བསྒྲུབ་ན་བརྫ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་དཔེ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་གྱི་རྗེས་འགྲོ་སྟེ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལོ་ན་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་འབྲེལ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཆོག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་དང་། དེ་དག་ངེས་པའི་ཚུལ་ཏེ། དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་རྣམས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ངེས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པས་ཞེས་པས་སོ། །

འདི་ལ་རྩོད་པ་གསུམ་སྤོང་བ་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངེས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་རྟགས་འཛིན་ཚད་མ་རྟགས་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཚེ་རྟགས་མེད་ལ་ངེས་པ་ན་རྟགས་འཛིན་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ་དོན་ཁས་ལེན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུ་བ་ལས་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་སྐྱེ་ལ་དོན་ཁས་མི་ལེན་ན་དུ་བར་སྣང་བའི་བློ་ལས་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་འདི་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ་རྟགས་ཡིན་མ་ཡིན་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཚུལ་གསུམ་ངེས་ན་རྟགས་

ཡིན་ལ་མ་ངེས་པ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དོན་ལ་རྟགས་ཡིན་མ་ཡིན་རེས་འགའ་བར་གནས་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་བློ་ལ་རེས་འགའ་བར་སྣང་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རེས་འགའ་སྣང་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ་དངོས་མེད་བློ་ལ་རེ་འགའ་སྣང་བའི་རྒྱུ་རྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་རྟགས་དོན་ལ་གནས་པར་འདོད་ཅིང་དེ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་ལ་རྟགས་ཡིན་མ་ཡིན་རེས་འགའ་བར་གནས་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པར་བརྟགས་པ་ལ་རེས་འགའ་བར་སྣང་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་བློས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ལ་བུམ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ལའང་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ་སྔར་ཚུལ་གསུམ་ངེས་རུང་དུ་གནས་པ་ཕྱིས་དངོས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ་རྟགས་ཡིན་ལ་གྲུབ་ནས་རྟགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ངེས་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ་གྲུབ་ན་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཀུན་གྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་སྟེ་སྔོན་པོ་དོན་ལ་གནས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་ཞེ་ན། །ཚུལ་གསུལ་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་གནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་

ན་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ལ་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་བརྟགས་པའོ། །དེས་ན་རང་མཚན་མཚན་གཞི་འདོད་ན་འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚོག་ཤལ་མ་ངེས་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པ་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་འགྲོ་དང་། ལྡོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་སྐད་ཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དུ་བ་ལ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞེས་པའང་མིན་ཏེ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན་ལྟར་སྣང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ་མ་ཁྱབ་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའོ། །ཡོད་ལུགས་ཀྱང་ངོ་བོའམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །འོ་ན་རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་འབྲེལ་རྣམས་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་ཅིང་གཞན་ལྡན་རྣམས་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པས་རྗེས་འགྲོའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་པས། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། །དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས། ། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དེན་མིན། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །དེར་སྣང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྔོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །

ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགུར་འགྱུར་སྟེ་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གཉིས་ལའང་སྦྱར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའོ་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ་གཞལ་བྱས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ན་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པར་ཐལ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག རྟགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་གཞུང་དང་འགལ་བ་དང་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་སྣང་ངེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཐ་མི་དད་ན་དེ་དང་མཚུངས་པ་ལ་ཡོད་པ་མི་འཐད་ལ་ཐ་དད་ན་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་དེ་དང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་ནས་ངེས་གཟུང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་རང་ལ་བུ་གཉིས་ཡོད་གྱུར་སྟེ། ན་ར་དང་ནི་སྲིད་མེད་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ་མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷག་ལྡན་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པར་རིགས་པ་དུ་མ་བཀག་ཏེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་ཞེས་པའང་མིན་ཏེ་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྣང་ངེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟགས་ཁ་ཅིག་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། བཟློག་ཁྱབ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་དང་པོ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེ་མེད་ལ་དུ་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མ་ཞུགས་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་ཞུགས་ན་ལྡོག་པ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་ལ་

སོགས་པ་དང་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་འགོག་གམ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སྨོས་ཞེས་པའང་མིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་མཐོང་བས་ན་དེའི་འདྲའི་དོགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུབ་བཞིན་དུའང་སྨོས་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་སྣ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་མི་འཁྲུལ་པར་ཤེས་ན་དེ་དྲན་པའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྨོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྨོས་པས། །དོན་གྱིས་གོ་བས་གཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པ་བསམ་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ་གང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་དེ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ན་ནུས་སྟེ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འགལ་བར་ངེས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པས་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་གང་མེད་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ནུས་ལ་དེ་གསུམ་ཡོད་ན་གཞན་མེད་ཀྱང་ནུས་པས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྡོས་གཞི་གསུམ་ལས་མེད་པ་དང་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་མེད་པས་ཀྱང་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་ཡིན་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ལ་སྔོ་བསངས་དང་ཚིག་ལས་འདོད་ཆགས་དཔོག་པ་ཡང་རྟགས་སུ་འགྱུར་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་ན་མཉན་བྱས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་རྟག

པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ཡང་སྒྲ་བས་ཆགས་པ་དཔོག་པ་ན་སྒྲ་བ་ཆགས་ལྡན་ལ་མཐོང་བའི་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པས་ལྡོག་པའང་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་ལའང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་ལའང་རྗེས་འགྲོ་མེད་དེ་ཆགས་ལྡན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་བ་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་པན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་ཏེ་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ལའི་དུ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ལ་ལ་མ་ཡིན་གྱི་དུ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དུ་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་དུ་བ་བློ་ལ་སྣང་བ་རྣམས་ལ་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུ་བ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟག་པའི་དུ་བ་དང་དངོས་པོའི་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ལ་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པས་དེའང་མཚན་གཞི་མིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། སྣང་བཏགས་ཕྱེ་ནས་འཇུག་ན་སྐྱོན་དེ་གཉིས་འགྱུར་ཡང་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། འཆད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་དོན་བྱེད་པར་རུང་བར

སེམས་ཤིང་སྣང་བ་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་འདུག་གོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་དགོས་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་རྟགས་ཙམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བའང་བཀློག་འབྲེལ་ངེས་པ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའང་རང་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་ཉིད་ལ་གཞན་བསལ་ནས་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་བླངས་མ་བླངས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། འདི་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཆ། ཁས་བླངས་མེད་ཅན་དགག་པ་ནི། །སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་དགག་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྟགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་དང་། མ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འདིར་བསྡུ་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་འདུ་ལ་ཕྱེ་ན་མ་དམིགས་པ་ལའང་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་གཉིས་ཡོད་བཞིན་དུ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་དཔེ་གཅིག་ལ་བསྟན་ཏུ་མི་རུང་བས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ལ་དགག་རྟགས་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་པ་དཔེ་གཅིག་ལ་བསྟན་དུ་རུང་བས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་སོ། །ཡང་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཁོ་ན་གོ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའམ། །རང་བདག་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅན་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་འབྲེལ་མི་

འགྱུར། །ཞེས་བྱའི་དོན་དུ་དེ་རབ་ཕྱེ་ཞེས་པས་སོ། །དགག་རྟགས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དགག་རྟགས་གཉིས་མ་དམིགས་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་རྟགས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ་ཀུ་སྒྲུར་ལས་ཀུ་རྟོགས་པ་དང་ཟླ་བ་ཤར་བས་ཀུ་མུད་ཏ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མུན་པར་འགལ་མེ་ལས་དུ་བ་དང་སྐྱིན་དྲུག་ཤར་བས་སྐྱིན་བདུན་མྱུར་དུ་འཆར་བ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱུའི་ཆོས་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀུ་མུ་ད་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་ཀུ་ནི་འཕེལ་ལ་སོགས། །ཟླ་བ་ཤར་བས་རྟོགས་པ་དང་། །མུན་པར་འགལ་མེ་འབར་མཐོང་ལས། །རིང་ན་དུ་བ་ཡོད་རྟོགས་དང་། །སྐྱིན་དྲུག་ཤར་བ་འདི་ཡིས་ཀྱང་། །སྐྱིན་བདུན་ཉེ་ན་ཡོད་རྟོགས་ནི། །དེ་དག་གིས་འདིར་རྒྱུའི་ཆོས། །དེ་འདྲ་བ་དག་དཔོག་པར་བྱེད་ཅེས་དང་། སྐྱིན་དྲུག་འཆར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། །རླུང་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས། །གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། །སྐྱིན་བདུན་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་རྟགས་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ་ཡོད་ན་གསུམ་དུ་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་། མ་དམིགས་པའོ། །

ད ༢ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཡིད་འཕྲུལ་བའི་རྒྱུ་འདྲ་བ་གཞན་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་བྱིས་པར་གྱིས། །སྐྱེ་བོ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི། འབྲེལ་མེད་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི། །འཇིག་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་གཅོད་ཉིད་ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ནི་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚན་གཞི་དང་། སྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས་དང་དག་པ་སྟེ། འཇིག་ལ་བྱས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་པ་དག་པ་དང་ལྟོས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་འཇིག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་ནི་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེ་ལྡན་ཡོད་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ལྟོས་པའང་ཁྱད་པར་སྦྲས་མ་བརྗོད་པ་ནི་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྲས་བརྗོད་པ་ནི་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས

ཐ་དད་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་ལྟ་མ་ནི་བྱས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ལ་ཕྱི་མ་ནི་ཐ་དད་པའི་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲ་ལ་མ་ལྟོས་པ་དང་ལྟོས་པ་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་མིན་སྟེ་བརྡའི་གྲགས་པའང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཏུ་ཐལ་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་འཛིན་ལ་དགག་བྱ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དང་རུང་བ་འགོག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟགས་བཟློག་གིས་ཁྱབ་པར་དུ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་འགོག་པ་ཞེས་པའང་མིན་ཏེ་ནོག་ཤལ་གྱིས་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ། དེ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་རྟགས་འཛིན་ལ་དགག་བྱ་སྣང་རུང་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟགས་བཟློག་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པ་འགོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་བརྡ་བདགས་པ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཡིན་ལ། བརྡའི་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་དོན་བསྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དུ་བས་མེའི་བརྡ་དྲན་ནུས་ན་དེའང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ་མི་ནུས་ན་དེས་ནེ་ཡོད་ཅེས་བསྒྲུབ་པ་སི་འཐད་ཅེ་ན། དུ་བས་མེའི་ཐ་སྙད་དྲན་མི་ནུས་ཀྱང་ནེ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་མི་འགལ་ཏེ་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་བདེ་བ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་བཀོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ་བྱས་པ་ནི་རབ་ཆེར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ་རི་དང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་མ་བྱས

པར་དོགས་པ་དང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀུང་རྐྱེན་གྱིས་སྣང་ཡོད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་ལ་ལྟོས་པ་ཕྱིའི་ཁྱབ་པ་དང་། དཔེ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནང་གི་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱིས་རྗེས་འགྲོ་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རྟགས་དགོད་པ་ནི་བྱས་ཡོད་ནི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ་དེ་གྲུབ་པ་ན་རྟགས་དོན་མེད་ལ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདིའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ལྟོས་མེད་མ་གྲུབ་སྟེ་བུམ་པ་དང་ཤིང་འཇིག་པ་ཐོ་བ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོས་པས་ཤེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་དང་ཤིང་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་ཐལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐོབ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་དངོས་མེད་བྱེད་ན་དངོས་མེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་བྱེད་ན་བུམ་པའམ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད། །དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ་བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་མེད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཐོ་བས་བུམ་པ་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤིང་ཚིག་པས་སྣམ་བུ་མི་འཚིག་པ་ལྟར་ཐོ་བས་བུམ་པ་མི་འཇིག་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པ་དག །སྐྱེས་ན་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཤིང་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རང་གི་ཚོགས་པས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་ཚོགས་པའང་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ངེས་སུ་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ་ཚོགས་པ་ཙམ་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་འཇིག་པའང་དུས་ལ་ལྟོས་པས་ལྟོས་མེད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་འཇིག་ན་དུས་ལ་སྡོད་པ་མི་འཐད་ལ་མི་འཇིག་ན་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་མི་འཇིག་མཐར་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཚོགས་པས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚོགས་པའི་ཆུ་ལུད་ཀུང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཉིད། །ཐོགས་བཅས་ཉིད་འདོད་དེ་བཞིན་དུ། །ཡོད་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །སྐྱེ་ལྡན་མིན་པ་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པས་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་བཅས་ཀོ

ན་བཤད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་བཅས་དང་བློ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡོད་ལ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་མེད་དེ་རྟག་པ་འབྲས་བུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ལས། །འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་སྟེ། །ཐ་དད་རྒྱུ་རྣམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར། །མི་རྟག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ཅེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གནོད་པ་ཅན་ལ་གསུམ་ལས། །རྟགས་དགོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ནི་བུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཤིང་མེད་ན་ཤ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་ཆོས་ཅན་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་ན་བུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་རྒྱུད་པ་ལ་དེར་ངེས་པ་ལའང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་རང་མཚན་དུ་འདོད་ན་བུས་ཡོད་མི་ཤེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེགས་ན་མེའི་དོན་སྤྱི་ལ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཤེགས་པས་མེའི་རང་མཚན་ལའང་ཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་སྐད་ཅིག་བཀག་ཙམ་གྱིས་མེད་དགག་དེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད་ཅེས་པས་སོ། །ཡང་ན་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་འཇིག་མེད་དེར་འཁྲུལ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་ཡིན་ཏེ་འདི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡིན་པས་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཀྱང་དོན་བསྒྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་

སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ། །རྫུན་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཉིད། །བྲལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་བུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་ན་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ་རིམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུའི་ནུས་པ་རིམས་ཀྱིས་འཕེལ་ནས་འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུའི་ནུས་པ་རྫོགས་ནས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆོས་ཅན་རྟགས་འཛིན་པའི་རང་རིག་གིས་དེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་དགག་བྱ་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་འཛིན་པའི་རང་རིག་གིས་དེ་དག་དུ་མར་ངེས་པས་རང་རིག་གཉིས་པོ་དེས་དགག་གཞི་དང་དགག་བྱ་གཉིས་འགལ་བར་ཤེས་ནས་འགྲུབ་ཟེར་བ་དང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་འཛིན་པའི་རང་རིག་དེ་འགྱུར་མེད་དུ་གྲུབ་པས། འགྱུར་བ་ཙམ་ཤེགས་པའི་ཤུགས་ལ་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་འགྱུར་བའི་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ཤེགས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་པའི་རང་རིག་གིས་དེ་ལ་རྟག་པ་ཤེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་པ་འཛིན་པའི་རང་རིག་གིས་དེ་ལ་བུས་ཡོད་ཤེགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གནོད་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་སྐད་ཅིག་དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་རྒྱུ་འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་

གཞུང་གི་རིགས་པ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའང་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབ་སྟེ་རྟག་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན་ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ནུས་ན་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་པས་གང་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་སམ་མ་ལྟོས། ལྟོས་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལྟོས་ན་འབྲས་བུ་གཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རིམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཆར་གྱིས་བྱེད་ན་དེས་འབྲས་བུ་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་དེ་འཇིག་ན་རྟག་པར་མི་འཐད་ལ་མི་འཇིག་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་གཅིག་ཆར་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་རིམས་ཀྱིས་བྱེད་ན་གཅིག་ཆར་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གཅིག་ཆར་བྱེད་ན་རིམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་རྟགས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ནི་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པར་མི་འཐད་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཀྱང་དེའི་གནས་སྐབས་འགྱུར་བས་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ན་རྟག་པས་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་ལ་ཐ་མི་དད་ན་འགྱུར་མི་འགྱུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ནི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ལ་བུམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བརྫ་བྱས་པས་འགྲུབ་སྟེ་ནོག་ཤལ་མེད་པ་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་བརྫ་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས།དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་

ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལ་རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན། །འགལ་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མིན་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་ཁྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཕྱི་ཁྱབ་དགག་པ་དང་། ནང་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། །ཡོད་པས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར། །སྒྲུབ་ལ་བུམ་པ་དཔེར་མི་རུང་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་གང་གིས་འགྲུབ་བརྟག་ལ་དགག་པ་ནི། འདི་ལྟར་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས། །འགྲུབ་ན་ཕྱོགས་ལའང་ཅིས་མི་འགྲུབ། །རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་དེ་ལའང་། །དཔེ་གཞན་དགོས་ཕྱིར་ཐུག་མེད་འགྱུར། །མི་དགོས་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས། །འགྲུབ་ན་འདིར་ཡང་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གནོད་པས་ཁྱབ་པས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་བརྟག་ལ་དགག་པ་ནི། །གནོད་པས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། །བརྟག་ནའང་དཔེ་ལ་དགོས་ནུས་མེད། །ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནང་ཁྱབ་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཚེ། ཁྱབ་བྱེད་མངོན་སུམ་འགྲུབ་དགོས་ན། །འདི་ལ་ནང་ཁྱབ་མི་སྲིད་དེ། །དགོས་ནུས་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྟགས་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་ཁྱབ་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ན་ཕྱོགས་ལའང་། །རུང་སྟེ་དེ་ལ་རྟགས་མཐོང་ནས། །རྟོག་པས་སྒྲི་གཟུང་གནོད་པ་ཡིས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་པའི་ཕྱིར། །གོང་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་རུང་། །

ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་བས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞན་ལའང་མཚུངས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། །བརྟག་ན་མི་འཐད་ཡུལ་དང་དུས། །ངེས་པ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཁྱབ་འགལ། །གཞན་ཡང་གཞུང་དང་འགལ་བ་དང་། །མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལན་ནི། ། དང་པོ་གཉིས་ནི་སྐྱོན་ཡིན་ན། །དཔེ་ལྡན་རྟགས་ལ་ཅི་སྐྱེ་མེད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པའི་ལན་ནི། མཁས་པས་བྱས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ། །དེས་ལ་ཆགས་པ་གཟུང་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པའི་ལན་ནི། མཉན་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་བཤད་པ། །སྒྲ་ཙམ་རྩོད་གཞིར་བཞག་པའི་ཚེ། །གཏོད་པའི་གདན་ཚིགས་མི་ཤེས་ལ། །ཡིན་གྱིས་མཁས་ལ་གོ་སྐབས་མེད། །ཀློངས་ལའང་ཟ་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ། །བྱས་ན་དཔེ་གཞན་མཐོང་ཕྱིར་ཡང་། །ཁ་ཅིག་མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ། །ཞིགས་ན་སྒྲ་ཡང་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་ལོ། །ཡོད་པ་ལ་ལའང་མཚུངས་ཕྱིར་སོམས་ཞེས་པའོ། །

དེས་ན་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི། །
རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཕྱིར་དང་། །
རིགས་པས་གནས་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡི། །
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅིས་མི་བཞེད། །
ཅེས་པ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ང ༣ འབྲས་བུའི་རྟགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། །དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལས་གང་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ་རྒྱུ་ཡོད་ཙམ་དང་། རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་དངོས་དང་། རྒྱུ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱུའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་འདི་དག་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །སྡུག་བསྔལ་འདི་རྒྱུ་བཅས་ཉིད་གྲུབ། །ཅེས་པའོ། །རྒྱུ་མེད་ན་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རེས་འགའ་བུམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རྟག་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་རི་ལ་མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དུ་བ་རང་ཉིད་སྐྱེད་པའི་མེ་འགགས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་རིགས་ད་ལྟ་ཡོད་པས་རྒྱུ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་བརྗོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མཚན་མོ་མུན་པས་ཁྱབ་པའི་

འགལ་དུམ་འམ་ནགས་འདི་ན་དུ་བ་ཡོད་དེ་མེ་འབར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་རྟགས་སུ་རུང་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ་གཟུགས་ཕན་ཚུན་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དུས་མཉམ་པའི་མེ་དུད་ཀྱང་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ཡང་། །དེ་རྟོགས་པ་ནི་འདི་རྒྱུ་འདོད། །དངོས་སུ་དེ་ཡོད་རྟོགས་པ་ནི། །གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་མཐོང་བའི་ཚིག་འདི་ཡང་སྐྱེས་བུའི་འདུ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་ཀྱང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་པས་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི་ཤིང་ཏོག་འདི་དག་ཁ་དོག་སྨུག་པར་ཡོད་དེ་རོ་མངར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པ། །རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། །དུ་བས་བུ་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་པས་དུ་བར་མི་དཔོག་པས་བུད་ཤིང་སོལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའང་རྟོགས་ཏེ་མེ་དེ་བུད་ཤིང་གི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྐྱེན་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ངེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་བས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ད་ལྟ་བ་དང་འདས་པ་གཉིས་དཔག་ནུས་ཀྱིས་དུ་བས་མ་འོངས་པའི་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་དང་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་གཉིས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་མི་འཁྲུལ་བ་ལྟར་རོས་ཀྱང་ཁ་དོག་ད་ལྟ་བ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འདས་པ་གཉིས་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །

ནུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། །རོ་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་འདས་དུས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་རི་ལ་དུ་བ་དང་ཤིང་ཏོག་ལ་རོ་མངར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་དུ་བ་ལ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཀ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་ཉིད་རི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའམ་ཡང་ན་དུ་བ་མེ་ལ་བརྟེན་ལ་མེ་ས་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཤེས་དགོས་པས། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི། དངོས་པོ་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འདི་ལ་རྩོད་པ་གསུམ་སྤོང་དགོས་པ་ལས། །དང་པོ་ནི་མེ་དུད་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་མེ་ཡོད་ལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མགར་གྱི་སོ་མལ་བཞིན་ཞེ་ན། འདི་ན་མེ་ཙམ་ཡོད་ན་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་ལ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་ན་དུ་བ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚོན་དང་རྨ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་མཚོན་ལོག་ཀྱང་རྨ་

མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་སྔར་གྱི་མཚོན་ལོག་ན་ཕྱིས་ཀྱི་རྨ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྔོན་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་མུན་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྔོན་བུའི་རས་དང་སྣུམ་ཟད་པ་ན་མུན་པ་འབྱུང་བས་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་སྔོན་བུའི་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་ནའང་མུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོན་མ་དང་དེའི་སྣང་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ་མུན་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་དངོས་མེད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མི་རུང་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོའང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྟེ་ཕན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་དུས་མཉམ་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་སྔ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཕན་གདགས་བྱ་ནི་འབྲས་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔོན་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་དང་། འཐད་པ་རིགས་པས་ངེས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚད་མ་ཕྱུགས་ལྔས་མེ་དུད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་དེ་མེ་དུད་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་མེ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་དུ་བ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་མེ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་སྟེ་ལྔ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མ་ལྔ་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལའང་ཚད་མ་ལྔ་མི་

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཇ་སྒྲའམ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རམ། །ཙན་དན་གྱི་མེ་དུ་ཙམ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ལྔ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། མེ་དུད་ཙམ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ལྔ་མི་དགོས་སྟེ། ཚད་མ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་ངེས་པས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་མཐོང་ན་མ་མཐོང་མཐོང་། །དེ་མ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡང་། །སྟོན་པའི་སྐྱེ་བོ་མེད་ཀྱང་ཤེས། །ཞེས་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དང་པོ་མེ་དུད་གཉིས་ཀ་དམིགས་པ་ལས་དེ་ནས་མེ་ལོག་པ་དང་། དེ་ནས་དུ་བ་ལོག་པ་དང་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་ངེས་ནས་རྗེས་འགྲོ་ཤུགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་དུ་བ་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ཀྱང་མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་མི་འགྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་དུ་བའི་དོན་ཀྱི་མ་ལས་སུ་བར་ཐལ་ཏེ་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མིན་ཏེ། དོན་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་ལ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་མཚུངས་སོ། །དུ་བའི་དངོས་པོ་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཕྱིར་དུ་བ་རྒྱུ་ལས་ལྟོས་པ་རྒྱུ་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་ཅིང་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མེ་ཡི་སྔ་རོལ་དུ་བ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་ལ། སྔ་ཕྱིར་དམིགས་ན་ཚད་མ་བཞི་འགྱུར་རོ། །བཞིར་འདོད་ན་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པས། །རྗེས་འགྲོ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

སྐྱོན་མེད་གསུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་དུད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བཞིན་དུ་གྲོགས་མཁར་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མེ་བུད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བཞིན་དུ་རྡོ་དང་ལྕགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་དེ་དང་པོ་མེ་དུད་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་མེ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་དུ་བ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་དུ་བ་གདན་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་གསུམ་བཅད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མེ་དུད་གཉིས་ཀ་སྣང་རུང་གཅིག་དགོས་ཏེ་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་མཐོང་བའོ། །

གསུམ་པ་མངོན་གསུམ་གྱིས་དུ་བ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་མཐོང་བའོ། །དུ་བ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་དགོས་ཏེ་དུ་བ་སྐྱེས་ཟིན་གཞན་ནས་དེར་འོངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་། །དུ་བ་མེའི་རྒྱ་ན་སྐྱེ་བ་དམིགས་པས་མེ་དུད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་དམིགས་པ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་དུ་བ་མེའི་སྔ་རོལ་ན་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་མེ་ཡོད་པ་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་མེ་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ན་དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་ལ། མེའི་བྱེ་

བྲག་དང་ལྡོག་པ་མ་མཐོང་བས་མཐའ་གཞན་བཀག་ནས་མེ་ཙམ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་དེ་མངོན་སུམ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་མ་རྟོགས་པར། །འབྲས་བུའི་བློ་ནི་མི་སྲིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་འོ་ན་ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་དུ་ཙམ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་ཏེ་ཚད་མ་ཕྱུགས་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་ཙན་དན་གྱི་མེའི་སྔ་རོལ་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཙན་དན་གྱི་མེ་མེད་པའི་ཐབ་ཁུང་ནས་དུ་བ་མཐོང་བས་སོ། །ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་དེའི་དུ་བ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་ཚང་བས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་མེ་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུར་མི་འགྲུབ་སྟེ་མེ་མ་ཡིན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྲུ་པོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དུ་བ་མེ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་མེད་ཀྱང་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་དུ་བ་འདི་མེ་མ་ཡིན་དང་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་ན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་ན་དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྲུ་པོའི་མེ། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེད། །འོན་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་མིན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་། །དུ་བ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མེ། །དེའི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྡན། །དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས། །འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་བུམ་པ་དང་སྣོན་མ་ལ་

ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། སྔོན་མ་དང་བུམ་པ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་ཏེ་ཚད་མ་གསུམ་ཚང་བའོ། །འདི་ལྟར་སྔོན་པའི་གནས་སུ་དང་པོ་བུམ་པ་དང་སྔོན་མ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་སྔོན་མ་དམིགས་དེ་ནས་བུམ་པ་དམིགས་པས་སོ་ཞེ་ན། །མ་གྲུབ་སྟེ་སྔོན་པའི་ནང་ན་བུམ་པ་མ་མཐོང་ཡང་དགག་མི་ནུས་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་བུམ་པ་མཐོང་བ་ན་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་མེ་ལས་མ་བྱུང་བའི་རྫས་སྐྱོའི་དུ་བ་མིན་ན་རྡོ་ལྷུགས་བརྡབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དང་གྲོད་མ་ཁའི་མེ་ཡང་མེ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་མེ་ཡིན་ན་མེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྡོ་དང་བུད་ཤིང་མེ་རྒྱུ་མིན། །མེ་རྒྱུ་མེ་ཡི་རྡུལ་ཕྲན་ཡིན། །རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ། །རྡོ་ཤིང་སོགས་ཡིན་དཔང་པོ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། །མེ་དང་ཤིང་སོགས་དུ་རྒྱུ་མིན། །དུ་རྒྱུ་དུ་བའི་རྡུལ་ཕྲན་ཡིན། །རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ། །མེ་ཤིང་སོགས་ཡིན་དཔང་པོ་བཞིན། །ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ན་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་མེ་ཡིན་ཏེ་མེའི་མཚན་ཉིད་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་དང་རེག་བྱ་ཚ་བ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྫས་སྐྱོའི་ལང་པོ་ཚང་བས་ཤེ་ན། དེ་ཙམ་དུ་བ་མིན་ཏེ་དེ་ལ་དུ་བ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་རླུང་པོ་དང་ཐལ་རྒྱུབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དུ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྫས་སྐྱ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་མིག་དང་མགྲིན་པ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ན་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྣངས་པ་ལ

སོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མི་བྱེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་དུ་ཁྱད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྟགས་མ་ཡིན་ཡང་ཁྱད་བྱེད་པ་ན་རྟགས་ཡིན་པ་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་མེའི་ཁྱད་པར་ཙན་དན་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་གོ་བྱར་འགྱུར་ལ་དུ་བ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཤེས་བྱ་དང་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །མེའི་ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་མིན་ཏེ་དེ་ལོག་ཀྱང་དུ་བ་མི་ལྡོག་པས་སོ། །ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ལ་མེ་ཙམ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཙན་དན་གྱི་མེ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་དང་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་ལུས་ཅན་མེ་འབྲས་མིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཙན་དན་གྱི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རིས་ཟིན་ན་མེའི་ཁྱད་པར་ཡང་གོ་བྱར་འདོད་ལ་དུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དུ་ཙམ་དང་ཤེས་བྱ་རྐྱང་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་མེའི་ཁྱད་པར་དང་མེ་ཙམ་ཡང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །

ཏ ༤ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་དངོས་པོ་འགོག་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་འགོག་པ་དང་། གང་འགོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འགོག

པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལོག་རྟོགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་བྱ་འགོག་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་དགག་བྱ་འགོག་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་གིས་དགག་བྱ་འགོག་ན་དགག་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་གང་འགོག་དང་པོ་མི་འཐད་དེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ནི་དགག་པ་ནུས་ལ་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པ་འགོག་ན་དགག་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ་དགག་པ་གཞན་ནི་འགོག་མི་ནུས་ལ་མེ་མེད་ལ་སོགས་པ་འགོག་ཀྱང་དེ་བཀག་པ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་དེ་དགག་པ་དཀག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། སྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་གི་སྦྱོར་བ་དག་ལ་དེའི། །རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱོར་བའོ། །དོན་ལ

གནོད་བྱེད་ངོ་བོ་སྟེ། །ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། །ཞེས་པས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་དང་ཐ་མི་དད་པ་དང་ཐ་དད་དགག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། འདི་ན་ཤ་པ་མེད་དེ་ཤིང་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་ཤིང་ཙམ་ངེས་སུ་རུང་ལ་ཤ་པ་ངེས་སུ་རུང་བའི་གཞི་ལ་འཇུག་སྟེ་ཤ་པ་ངེས་སུ་རུང་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལའང་དུ་བ་སྣང་དུ་མི་རུང་ལ་མེ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཚེ་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། དགག་བྱའི་དངོས་འབྲས་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཚེ་འདི་ན་དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འགོག་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རེག་བྱ་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་གྲང་རེག་དང་། དེའི་ཁྱབ་བྱ་མེའི་རེག་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་བུ་སྤུ་ལོང་བྱེད་པ་དང་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱང་མེ་དང་། དེའི་ཁྱབ་བྱ

ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་དང་བཞི་ཡིན་ཏེ། མེའི་འབྲས་བུ་དུ་བས་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པ་ཁེགས་པ་ལྟར་མེའི་རྒྱུས་ཀྱང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པ་བཞི་འགོག་པ་ལ་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འགལ་བ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། ཙན་དན་གྱི་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། དུ་བ་བཀོད་ན་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་བཞི་དང་། མེ་རྒྱུ་བཀོད་ན་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ་སྡོམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཞེར་རོ། །དེ་དག་ལ་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་རྒྱུ་ཙམ་མམ་དངོས་རྒྱུ་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མེ་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་རེག་མི་ཁེགས་སྟེ་བུད་ཤིང་འཁྱུགས་པ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་མེ་བསྐྱེདས་ནས་གྲང་རེག་འགོག་པའང་མི་འཐད་དེ་རྒྱུ་ཙམ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་དངོས་རྒྱུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མེ་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་ནུས་སྟེ་སྣང་རུང་གི་གཞི་ལ་རྟགས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་དུ་མི་རུང་ན་རྟགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དྲན་ཡོང་མེད་པར་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་ངེས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེས་ན་རྒྱུ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་རྟགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་མེའི་སྤྱི་གྲང་རེག་དང་བ་མོ་དང་གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་བུ་འཁྱུག་པ་སྟེ་བཞི་འགོག་ན། རིམ་པ

ལྟར་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མེའི་ཁྱབ་བྱ་ཙན་དན་གྱི་མེའམ་ལྷུགས་གོང་འབར་བས་དེ་དག་འགོག་ནའང་རིམ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ནོ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དུ་བའི་སྤྱི་དེ་དག་འགོག་པའང་རིམ་བཞིན་དུ་རིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཁྱབ་བྱ་ཙན་དན་གྱི་དུ་བས་དེ་དག་འགོག་ནའང་རིམ་པ་ལྟར་རིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་མེའི་བྱེ་བྲག་སྣང་དུ་རུང་བའི་གཞི་ལ་ཙན་དན་གྱི་མེ་རྟགས་སུ་འགོད་ལ་བྱེ་བྲག་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་མེ་ཙམ་འགོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀ་སྣང་དུ་མི་རུང་ལ་དུ་བ་དང་དེའི་ཁྱབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་། དགག་བྱ་གྲང་རེག་ལ་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་སྟེ་བཞིར་ངེས་ལ། འགོག་བྱེད་ཚ་རེག་ལ་ཡང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོད་སྤོང་ནི་འོ་ན་ཙན་དན་གྱི་མེ་རང་སྟོབས་སམ་དེས་མེ་བསྐྱེད་པ་ནས་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པ་འགོག །དང་པོ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་སུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མེ་སྣང་དུ་རུང་ན་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་མཚན་གཞི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་མི་བསྒྲུབ་ནས་འགོག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ་ཤ་པས་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་མེའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགག་བྱ་མེ་མེད་དང་མེ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མེ་མེད་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དང་མེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་བཞི་འགོག་པ་ལ། །མེ་དང་དེའི་ཁྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །འདི་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་གྱི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དཔེ་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་མཁས་པའི་གཞུང་ན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དཔེ་བརྗོད་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྩིས་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་དགག་བྱ་རྟག་དངོས་དེ་དང་འགལ་བ་དེས་སྟོང་པ་དེ་ཁྱབ་བྱ་བྱས་པ་དམིགས་པས་ན་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་དགག་བྱ་རྟག་དངོས་དེ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་བྱས་པ་དམིགས་པས་ན་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་དགག་བྱ་རྟག་དངོས་དེ་ལ་རྟག་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་མི་རྟག་པ་དེའི་ཁྱབ་བྱ་བྱས་པ་དམིགས་པས་ན། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། ལྟོས་བཅས་དང་ནི་ངེས་དངོས་བཞིན་ཞེས་པས་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་ངེས་པ་འགོག་པ་དང་། རེས་འགའ་བས་ལྟོས་མེད་འགོག་པ་སོགས་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་བརྟ་དང་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་སྟེ་

གསུམ་དང་། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་ལ། རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིགས་ལས་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ་བསྣན་པ་བཅུ་གཅིག་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་བསྡུ་བ་ནི་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སྟེ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི། །བདག་ཉིད་དང་ནི་མ་གྲུབ་པའི། །མེ་དོན་ཅན་མི་དམིགས་རྣམས་བཞི། ཞེས་པས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམས་གསུམ། །བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། །དེ་དང་དེ་འགལ་ལ་སོགས་སོ། །མ་རྟོགས་རྟོགས་དབྱེའི་སྦྱོར་སྒོ་ནས་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། །སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། །དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི། །རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་འདུས་པར་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཅིག་པུར་འདུས་ཏེ་དགག་བྱ་གཏན་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་བློ་ཡང་དམིགས་ན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་སྣང་དུ་རུང་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཁེགས་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་དམིགས་ལ་སོགས་པས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། སྣང་དུ་མི་རུང་ན་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུས་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་རྩོད་གཞི་ལ་སྣང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཡོད་ལ། ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་སྣང་དུ་རུང་བས་དེར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འགལ་འབྲེལ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་དང་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ནི་དོན་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དེ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚེ་བུམ་མེད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་ཏུ་མེད་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་ན་དོན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པས་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ན་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་མེད་འགྱུར་ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བུམ་འཛིན་མེད་པར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་ན་བུམ་པ་མེད་པས་རང་གིས་འགྲུབ་པས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་ནི་འདི་ན་ཤ་པ་མེད་དེ་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ

འདི་ན་ཤིང་ཙམ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཤ་པ་ཡོད་ཀྱང་ངེས་སུ་མི་རུང་བའི་གཞི་ལ་དོན་སྒྲུབ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀ་སྣང་རུང་གི་གཞི་ལ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ན་དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ནི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ན་མི་རྟགས་པའི་དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་དོན་སྒྲུབ་ཡིན་གསུང་།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། མེ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་དགག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེའང་དགག་གཞི་ས་ཕྱོགས་དག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་ཅན་གྱི། །བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །ས་ཕྱོགས་སུ་དངོས་པོ་ཕྲ་མོ་འགོག་པ་ནི་དེ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མི་ཁེགས་ཏེ་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པས་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་མཉམ་པའམ་དེ་བས་ཆུང་བ་དམིགས་ལ་དེ་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་གྲུབ་བོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྟ་སྒྲ་འགོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རྟ་ལ་རྟ་སྒྲ་ཇི་ལྟར་འགོག་སྟེ་རྟ་འཛིན་ལ་སྒྲ་མི་སྣང་ཞིང་སྒྲ་འཛིན་ལ་རྟ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་སྣང་དུ་མི་རུང་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རུང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་རྟ་དང་སྒྲ་གཉིས་ཀ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ནི་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། རྣམ་པ་གཞི་གཞན་དུ་རྟགས་ཆོས་འགལ་བར་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགྲུབ་ལ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཟློག་དང་རྟགས་བཟློག་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལན་གཅིག་བྱེད་པ་མཐོང་བས་འགྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དེ་ངོས་གཟུང་བ་ནི་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ནི་གསུམ་སྟེ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའོ། །དེ་དག་གིས་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་བུམ་པ་དང་ཤ་ཟ་བའི་བུམ་པ་དང་འདས་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་འཛིན་པའི་བློ་མེད་པ་ནི་མ་དམིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐལ་བ་གསུམ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགག་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་བསྐལ་བ་གསུམ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་དགོས་པས་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་མ་ངེས་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་སྲིད་དེ། རང་གི་སྙིང་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ་ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་མཁོ་བ་ལུང་གིས་གཏན་ལ་མི་འབབས་པ་དང་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་མི་ནུས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་གཏན་མེད་མ་གྲུབ་ཅིང་ཤེས་བྱེད་ད་ལྟ་མེད་པ་མ་ངེས་ཏེ་ཕྱིས་རིམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མཐོང་བས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཡོད་པའམ་ཡིན་པར་ཞེས་འགྲུབ་ཅེ་

ན། དེ་དག་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ་ཡང་ན་བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཚད་མ་སྲིད་པས་མི་སྤོང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་། །མཁས་པས་སྨིགས་པར་སྤོང་ཞེས་དང་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ་ཡང་ན་ཚད་མ་སྲིད་པས་མི་སྤོང་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ།།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་བསམ་པ་ནི་གཉིས་ཀས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དགག་ནུས་ཏེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ནི་མེད་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ་མི་སྣང་མ་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡོད་པར་ངེས་པ་དགག་ནུས་ལ་ཐེ་ཚོམ་འམ་ཡིད་དཔྱོད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡོད་པར་ངེས་པ་དགག་མི་ནུས་གསུང་སྟེ་མི་འཐད་དོ། །མེད་པར་ངེས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་མི་འདྲ་སྟེ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དགག་བྱ་མི་འགོག་ན་ལྡོག་ཁྱབ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ལ་དགོས་པས་སོ། །དེ་འགོག་ཀྱང་དགག་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་འགོག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་འགོག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་གོ །དེ་

གཉིས་འགོག་ཚུལ་ཐ་དད་པས་རྟགས་གྲུབ་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་ལ་དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟེན་པར་ཡོད་པ་འགོག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་གྲུབ་པའི་གཞི་དེ་ལ་བུམ་པ་ཅན་ཡོད་པ་མི་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཁོ་ན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟགས་གྲུབ་པའི་གཞི་དེ་བུམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དགག་བྱ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྟགས་གྲུབ་པའི་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་འགོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་པའི་གཞི་དེར་བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྣམ་བུ་ཡོད་པ་དང་དེ་ཉིད་བུམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་ལ། གཞི་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པའང་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ལ་རྩོད་སྤོང་ནི་དེ་ལྟ་ན་མེའི་གྲང་རེག་འགོག་པ་ན་ཤེས་བྱའང་འགོག་པར་ཐལ་ཏེ་ཤེས་བྱའང་གྲང་རེག་དང་ལྡན་པས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ན་འགོག་མི་ནུས་ལ་འགལ་ན་མེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མེ་ལྡན་གྱི་ཤེས་བྱ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའམ། ཤེས་བྱ་ཙམ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། གྲང་རེག་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེས་འགོག་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས

པའང་སྔར་བཞིན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པས་སྟོང་ཉིད་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་རྟགས་དེས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་དེ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། །འདོད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་མི་རུང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ན་གཅིག་གྲུབ་པས་གཅིག་འགོག་མི་ནུས་ལ་འགལ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཐད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པས་དེའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་འགོག་པ་ལ་རྩོད་སྤོང་ནི་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པས་སྟོང་ཉིད་དགག་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ནི་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་ལ་འགོག་པར་ཐལ་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ནས་འགོག་མི་ནུས་ལ་འགལ་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་ཆོས་ཅན་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་རུང་སྟེ་དགག་བྱ་བཀག་ན་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་མི་སྲིད་པས

ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ལ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྲིད་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འགོག་པ་ནི་བྱས་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་དངོས་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། མེས་ཀྱང་རེག་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

༧ ༢ རྟགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བའོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་སྲིད་དེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་མ་ངེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟར་སྣང་བཞི་པའང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་ཤུགས་ལ་མི་སྲིད་དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་དངོས་འགལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལ་རྟེན་པ་སྲིད་དེ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་དོན་དང་འགལ་བ་སྟོན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སེར་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། པེའི་ལུང་ཀ་ན་རེ་སྤྱི་ནི་གསལ་བའི་བར་ནའང་ཡོད་དེ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ལ། པེའི་ཐ་ར་ན་རེ་གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་དེ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་ཡོད་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་

སྦྱོར་བ་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནམ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་ཡང་དག་མིན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་ལྟར་སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདི་སྨྲ་བསངས་ཡིན་ཏེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་མི་སྲིད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་ནུས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་སྒོ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི་བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ན་ཁྱབ་པར་ཡོད་དེ་དེའོ་ཡོན་ཏན་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚེའང་གཙོ་བོ་མི་སྲིད་པས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ནི།། མེད་པ་མ་ཡིན་སྒྲ་སྦྱོར་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་འདི་ནི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཚེ་བདག་དོན་ལ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ༔ གཙོ་བོ་ནི་བཏགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ན་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་ན་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་ལ་བཏགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་མཉམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་

ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གང་ཡིན་མ་ངེས་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཞུང་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པས་སོ། །བདག་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །མོ་ཤམ་གྱི་བུ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་སྲིད་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རི་སུལ་དུ་མ་འདི་དག་ན་རྨ་བྱ་ཡོད་དེ་དེའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་དེ་གྲགས་པའི་གཞི་རི་སུལ་གང་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་སྒྲ་དེ་ཡུལ་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཐོས་སུ་རུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་ཡང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞིར་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་འམ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པས། ཚང་མངས་དང་རྒྱ་རྐྱང་ན་མེ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་གྲུབ་བསལ་བྱུང་བ་ལ་ཤེས་འདོད་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་བདག་དང་བཅས་པའམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའམ། རི་བོང་གི་རས་ཕྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྲིད་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མི་འདི་མཛེས་ཏེ་ལྷ་ལས་འཕོས་པའི་ཆགས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། འདི་དུ་བ་ཡིན་ན་འདི་ན་མེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱའམ་ལ་ལ་ཚང་མངས་ཀྱི་དུ་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་རེག་བྱ་ཚ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀྱི་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བློ་དང་བདེ་བ་སེམས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི། རྟགས་རྒོལ་བ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་བདེ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྔར་ཡོད་འཇིག་པར་གྲངས་ཅན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཤིང་རྣམས་སེམས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཚེ་དང་དབང་པོ་དང་སེམས་འགག་པ་ནི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིང་ལ་མ་གྲུབ་ལ་སྐམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་འཆི་བར་སངས་རྒྱས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་

བའི་སྒྲ་ཙམ་ཤིང་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ། མི་བླུན་པོ་ལའང་རྟོག་ཤལ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་སྟེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་དང་བརྡ་སྤྲོད་པ་གཉིས་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་བརྡ་སྤྲོད་པ་ལ་གྲུབ་སྟེ་ཁོ་བོའི་ལུང་ལས་སྒྲ་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ་ཁོའི་ལུང་ལས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་འདི་མི་འགྱུར་སྟེ་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ལུང་ལས་མ་བྱས་པར་བཤད་པས་གནོད་པ་མ་གྲུབ་ན་བློ་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལུང་ལ་ལྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནུས་པ་བསམ་པ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོགས་རྟོགས་གསུམ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་ནུས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ལྡོག་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བློས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བློ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པའི་མ་ངེས་པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྒྲ་ནི་རྩོལ་བྱུང་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་ནི་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྒྲ་ནི་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་མཁས་པ་ལ་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྨོངས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉན་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་མེ་ཡོད་དེ་ལའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མཁས་རྨོངས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ལ་ལ་མེ་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་དོགས་པ་མི་ཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་སྟེ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྡོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཙོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྨྲ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མེད་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྨྲ་བ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་དགག་གཞི་སྣང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྡོག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཆགས་བྲལ་མིན་སྟེ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་ཆགས་བྲལ་ནི་གཉིས་སྟེ་དང་པོ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པ་རྫོ་ལ་སོགས་པའི་བེམ་པོ་དང་། ཕྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་སྨྲ་བ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ལ། གཉིས་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྗེས་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཏེ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཤེས་པར་སླའོ། །

གསུམ་པ་ནུས་པ་ནི་མ་ངེས་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དེ་ལྡོག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་འཇུག་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ལ་འགའ་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱད་པར་དུ་གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་གིས་བདག་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ནི་ལྷག་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་ལ་གང་རུང་གཅིག་ཁྱབ་བྱར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་དང་ལྡན་པ་ངེས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་ནུས་པ

བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གྲོལ་བའི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་འགལ་བ་ནི་སྒྲ་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འགལ་བ་ནི་སྒྲ་ནི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འགོག་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲ་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་གྲོལ་བ་མི་འདོད་པ་དག་ཏུ་སྨྲས་པའོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་འདུ་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་གཉིས་འགལ་ཞིང་མི་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་སྟེ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྲ་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་ཙམ་བྱས་པས་མི་འགོག་ཀྱང་ཆོས་རྟག་པ་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཡོད་པས་དེ་

བྱས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་རྐྱང་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའི་དངོས་པོ་ནི་རྟག་སྟེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་མ་བྱས་པའི་རྟགས་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོར་བཏགས་པ་དང་མ་བྱས་པ་འགལ་ལ་དངོས་མེད་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་གྲུབ་ན་དགག་མི་ནུས་ལ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་མ་བྱས་པའི་རྟགས་གྲུབ་པས་སོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་གཡོ་སྒྱུ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འགོག་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་རང་མི་འདོད་པ་བཀག་པས་རྟགས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་བཤད་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གཡོ་སྒྱུའི་སྦྱོར་བ་རྒྱ་བ་ནས་དགག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་སོགས་པ་བཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།། འདིའི་ལན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སུ་འགོག་ཅེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདོད་པས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བཞིར་དབྱེ་རུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་ན་དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ནི་ཀུན་ལ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ལ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཆོས་ཅན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་རང་མི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གཅིག་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ན། །མ་གྲུབ་པ་དང་འཁྲུལ་བ་ཅན། །གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ན། །འགལ་བ་དང་ནི་འཁྲུལ་བ་ཅན། ཞེས་པས་ཚུལ་རེ་རེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དང་། གཉིས་གཉིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་འདི་ལྟར་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་པུ་དང་། ལྡོག་པ་གཅིག་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཞལ་བྱས་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་འགལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྡོག་པ་

མ་གྲུབ་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འགལ་བའི་ལྷག་ལྡན་དང་། རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་དག་གི་ལྷག་ལྡན་ནོ། །འདིར་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པ་ནི་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པ་ལ་དགུ་དང་། འགལ་བ་ལ་དྲུག་སྟེ་ལྟར་སྣང་གི་རིགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

ཛ ༣ རྟགས་མི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་འགལ་འབྲེལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་འགལ་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །

ཉ ༡ འགལ་བའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་འགལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས།

གང་ཞིག་གྲུབ་ན་གང་ཞིག་བཀག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྟེ་ཚ་རེག་གྲུབ་ན་གྲང་རེག་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་སྔོན་པོ་གྲུབ་ན་སྔོ་མིན་བཀག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འགལ་བ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་ནི་ཚ་གྲང་གཉིས་འཕྲད་དུས་ཉིད་ན་གྲང་རེག་མེད་པར་འགྱུར་སྟེ་ཚ་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་ན་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མ་ཕྲད་པའི་ཚེ་གྲང་རེག་ནུས་མེད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །སྐྱོན་མེད་དེ་འགལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གྲང་རེག་ནུས་ལྡན་དང་ནུས་མེད་གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་རེ་རེའི་ལས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་གྲང་རེག་ཙམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགལ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་ཇི་ལྟར་རུང་།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འགལ་བ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་ནི་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒོམ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྒོམ་སྤང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་གཉེན་པོ་གོམས་པས་སྤོང་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འགྱུར་དང་འགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལམ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་དོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའོ། ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་མཐོང་སྤང་ནུས་མེད་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དེའོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནས་བསྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུ་ངུ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་སྒོམ་ལམ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་སྒོམ་

སྤང་ནུས་མེད་དང་འགྲོགས་པ་ནི་དེའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ནུས་མེད་དེ་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནས་སྒོམ་ལམ་གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་སྐྱེས་པ་ན་ལམ་དེའི་སྤང་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་ལ། རྣམ་གྲོལ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ་གསུམ་པོ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་དེ་སྤོང་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་ལམ་དེའི་སྦྱོར་ལམ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་སྤོང་བ་ལ་སྒོམ་སྤང་དུ་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་འགག་འགྱུར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ཡང་མཐོང་སྤང་ནུས་མེད་དང་བཅས་པར་འདོད་པའོ། །འདི་མི་རིགས་ཏེ་སྣང་བ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ཡང་མུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་དང་། དེ་དག་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །ཡང་ན་གནོད་བཅས་དང་གནོད་མེད་ཀྱི་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་དང་། འགལ་བའི་ངེས་བྱེད་དང་། གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་ཕྲད་ན་ཕན་ཚུན་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྤང་གཉེན་སྟོབས་མཉམ་ན། གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་མཉམ་དུ་བྱེད་དེ་མཉམ་དུ་ཞི་བ་

ལྟ་བུའོ། །སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ན་ཆེ་བས་གནོད་པ་ཆེར་བྱེད་ལ་ཆུང་བས་ཀྱང་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་བྱེད་དེ་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། གནོད་བྱ་ནུས་མེད་ཀྱི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཐུན་རྐྱེན་སད་ན་ནུས་མེད་དུ་སོང་བ་ལས་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་དེ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཅེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཚ་གྲང་གི་རེག་བྱ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་སྣང་མུན་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོས་གནོད་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །གསུམ་ནི་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ་ཡུལ་འདབས་འབྲེལ་དུ་མི་གནས་ན། ཕན་ཚུན་གནོད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། འགོག་པ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་འདོད་ན་ཚ་གྲང་གཉིས་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་འགལ་བ་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་འཐད་པ་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འགལ་བ་མི་གནས་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་སྐད་ཅིག་ནི་གཅིག་ཡོད་པའི་དུས་ན་གཅིག་མེད་པས་གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ་བུམ་པ་གཅིག་ལ་མི་ཆུའི་རྡུལ་ཕྲན་འདུས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུན་ལའང་རྒྱུ་འབྲས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དུས་མཉམ་པ་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་ལ་དུས་མི་མཉམ་ན་གཅིག་ཡོད་པའི་དུས་གཅིག་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་འགལ་བ་འདུས་པའང་མི་འཐད་དེ་རྡུལ་ཕྲན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་ན་གཅིག་སྣང་བ་ན་གཅིག་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་ལ་ཕྱོགས་རེ་རེར་འདུས་ན་སོ་སོར་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པས་བརྟག་ན་འདུས་པ་མི་རྙེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པའི་ལུགས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ནི་རགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་གནས་ཏེ་བློ་རགས་པས་འགལ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་ཞིབ་མོ་བལྟས་ན་སྐད་ཅིག་དང་རྡུལ་ལ་ཡང་འགལ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དང་རགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཕྱོགས་ཆའང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་རོལ་མཐོང་བས་དེ་དག་འགལ་བར་མི་ངེས་ཏེ་སྐད་ཅིག་དང་རྡུལ་ཕྲན་ཉིད་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་གྲང་རེག་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཚ་རེག་དང་ལྡན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆད་ན་དེ་གཉིས་འགལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གྲང་རེག་མེད་པར་ནི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་གྲུབ་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ངོ་བོས་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལྡོག་དུས་དང་། རྒྱུས་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལྡོག་དུས་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཤིན་

ཏུ་མྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་ལྡོག་སྟེ་གནོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པའི་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་ནུས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་མཉམ་ན་ཡན་ཆུན་གནོད་ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་ནས་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་རྒྱུན་ཆད་པ་སྲིད་དོ། །ལྡན་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནོད་བྱ་མི་ལྡོག་སྟེ་ལྡན་པའི་དུས་ན་ནུས་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོང་ན་ཚ་རེག་དང་དེ་གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་སྟེ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྣང་བས་མུན་པ་འཇོམས་པའི་ཚེ། ཆེས་མྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པ་སྲིད་དེ་འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྣང་བའི་ཉེར་རྒྱུ་དང་མུན་པ་ལྡན་ནས་སྣང་བའི་དངོས་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་མུན་པ་ནུས་མེད་དུ་སོང་ནས་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྣང་བའི་རྒྱུ་གསུམ་བཞི་རྒྱུའམ་མུན་པ་ལྡན་ན་སྐད་ཅིག་བཞི་པའམ་ལྔ་པ་ལ་ལྡོག་པ་སྲིད་དེ་སྣང་བའི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་མ་རྫོགས་པར་མུན་པ་ནུས་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་མཐོང་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་དྲོད་དང་མཐོང་སྤང་ལྡན་ནས་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པའི་དུས་སུ་ཆུང་ཟད་ཉམས་སྨད་དེ་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་ནུས་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གནོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་གནོད་པ་བྱེད་མི་སྲིད་དེ་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ནུས་མེད་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དུ་སོང་བའི་རྗེས་ལ་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ་ནུས་མེད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་གནོད་བྱེད་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་དང་། ལྡོག་པའི་དུས་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་ སྤྱིར་ དངོས་ པོ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ སྐད་ ཅིག་ དང་ པོ་ གཉིས་ པའི་ དངོས་ རྒྱུ་ ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པས་གྲུང་རིག་གི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡང་གཉིས་པའི་དངོས་ རྒྱུར་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲུང་རིག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་གཉིས་པ་ནུས་ལྡན་དུ་ སྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུའམ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་མིན་བརྟག་གྲུང་། དང་པོ་ ལྟར་ན་ཕྲད་པའི་དུས་གཉིས་པར་དེ་ནུས་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གྲུང་རིག་ལ་ སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་ཚོ་རྒྱུན་འཆད་པ་ཐལ་བ་ དང་རྒྱུན་ཆད་པ་འགལ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དངོས་ པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱུར་ཁས་བླངས་ནས་ལན་ འདེབས་ཏེ་གྲུང་རིག་གི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཚ་རིག་དང་མ་ཕྲད་ན་གཉིས་པ་ནུས་ དང་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཕྲད་ན་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་ ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིམ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྫ་མཁན་དང་མ་ཕྲད་ན་ཕྱི་མ་ འཛིམ་པར་སྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཕྲད་ན་བུམ་པར་སྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འགྱུར་མི་འགྱུར་བརྟག་ལ་དགག་པ་ ནི་དེ་ལྟར་ན་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་འགལ་རྐྱེན་གྱི་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་འགྱུར་ན་ དངོས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན། མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ནི། འབྲས་བུ་གང་གིས་བཟློག་པར་ནུས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མི་འགྱུར་ན་གྲུང་ རིག་གི་སྐད་ཅིག་དེ་ཚ་རིག་དང་ཕྲད་ཀྱང་གཉིས་པ་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་གྲུར་ལ་

འདོད་ན་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པ་མི་རུང་བ་དང་། ཚ་རིག་གིས་གྲུང་རིག་རྒྱུན་གཅོད་ མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་གང་ཡིན་བརྟག་ལ་དགག་པ་ནི་ཕྲད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱུར་མི་འཐད་དེ་དེ་ལ་སྔ་ ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་ཡིན་ལ་དངོས་རྒྱུ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས་ཐ་ མའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྲད་པ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ན་མི་ འཐད་དེ། དེ་ལ་ཚ་གྲུང་གཉིས་ཕྲད་པའི་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དུས་ མཐའི་སྐད་ཅིག་ནི་རྡུལ་ཕྲན་གཉིས་ཕྲད་ནས་བསྐྱོལ་བའམ་གཅིག་འགོགས་པ་ གཅིག་མ་འཕོས་པའི་ཡུན་ཙམ་ཡིན་ལ། ཚ་གྲུང་གཉིས་ཕྲད་པ་ལ་ཡུན་ཇི་ལྟར་ ཐུང་ཡང་ཡི་གེ་ཐུང་ངུ་གཅིག་བརྗོད་པའི་ཡུད་ཙམ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྡུལ་ ཕྲན་གྱི་གོ་སར་དུ་མ་འཕོ་དགོས་ཏེ་མིག་བཙུམ་པའི་ཡུན་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཡི་གེ་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང་། །མིག་འཛུམ་ཚད་དུ་ གནས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་རིམས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲན་ནི། །དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་བས་ རྫོགས། །རྡུལ་ཕྲན་འདས་དུས་ཆུང་བའོ། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་འདོད་ ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྔོན་མ་ལ་སོགས་པའི་འགག་ པའི་སྐད་ཅིག་དེས་ཀྱང་གཉིས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་ པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐམས་ཅད་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཏེ་མཐུན་རྐྱེན་ཟད་པ་དང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པ་སྲིད་པས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ནུས་ལྡན་དང་ནུས་མེད་གང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྔོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི་འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཐ་མ་ནི། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྔོན་མེད་དེའི། །རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་མ་ཚང་བ་དང་གགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཕྲད་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་ན་དེ་ཆ་མེད་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ན་དེའི་ཆ་དང་པོ་ལ་ཕྲད་གཉིས་པ་ལ་ནུས་མེད་དུ་སོང་ནས་གསུམ་པ་ལའང་ལྡོག་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ཕྲད་དུས་ཀྱི་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པ་ཉམས་ཞེ་ན། ཕྲད་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ་བྱ་རྫོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཆ་དང་པོ་ལ་ཕྲད་ནས་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་དེ་དེ་ལ་ཕྲད་པའི་བྱ་བ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉིན་གཅིག་འགོར་བའི་ལས་དེའི་སུམ་ཆ་ལ་མི་རྫོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་རྡུལ་ཕྲན་ལ་རིགས་པས་བརྟག་ན་སྤང་བྱ་སྤང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་དེ་དེ་དག་མ་བརྟག་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །མར་མེ་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་གཟུགས་མཐའི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཆ་ཕྲག་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་ཕྲད་

པའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བློའི་ནུས་པས་མ་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཚ་གྲང་གཉིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འགྲོགས་ན་ཚ་རེག་གིས་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འགྲོགས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དུས་ན་དེ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པ་རྣམས་ལ་གྲང་རེག་དང་བྲལ་བའི་ཚ་རེག་གི་སྤྱུ་རིས་ཟིན་ན་རྟགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དབེན་པ་ཞེས་པའམ། གང་ཞིག་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་གང་ཞིག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྟེ་དོན་གཅིག་གོ །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས་ལུང་འགལ་སྤོང་བ་ནི། དང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། སྨྲ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་སྨྲ་བ་པོ་རིག་པ་ཡིན་ན། འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པས་ངག་སེམས་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སྣམ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་གནས་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་དུས་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་

སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ་དག་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན་དེ་མིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ལ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཡིན་པའང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིག་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། མེ་དུད་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ་ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་འོ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ་ཡིན་པར་འགལ་ཡང་སྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་བཞིན་འགལ་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་འགལ་བའོ། །གཞན་དག་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པ་སྟེ་སྔོ་མིན་བཀག་ན་སྔོན་པོར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགལ་ཟླ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ་སྔོན་པོ་དེ་སེར་པོའམ་པི་ཏྟ་དང་གསེར་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དངོས་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ་མེ་དུད་ལྟ་བུ་ཕན་པ་དང་། ཚ་གྲང་ལྟ་བུ་གནོད་པ་དང་། ཕན་གནོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཀ་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་ལས་འགལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་འདི་དག་འགལ་བར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བུམ་པ་ལ་རྟག་པ་དང་ཤ་ཟའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཡང་འགོག་པ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བུམ་པ་ཉིད་བཞིན་

ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་མི་དམིགས་པས་ཁེགས་ན་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡོད་པའམ། རེས་འགའ་བ་དམིགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཅིག་དམིགས་པས་གཞན་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་མ་བཀག་པ་ཅན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་ཏེ་འགལ་ཞིག་དུ་བ་འགོག་པ་ལ་མེ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ནི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པ་འགོག་པ་ཡང་རྟགས་སུ་སྦྱོར་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་མི་འཐད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འགལ་ཏེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། །ཐ་དད་མེད་པ་ཁ་སྦྱོར་ཏེ། །ཁ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། །མེ་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་ནི་གལ་ཏེ་སྣང་མུན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་མིན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འགལ་ཟླ་གཉིས་ཀ་སྣང་རུང་ལ་ཡོད་དང་སྣ་རུང་མ་དམིགས་པས་འགལ་བར་ངེས་པའི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ནི་དངོས་མེད་ལའང་ཡོད་དེ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་སྣང་དུ་མི་

རུང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་ཤ་ཟ་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་ཡོད་དོ། །ཡང་ཡན་ཚུན་སྤངས་པར་འདུ་ཡང་གནོད་མི་གནོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

༡ ༢ འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་མུ་སྟེགས་རྣམས་མེ་དུད་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ཡུལ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་འདུས་པའོ། །རྒྱུད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་ཆོས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡན་པ་ནི་ཆོས་གཉིས་ཕྲད་པ་སྟེ་རྟེན་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་ལྟ་བུའོ། །འདུས་པ་ནི་ཆོས་གསུམ་ཡན་ཆད་འདུས་པ་སྟེ་རྟེན་དང་རྟེན་པ་ཡུལ་ཐ་དད་མེད་པའོ། །

དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་འཕྲོད་པ་འདུས་པ་ཞེས་པ་སྣམ་བུ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་སྤུན་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་དུ་བ་ཞེས་པ། བུམ་པ་གཅིག་ལ་ཁ་དོག་དང་དྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཕྲད་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་ལས་འབྲེལ་བ་དྲུག་བཤད་དེ། དབང་པོ་དང་དེའི་ཡུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བའོ། །བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བར་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱི་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བར་འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །རྣ་བ་དང་སྒྲའི་

རྫས་གཉིས་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །རྣ་བ་དང་སྒྲའི་རིགས་སྒྲ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །མིག་གི་དབང་པོ་དང་ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བའོ། །གཞན་ཡང་ངང་པ་ཕོ་མོ་ལ་ཕྲུ་ཤུགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། བྱ་རྒོད་དང་། ཕྱི་བའམ། སྲམ་དང་། ལུག་པའམ། ཁུ་བྱུག་དང་། ཁྱུག་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེ་ཁོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བཤད་དོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །འབྲེལ་ཡུལ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་མེ་དུད་ལྟ་བུ་ཐ་དད་ན་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཐ་དད་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ་འབྲེལ་བརྟག་ལས། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཅི་ཞིག་འབྲེལ། །ཐ་དད་མིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཞེས་སོ། །དེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། །འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་ཡོད་པའི་དུས་ན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ལ་མི་གནས་ན་འབྲེལ་པར་མི་རུང་སྟེ་འབྲེལ་བརྟག་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཡང་། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས། །གཉིས་ལ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །གཉིས་ལ་མི་གནས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་ན་གཞན་དབང་དུ་མི་རུང་སྟེ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་བརྟག་ལས། གཞན་དབང་ཁོ་ན་འབྲེལ་བ་ན། །

གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ཅི་ཞིག་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཆོས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་མི་འཐད་དེ་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་མེ་དུད་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་སྦྲེལ་བ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་གཞན་གཅིག་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་དགོས་ན་མེ་དུད་གཉིས་ལའང་མཚུངས་ཏེ་འབྲེལ་བརྟགས་ལས། གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་མ་འབྲེལ་གཉིས། །དེ་གཉིས་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་སོ། །དེས་ན་ངང་པ་ཐོ་སོ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་ཕན་མི་འདོགས་ན་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ལ་ཕན་འདོགས་ན་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་ཐ་མི་དད་མི་འཁྲུལ་ན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བས་འབྲེལ་བ་གཞན་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། སྒྲ་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་གང་མེད་ན་འབྱུང་མི་སྲིད་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མི་འབྱུང་བའོ། །བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་མི་དད་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མི་འབྱུང་བའོ། །རྣམ་ངེས་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་དང་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དབྱེ་བའི་གྲངས་ནི་གཉིས་ཏེ།

བདག་གཅིག་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །བདག་གཅིག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་མི་མཉམ་པ་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་མཉམ་པའོ། །དེ་བྱུང་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་མེ་དུད་ལྟ་བུ་ཁྱབ་མི་མཉམ་པ་དང་། དངོས་རྒྱུ་དང་དངོས་འབྲས་ལྟ་བུ་ཁྱབ་མཉམ་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། བདག་གཅིག་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་སྲིད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བདག་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་དེ་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དངོས་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་དེ་ལ་དང་པོ་ཐ་མི་དད་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་གནས་ལ་ཐ་དད་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གནས་སོ། །ཐ་དད་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དང་། དུས་མི་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ་དང་པོ་ལ་དེ་བྱུང་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འབྲས་བུ་སྔ་མའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་བྱུང་མི་སྲིད་པས་གཉིས་པ་རྒྱུ་སྔ་མའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་སོ། །ཡང་ན་དམིགས་བརྟག་ལས། གཅིག་ཆར་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ནའང་རྐྱེན། །ནུས་པ་འཇུག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་པས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུ་སྔ་བའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ལ།

གཉིས་པ་ནི་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ལའང་བརྟེན་ཏེ་བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ལྟ་བུའམ་བུམ་པའི་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟའང་ཡན་ཚུན་རྒྱུ་ཉིད་པས། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ཚུན་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ཞེས་དང་། རེག་པ་གཟུགས་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །མཐོང་བ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་ཡིན། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཡན་ཚུན་འབྲས། ། འབྱུང་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཞིན། ཞེས་སོ། །དུས་མི་མཉམ་པའི་རྒྱུ་སྔ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྲིད་པ་ནི་ཀུན་ལ་གྲགས་སོ། །འབྲས་བུ་སྔ་བའི་ཕྱོགས་ལའང་སྲིད་དེ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱན་ལས་ཁྱབ་པ་དང་ནི་ཐ་དད་ཉིད། ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཕ་རོལ་གྱི། །འཇིག་རྟེན་དཔག་པའང་འདི་ལས་ཡིན། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་པས་སོ། །རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་གིས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བར་འདི་ལྟ་བུ་སྨྲན་འཕྲིན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་མགོ་བསྐོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྫས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྫས་ལ་འབྲེལ་བ་གནས་ཀྱི་རིགས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་གང་ཞིག །རྗེས་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བྱུང་ནི་རྒྱུན་ལ་གནས་སྐད་ཅིག་ལ་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཡན་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །མི་གནས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་གང་ལས་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་ཡན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་སྲིད་མོད་ཀྱི་དེ་བློ་རགས་པས་མི་ཤེས་ཏེ་རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་ན་དངོས་པོ་སྐད་གཅིག་མ་ཡན་ཚུན་ཡན་འདོགས་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་འདོད་དེ། དེ་བྱུང་མེ་དུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ལ། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་ངེས་པས་ཤུགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་བདེ་བླག་ཏུ་འཕེན་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལས། །གང་ཞིག་གང་གིས་རྗེས་འགྲོར་མཐོང་། །དེའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱུ་ཅན། །དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་བྱུང་། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ན་རེ་ཚད་མས་སྐྱེ་འབྲེལ་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པས་སྐྱེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། །ཚད་མ་ཡིན་ཕྱིར་རྗེ་དཔག་ནི། །ཡུལ་དུས་སྐྱེ་ལ་འཇལ་མི་བྱེད། །གང་ཞིག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །དེ་ཡིས་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁ་ཆེའི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱོད་པས་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་འདོད་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ་དཔྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་དོགས་པ་སེལ་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས།

འཇུག་ཡུལ་ངེས་པ་མ་རྟོགས་པ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་བླ། །འགལ་འབྲེལ་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་གཞག་དོགས་འགོག་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བརྡའི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་ཚད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲ་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་དོགས་པ་སེལ་བ་སྟེ་ཤིང་གི་སྒྲ་ཡལ་འདབ་མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ངེས་པ་སྟེ། ཚང་མངས་དུ་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དུ་བའི་རིགས་ཐམས་ཅད་མེ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོའི་འགལ་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་ངེས་པ་སྟེ་འདིར་ཚ་གྲང་གཉིས་འགལ་བར་མཐོང་བས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འགལ་བར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེང་པོར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་མོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དཔྱོད་པ་སྐྱེས་ནས་དེས་སྤྱི་ཁྱབ་དང་སྤྱི་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི། པྲ་ཏི་བནྡྷ་ཞེས་པ་སོ་སོར་བཅིངས་པའམ། སཾ་བནྡྷ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པར་བཅིངས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་མང་བ་

ཡོད་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཚ་ཞང་གིས་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟེན་སྒྲ་ཡང་བརྡ་དོན་ནམ། །ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་དག་དང་། །དབྱེར་མེད་པ་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར། །རྟེན་ཡིན་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་དང་། །
ཡུལ་ཅན་རྒྱུའི་གཏན་ཚིགས་དང་། །
གཏན་ཚིགས་རྒྱུའི་འགལ་འབྲེལ་གྱི། །
རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་བཤད། །

ཅེས་སོགས་ནི་འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

རིགས་པ་གྲུབ་པ་ལས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རང་དོན་དཔྱོད་པ་སྟེ་ལེའུ་དྲུག་པའོ།། །།

ལེའུ་བདུན་པ་གཞན་དོན་དཔྱད་པ།

ཅ ༢ གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི། རང་ལས་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ༑ ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བྱ་བསྟན་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བསྟན་བྱའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ངག་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

ཆ ༡ བསྟན་བྱ་བསྟན་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་སྐྱོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་རྒོལ་བ་དང་། དེས་སུན་འབྱིན་པའི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྫུན་བཞགས་བྱེད་པའི་དཔང་པོ་སྟེ། རྩོད་རིགས་ལས། བསྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའམ་སྐྱོན་ཡང་དག་པ་བརྗོད་པའི་བློ་ནས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔང་པོས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པ་རྒྱལ་དུ་བཙུགས་པའི་རྩོད་པ་ནི། ཚིག་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་དཔང་པོ་དང་། དོན་རྫུན་འབྱེད་པའི་དཔང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་དཔང་པོ་སྟེ་གསུམ་དགོས་ཞེས་གྲག་གོ །

ཆ ༢ བསྟན་བྱའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། །རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་དོན་མིན་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་བསྟན་མི་དགོས་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་པའི་སྒོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བསྡུས་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒོལ་བ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། ངེས་རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་སེལ་བའོ། །རྣམ་ངེས་ལས། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བས་གནོད་དང་ལྟག་མ་ལ། །མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མིན་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། བདག་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ངེས་བཟུང་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་བློ་ལ་སྔར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའམ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཁོ་ན་བསྟན་

བྱ་བ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཅེས་པ་ངག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་སེལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སེལ་ལོ། །མ་བསལ་བས་ནི་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་བསལ་བ་གཅོད་དོ། །མདོར་ན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ཁྱབ་ཆེས་གཅོད་ལ། འདོད་པ་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་དེ་རྣམ་ངེས་ལས། བདག་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་གསལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས། །ལོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འདོད་སྒྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས།

གཉིས་པ་ནི་རང་ཉིད་འདོད་པས་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ངེས་གཟུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་མ་འོངས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་དེས་གཅོད་མི་ནུས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་གཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་། །བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །དུས་གཞན་གཅོད་ཕྱིར་གསུངས་

པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རིག་པའི་སྐོར་ཡང་ངེས་གཟུང་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་འདོད་པར་གྱུར་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ངེས་གཟུང་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་འདོད་པའི་དབྱིངས་ལས་ཤ་ལ་ནི་ཀྵ་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་དུ་མི་འདོད་པས་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་གཅོད་མི་ནུས་པས་ངེས་གཟུང་དགོས་ལ། རིག་པའི་སྐོར་ཨེ་ཤ་ལ་ནི་ཀྵ་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་དུ་རུང་བས་དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ངེས་གཟུང་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་འདོད་རྐྱེན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་དག་ལ། །ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་སོ།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བའི་བཟློག་ཕྱོགས་བསལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྒོལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་བ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་བློས་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རིགས་པའི་སྐོར་ལྔར་བཤད་དེ། མངོན་སུམ་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་དང་རང་ཚིག་དང་། གྲགས་པའི་བསལ་བའོ། །འདིར་ནི་བཞི་བཤད་དེ་མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་དང་རང་ཚིག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཏེ་ཚིག་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁས་བླངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ནི་གཉིས་སུ་འཐད་དེ་ཚད་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞིར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་

སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞི་བཤད་ཅེས་སོ། །
དེ་ཡང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ལ་རྟེན་པ་དང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་
ཡིན་ལ། ཁས་བླངས་ལ་ཡང་རྐྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་
གྱིས་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་ལ་
གཉིས་པ་ནི་གྲགས་བསལ་ཏེ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་སྟེ། འགྲོ་ལ་
གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གྲགས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་
སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། གྲགས་
པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་པ་ལ། །རྗེས་དཔག་མེད་པར་
བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་
གྲགས་པས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དམ་བཅའ་ལ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་བ་ཕྱིར་
རྐྱལ་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་
བཅས་པ་དེ་ལ་མཉན་བྱར་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་
ཏེ་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་མི་སྲིད་ལ།
མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བསལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་
བྱེད་པ་བྱུང་ན་འདིས་སེལ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ནས་སྟོན་པའམ། ཡང་
ནས་འདི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་དམ་བཅའ་བ་སྲིད་དེ་བདེ་སོགས་བེམ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ནི། དམ་བཅའ་ལ་སེལ་ནུས་ཀྱི་

འགལ་བ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན་
བུམ་པ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་
ལྟ་བུའོ། །གྲངས་ཅན་ན་རེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་
དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་
ཀྱང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ་ཟེར་རོ། །མ་སྐྱེས་
པ་དང་འགགས་པའི་དུས་ན་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ་སྣང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའང་ཐ་དད་དུ་མི་
འགྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་
དང་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི་དམ་བཅའ་ལ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་བ་ཁྱབ་
པ་ཁས་བླངས་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཁས་བླངས་དང་། རང་ཚིག་གི་བསལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁས་
བླངས་བསལ་བ་ནི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་
པས་ན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་ནི་དམ་བཅའ་བས་སྟོབས་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་གནོད་བྱེད་དོ། །རང་ཚིག་ནི་གེགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །དངོས་
པོ་ལ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཚད་མ་ཁས་བླངས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པར་རང་ལུགས་ནི་ངག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ངག་སྔ་ཕྱི

འགལ་བ་ནི་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུད་མེད་གཅིག་ལ་སྐྱར་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སྔར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་ཆོས་ནི་མོས་ན་བདེ་བ་སྐྱེར་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཕྱི་མ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དམ་བཅའ་སྔ་མ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ངག་གཅིག་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་འགལ་མིན་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཚིག་དེ་མི་བདེན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་མི་ནུས་ལ། བདེན་ན་དེ་ཉིད་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ནི་དཔེར་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚད་མ་མི་སྲིད་ན་ལུང་དང་རང་ཚིག་དང་ཚད་མར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལུང་གི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ལུང་ལས་གྲུབ་པས་ལ་ལུང་ཁྱད་པར་ཅན་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཚིག་གིས། །གནོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ། །གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར། ཞེས་སོ། ལུང་ཕལ་བ་ནི་གེགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་བའི་ཚིག་དང་སྔོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་བ་གྲགས་པའི་རྗེས་

དཔག་གིས་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན་བརྡ་སྐྱོད་པ་དག་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་རུང་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྡའི་གྲགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་ཡང་བརྡའི་དངོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། ཞེན་པའི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡིན། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བརྡ་འདོགས་པའི་དུས་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། དུས་གསུམ་གྱི་གྲགས་པ་དང་གང་ཟག་གི་རིགས་དྲུག་གི་གྲགས་པར་ཀྱང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྣང་བ་དང་བརྟག་པའི་གྲགས་པ་སོ་སོར་འབྱེད་ན་གྲགས་པ་ཡུལ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་བརྡའི་གྲགས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྣང་བཏགས་ཅིག་ཏུ་མ་ཞེན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ལྟ་བུ་དང་། །དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སེང་གེར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ། བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པ་ཟླ་བ་ལ་མཚན་མོ་གསལ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་མེད་པར་བཀག་ཀྱང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གྲགས་པ་ཡུལ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་སྦྱར་བ་མིང་གི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་དོན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་ཞིང་། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག

ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་མ་ངེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་སྒྲ་ཡི། །དོན་དམ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན། །དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། །གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་ནི། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། ཟླ་བའི་སྒྲ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གྲགས་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ལ་དེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚིག་དེ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གྲགས་པ་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ལ་རྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཚིག་བཞིན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་གྲགས་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བའི་གནོད་བྱེད་དང་སྟོབས་མཉམ་པའི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་འབྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེའང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་བཤད་པས་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྐྱང་པ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་དོན་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་ངེས་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྔ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ན་སྔར་གྱི་ཚོགས་དོན་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་སྒྲ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་གྲངས་ཅན་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ན། དངོས་འགལ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་ཡང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །བཏགས་པའི་ཚོགས་དོན་ལ། དེར་ངེས་པའང་མཚན་གཞི་མིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བཏགས་པ་ལ་དེར་ཞེན་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་སྒྲུབ་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣང་བཏགས་ཕྲེ་བའི་ཚོགས་དོན་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒོལ་བས་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་པའང་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུའོ། །མི་གནས་པའང་ཡོད་དེ་སྒྲ་དང་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་འདི་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ན་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ནི། ཚོགས་དོན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བའམ་མཚན་ཉིད་གདན་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱེས་བུའི་བློ་ལ་

གྲུབ་ཅིང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་སྔར་མ་གྲུབ་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་འཐད་ཅིང་ཕྱིས་གྲུབ་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་འཇོག་པ་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ད་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྟགས་ཀྱང་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་སྟེ་རྒྱུ་མེས་སྲེག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དུ་བས་ཀྱང་སྲེག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ན་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་གཏན་ཚིགས་དང་དེར་སྣང་བ་དག་གི །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་ན། ད་ནི་དངོས་པོ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཆ ༣ ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ངག་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒོལ་བ་གཉིས་སོ་སོའི་ངག་དང་། ཐུན་མོང་གི་ངག་དང་དེ་དག་ལ་ཆར་གཅད་དང་རྗེས་གཟུང་གི་གནས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ངག་དང་། སུན་འབྱིན་པའི་ངག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་དང་། དེ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འཇོག་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་དང་

པོ་ནི། རྟགས་དོན་ལ་གནས་པ་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་སྒྲས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པའོ། །འདི་རང་གིས་མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་རྟགས་རྒོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཡང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཅེས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བློ་དང་བདེ་བ་ནི་སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྒོལ་བ་རང་དང་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །དངོས་ལས་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །བརྟགས་པ་དག་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་དང་ནོར་བ་མེད་པའི་སྒྲས་རྟགས་སྟོན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ལྔའི་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་སྟོན་ཏེ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་སྟོན་པ་དང་། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དཔེ་བརྗོད་པ་དང་། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་འཇུག་སྡུད་དང་ལྔ་ལས། རྟགས་དང་དཔེ་གཉིས་མ་རྫོགས་པ་གསུམ་ལྷག་ཅིང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་རྣམས་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་བཀོད་པ་ལའང་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་ལྷག་ཅིང་། ཁྱབ་པ་བརྗོད་

པ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ནོར་བ་ནི། གང་མི་ཡོད་པ་ན་དུ་བ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་ལ་བརྗོད་ནས་ཁྱབ་པ་ཕྱིས་བརྗོད་པ་ནི་ནོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་གོ་རིམས་ངེས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས། བརྒྱུད་ནས་བསྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མི་མཚུངས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྟགས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ནུས་མེད་ཅེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག །བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི་ནུས་པ་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ནི་བརྒྱུད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་དེ་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ། །ནུས་པ་མེད་ཀྱང་ནུས་སྟོན་བྱེད་ཅེས་དང་། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན། །གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དྲན་པ་ནི། །འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་བརྗོད་ནས་གོ་བར་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒོལ་བས་དམ་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་རྒོལ་བསྒྲུབ་བྱེད་འདུ་བ་དང་། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ངག་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་རྒོལ་བའི་ཤེས་འདོད་དང་། །རྩོད་པའི་

སྐབས་ལ་སོགས་པའང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒོལ་བས་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་དང་ནུས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཙམ་དང་། གཞོན་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབས་ཀྱང་མི་གོ་བ་སྟེ། དེ་ནི་འདིར་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་ལ་ལྡོས་ནས་ངག་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་དང་། རྟགས་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་དང་། །རྒྱུ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་པ། །སྟོན་དེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ངག་ཀྱང་རུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། དེ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་འདི་དག་ནི་དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་དང་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་པ་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་གོ །

གཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བཟློག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ་གང་མེད་

པ་སྔོ་དེ་ནང་དུ་མེད་དེ་ཆུ་ཀླུང་བཞིན་ལ་ལ་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་མེད་ན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྡོག་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་ཡིན་ཏེ་གང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེའམ། །ངེས་པར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད། །དེ་དག་མེད་ན་དེ་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མི་དམིགས་པ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་དེ་ལྡོག་ཁྱབ་མ་བརྗོད་པར་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྣམ་ངེས་ལས། མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་བཟློག་པ་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག་པས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་རྩ་བ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་མ་བརྗོད་པ་ཡང་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྨྲས་པས། །དོན་གྱི་གོ་བ་གཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐལ་འགྱུར་ལ་གཉིས་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། ཕ་རོལ་སུན་འབྱིན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་པའི་ངག་ཏུ་མི་འཐད་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ནི་དངོས་སུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་ཕྱུང་ནས་ཤུགས་ལ་རང་འདོད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངག་གོ །

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །རྒོལ་བའི་རྗེས

དཔག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པའམ། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མིང་གིས་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ནི་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།

དོན་དང་བློ་དང་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་དང་། ཚང་བའི་བསྒྲུབ་པ་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་དོན་ལ་མེད་པ་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་མི་སྲིད་དེ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་དངོས་འགལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དངོས་འགལ་གཉིས་འདུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལ་བརྟེན་པ་རྟགས་ལ་སྲིད་དེ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་བཞིན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱས་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སློབ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བའི་བར་ནས་སྤྱི་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་བཀོད་པ་ལ་གཉིས་ཀར་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་བློ་སྐྱོན་ཅན་ནི། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པའོ། །སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་ནི་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་དང་ནོར་བ་བརྗོད་

པའོ། །ཡང་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཡང་མི་དགོས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒོལ་བ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཤེས་བྱེད་ཡན་ལག་མ་གྲུབ་ལ། །ཤེས་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་མིན་ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །རྟགས་པ་པོ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དཔེ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་མཐུན་དཔེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ཚད་མ་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པར་ཚད་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་རྩོད་གཞི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་དཔེར་འགྱུར་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པས་རྩོལ་བྱུང་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སྟེ། འཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་ལས། དོན་སྒྲོན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ་ནི། སྒྲ་ནི་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། རྟགས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དཔེ་སྣང་གསུམ་མོ། །ཕྱི་སྒྲོན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྟར་གསུམ་ལས། ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེ་

ནི་སྒྲ་བས་ཆགས་ལྡན་སྒྲུབ་པའི་ཚེའི་ལམ་ཁའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལམ་ཁའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེ་ནི་ཆགས་ལྡན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལམ་ཁའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་སྒྲོན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས། རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་བརྗོད་པའི་དཔེ་ནི་སྒྲ་བས་ཆགས་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལམ་ཁའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་འགྲོ་ཡོད་ཀྱང་མ་བསྟན་པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྗོད་པ་ནི། གང་ཅུང་ཟད་མི་རྟག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་ནི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་མེད་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལའང་དགུ་ལས། དོན་སྒྲོན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ་ནི་སྒྲ་དོན་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། ལས་དང་། ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །ཆོས་དང་རྟགས་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་གསུམ་མོ། །ཕྱི་སྒྲོན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ་ནི། གང་སྨྲར་མ་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་སྟེ་ཁྱུ་མཆོག་ལྟར་གདོང་རིས་བཞིན་ནོ། །སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྨྲར་མ་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་བརྩམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་མེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེའོ། །རྟགས་མེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེ་ནི། གང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚིག་ནི་གསུམ་རིག་པའི་བྲམ་ཟེས་གཟུང་བར་འོས་སྟེ་གོའུ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་སེར་སྐྱ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་

ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེ་ནི་གང་ཡོངས་འཛིན་དང་ཀུན་འཛིན་སྤངས་པ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ་ཁྱུ་མཆོག་དང་གདོང་རོས་བཞིན། སེར་སྐྱ་ནི་འཛིན་པ་གཉིས་མ་སྤངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྗོད་པ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ་ནི། ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི། སྒྲ་བས་ཆགས་བྲལ་སྨྲ་བའི་ཚེ་ལམ་ཁའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཡོད་ཀྱང་མ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲ་ནི་རྟག་སྟེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པར་མ་གྲུབ་པས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་པ་དཔེ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ནང་ཁྱབ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་དཔེ་གདན་ནས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དེ་ལ་རག་མ་ལས་པས་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ཁྱབ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ངེས་ན་དེ་གཉིས་ངེས་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་བརྗོད་ན་དཔེ་གཉིས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེ་ནི་ལོགས་ཤིག་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་དག་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དཔེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ་དཔེ་

བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེའི་ཚུལ་མ་རིག་ན། མ་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ། དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་ན་ཡང་ཕྱོགས་རེ་འདྲ་བས་བསྒྲུབ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ། ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་ན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་སྒྲུབ་པའི་ངག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ངག་གང་ཞིག་རྒོལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་དམ་བཅའ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སུན་འབྱིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བཀོད་པའི་ཚེ་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་མི་ཤེས་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་སུན་ཕྱུང་བས་དམ་བཅའ་ཡང་སུན་ཕྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་བྱའི་སྐབས་སུ་ངག་ཏུ་མ་སྨྲ་ན་ཞེན་འདོད་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་སུན་ཕྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེར་ཡང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་བཀག་ན་ཞེན་འདོད་སྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་ངག་ནི་གཞན་དོན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་མ་འདས་ལ། དཔེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སམ་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་གཞན་དོན་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་དང་བློ་དང་སྒྲའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་གསུམ་མོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་དུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒོལ་བས་བརྗོད་པ་ལ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བརྗོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་གནོད་པ་ཅན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་རང་རྒྱུད་དོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི་ངག་དེས་རྒོལ་བའི་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་གགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སུན་འབྱིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་འདོད་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་དོན་ལ་གནས་པས་དེ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སུན་འབྱིན་པའི་ངག་གིས་རྒོལ་བ་ལ་དེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ངག་གོ །དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲངས་ཅན་ན་རེ་བདག་མེད་ན་བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་མི་འཐད་ཅེས་སུན་འབྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པ་ཡང་སྲིད་ལ། སྐབས་སུ་བབ་པ་དང་མ་བབ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། དབྱེ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། རྣམ་ངེས་ལས་ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། དེ་དག་འདིར་ནི་སྤྲོ་བྱ་མིན་ཞེས་སོ། །རིགས་བསྡུ་ན་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་མ་བབ་པའི་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བསྡུར་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་དང་། དེ

དག་གི་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དག་གང་ཞིག་ཕ་རོལ་མི་འདོད་པ་དམ་བཅར་འཕེན་པ་ལ་བསལ་བ་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཚང་བར་སྟོན་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། །རིམ་པ་ལྟར་དང་ཕ་རོལ་མི་འདོད་པ་དམ་བཅར་འཕེན་པ་མི་འཕེན་པ་ནི། །ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་གང་ཆོས་ཟློག་གིས་རྟགས་བཟློག་སྒྲུབ་པ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་སྒོ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འདྲ་ཡང་གཉིས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ། ཐལ་བའི་རྟགས་བདེན་ཞེན་གྱི་ཁས་ལེན་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཚད་མ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་སྟེ་གསུམ་མཐུན་སྣང་དུ་ཚང་ན་གྲུབ་བྱེད་འཕེན་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པོ་དེ་མ་ཚང་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་ནུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་བཟློག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མ་ཚང་གིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ལ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བ་འཕེན་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རིགས་འདྲ་འཕེན་པ་ནི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཡོད་དེ། མི་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་གྲང་རེག

ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་གྲུང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་བཀློག་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ནི་དཔེར་ན་རྟོགས་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཟླ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟགས་ཚད་མ་དང་། ཁས་བླངས་དང་། ལུང་གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁས་བླངས་དང་རང་ཚིག་གིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པས་བསལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པས་བསལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལྟར་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ་འདི་ལྟར་གང་མེ་མེད་པ་ན་དུ་བ་མེད་དེ་ཆུ་ཀླུང་བཞིན། ལ་ལ་ཡང་མེ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། རྟོད་གཞི་ལ་དང་མཐུན་དཔེ་ཆུ་ཀླུང་གཉིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་རྒོལ་བའི་བློ་ངོར་མེ་དུད་གཉིས་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པ་མི་སྲིད་དེ་ལ་ལ་མེ་དུད་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པ་ཙམ་སྲུང་ཡང་དོན་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཚར་གཅད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་བཟང་རིགས་

པས་རྣམས་བཅད་བསམ་པ་ཅན། རྒོལ་བ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཚར་གཅོད་བྱེད་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་མི་འདོད་པ་དམ་བཅར་འཕེན་པ་ལ་བསལ་བ་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མ་ཚང་བར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསལ་བ་མེད་པའི་ལྟར་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དྲི་བ་ཙམ་གྱི་ལན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་འདང་གཉིས་ཏེ་ལན་ལུང་བསྟན་དུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འགོ་གཅིག་པའི་ལན་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་འམ་ཅེས་འདྲི་བ་ལ་འཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལན་ནི་ཤི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེའམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་ཤི་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲིས་ནས་ལན་འདེབས་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལགས་སམ་འདྲི་བ་ལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་ལན་དྲིས་ནས་ལན་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་ལ་ལན་གདབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །དྲིས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །དེ་སྐད་དུའང་མཛོད་ལས། འགོ་གཅིག་པ་དང་

རྣམ་ཕྱེ་དང་། །བྲི་དང་གཞག་པས་ལུང་བསྟན་རྣམས། །འཆི་དང་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ནི། བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་དང་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་རྣམས་ལ་ལན་གདབ་པར་མི་ནུས་ཏེ་གནམ་ལྕགས་འབར་བ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་འདྲ་ལ། གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ལ་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་འདོད་པས་ལན་འདེབས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ལ་ཕྱེ་ནས་ཀྱང་ལན་འདེབས་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདི་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུད་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པ་ལ། བུད་མེད་ཀྱི་མི་ཡིན་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། སྐྱེས་པའི་མི་ཡིན་པ་ནི་འགལ་ཞིང་། མི་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་མ་ངེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཚར་གཅད་དང་རྗེས་བཟུང་གི་གནས་ངེས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཞིག་གང་གིས་ཚར་གཅད་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཕམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཚར་གཅོད་པའི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གང་ཚར་གཅད་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་གཉིས་ལས་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ཚར་གཅད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་དཔང་པོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན་མིའི་བདག་པོ་རྣམས་ལེགས་ཉེས་བྱེད་པ་ལ་བྱ་དགའ་སྟེར་བ་དང་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལྟར་གང་མཁས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལེན་པ་དང་བཀུར་བསྟི་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་ལ། མི་མཁས་པ་ལ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚར་གཅོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ན་རེ་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཕམ་འཛོག་པར་

མ་ཟད་གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འཛོག་སྟེ་རང་གི་བསྟན་པ་བསྲུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕ་རོལ་གྱི་ཁ་འགོག་པ་དང་མཚོན་བསྣུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕམ་འཛོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་རིགས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མཚོན་བསྣུན་པ་དང་མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྲུང་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་པས་འདི་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་ཅིང་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་སྤྱོང་ཤེས་ན་རྒོལ་བ་རྒྱལ་བའི་མུ། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་བཀོད་ཅིང་ལན་ལྟར་སྣང་བཟློག་ཤེས་ན་ཕྱིར་རྒོལ་རྒྱལ་བའི་མུ། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་ན་གཉིས་ཀ་ཕམ་པའི་མུ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཤི་གཡག་འགྲེལ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་རྒྱལ་བའི་མུ་ནི་མི་སྲིད་དེ་གཅིག་རྒྱལ་བ་ཅིག་ཕམ་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་མདའ་མཐོན་དམན་བཞིན་ནོ། ། རྩོད་རིགས་ལས་ནི། ཕྱི་རྒོལ་བས་དེའི་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱས་ནས་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་གཉིས་པོ་གཅིག་གི་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་རྒོལ་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་ན ཕྱིར་རྒོལ་བས་སྐྱོན་མ་བསྟན་ན་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ནུས་པ་ཉེ་བར་འཇོམས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས། ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཅན་ལ་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཡང་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཚར་གཅད་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག

པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་། དཔང་པོ་དང་། དེ་དག་ཐུན་མོང་གི་ཚར་གཅད་པའོ། །རྒོལ་བ་ཚར་གཅད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་འཇོག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། སྐྱོན་སྤོང་བའི་སྐབས་སུའོ། །ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཚར་གཅད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་འདྲི་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བ་དང་། སུན་འབྱིན་པའི་སྐབས་སུའོ། །

དཔང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཤགས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཤགས་འབྱེད་པའོ། །ཐུན་མོང་ནི་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་རྣ་མི་གཏོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་མི་འཐད་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པ་དང་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཐུབ་པ་རྐང་མིག་གི་ཚར་གཅད། ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དགག་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཚར་གཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་ཉེས་པ་ཡོག་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱེད་ལ་ཉེས་ཀུན་བརྟེན་པས་ན། བྱེད་ཉིད་ཚར་གཅད་བྱ་བར་ཟད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ་རྒོལ་བ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་ཚར་གཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མེད་དགག་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འགོད་པ་དང་། །དེའི་ཡན་ལག་མི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་མ་ཡིན་དགག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འགོད་པའོ། །ཕྱིར་རྒོལ་འང་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ལ་རྟེན་པ་ནི་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པའོ། །མ་ཡིན་དགག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ལྔ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་རིགས་ལས། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང་། །སྐྱོན་མི་བརྗོད་

པ་གཉིས་པོ་དག །ཚར་གཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ནི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འཛིན་ལས། །
དོན་བློ་སྨྲའི་སྐྱོན་མེད་པ། །
སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་ཆར་རྒྱུན་གྱིས། །
དོན་གཉེར་སྐྱེ་བོ་ཚིམ་པར་བྱེད། །

ཅེས་པ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། རིགས་པ་གྲུབ་པ་ལས་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དོན་དཔྱད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ།། །།

ལེའུ་བརྒྱད་པ་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པ།

ཀ ༢ ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་སྔར་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མང་དུ་སྨྲས་ན། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པར་དང་། བསྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ༏ དེས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཁ ༡ ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པ།

དང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་ཡོད་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བཞིའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་བློ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རེ་རེ་གྲུབ་པས་མཚོན་བྱས་ཁྱབ་པོ། དེ་ཉིད་གནས་པའི་གཞིས་ཀུང་ཁྱབ་སྟེ་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདི་ལ་འདི་ཡོད་པས་འདིའི་ཐ་སྙད་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། །འགའ་ཡང་གང་ན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

ཁ ༢ སྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །

ག ༡ ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱ་དང་། མཚན་གཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་མཚན་གཞི་དང་། བསལ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་

རེ་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་ནོག་ཤལ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་ན་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པས། ནོག་ལྐོག་ཤལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ་སྐྱོང་བས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱང་དགོད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོན་པོ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རྟགས་མི་དགོས་ཀྱང་རྨོངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྡོག་གཞི་ལ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། མཚོན་བྱ་ལ་ལྡོས་པས་རང་ལྡོག་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དེ་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མཚོན་ན་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའོ། །ཁྱི་བྲག་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་ན་བ་ལང་གི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་ཞལ་ནས་དངོས་འགལ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གསུང་བ་ལ་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དངོས་འགལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་

རུང་བས། མཚོན་བྱའི་དངོས་འགལ་བཅད་པའི་དོན་ལྡོག་ལ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་ནི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་དེ་གཅོད་པ་ནི་བ་ལང་ངོ་། །དེའི་དོན་ལྡོག་ནི་ནོག་ཤལ་ཡིན་པས་བཟློག་པ་གཞན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ལྡོག་རྫས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ནོག་ཤལ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དེ་བ་ལང་གི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་པ་མཚོན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལྟ་སྤྲིན་གྱི་ཞང་པོ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ངོས་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་ན་དེས་མཚོན་ནས་ལྡོག་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་བྱའི་དུས་སུ་ཡན་ལག་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནོག་ཤལ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་གི་ཞེས་མ་སྨོས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་གོ་ལ། སྨོས་ན་རང་ལྡོག་རྫས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ནོག་ལྐོག་ཤལ་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དགོས་ན་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་གཉིས་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནོག་ཤལ་ལ་ཡང་མི་དགོས་པར་མཚུངས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལའང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་གཉིས་པ་དགོད་མི་དགོས་ཏེ།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་ཤལ་ལ་ནི་སྔར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པས་མི་མཚུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཏན་ཚིགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ཐུག་མེད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །དེའི་ཚེ་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚུལ་གསུམ་དང་པོའང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་པོ་དེ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་རྟགས་སུ་དགོད་དུ་རུང་བས་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་བྲག་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པའང་ཐུག་མེད་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་འདི་ལ་མེ་ལྡན་སྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་ལ་མེ་ལྡན་གྲུབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་དང་པོ་འདི་དུ་བ་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མཚོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྔར་གྱི་ལན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་པར་བལྟའོ། །

གཞན་ཡང་ཐུགས་མེད་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་ངེས་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བསྒྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། མི་འཐད་དེ་རྣམ་ངེས་ལས། རྟགས་རང་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ནི་རྟགས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཁྱབ་པའམ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ངེས་ན་ནི་དེའི་རང་

བཞིན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་མཐོང་ནས་འགལ་འབྲེལ་ངེས་ན་དེ་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ལ་མ་ངེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་མཚན་གཞི་ནི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས་དོན་ལྡོག་ཡིན་ལ། རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ལས་རྫས་ཡོད་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་གྲགས་པ་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་འདིར་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལྡོག་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་རྣམ་འཇོག་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་འདིར་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། མ་ལྟོས་པ་ནི་རྫས་ཡོད་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བ་ལང་ཐ་སྙད་དེ་ལ་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་པ་ཞེན་དུ་མི་རུང་ན་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ལ། རུང་ན་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཀུན་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྨྲོས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་གསུམ་སྟེ། རང་ལྡོག་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ལྡོག་གཞན་གྱུར་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དང་། ངེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་རང་གི་ཐ་སྙད་བཀོད་པ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་མི་རྟགས་པ་

ཉིད་བཀོད་པའོ། །གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་བཀོད་པ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས་རང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ནི་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་མཚོན་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་དང་བློའི་ཡུལ་རུང་སོགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཙམ་ཤེས་བྱར་མཚོན་པ་ལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བུམ་པ་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མི་རྟག་པ་མཚོན་པ་ལ་འཇིག་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འགལ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། མ་ཁྱབ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཚོན་བྱའི་སྐྱོན་རང་ལྡོག་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་འགྱུར་དང་། ཐ་སྙད་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱ་མི་རྟེན་པ་སྟེ་མཚན་གཞི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་འདི་དག་ནི་རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན་ཤུང་སྟེ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

སྐྱོན་དང་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན་མང་སྟེ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་དང་བྲལ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྲིད་གྲུབ་ཁོ་ན་ཡོད་སྐྱེན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་རྣམ་བཅད་གསུམ་བསལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་སྐྱེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་སྐྱོན་ཡང་ལོགས་སུ་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པས་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་དུ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟགས་སྐྱོན་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའང་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ་རྣམ་ངེས་ལས། བདག་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོ་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས། །ལྡོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་པས་ཁྱབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་། འདོད་སྒྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་དང་། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་མི་སྲིད་སེལ་བ་སྟེ་གསུམ་ལས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པར། །བྱེད་པ་མི་ལྡན་པ་དང་ནི། །གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། །གཏན་མི་ལྡན་ཉིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །ཅེས་སྐྲའི་རྣམ་བཅད་ཀྱང་གསུམ་ལས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ་ལ་སྟེ། མི་སྲིད་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་མི་སྲིད་པ་དང་། འགལ་

ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཐ་དད་མེད་ན་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་རི་བོང་ཅན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫས་དང་། ལྡོག་པ་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། །དོན་དང་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ཚོགས་པ་བཀོད་པའི་རྫས་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོའང་མཚན་གཞི་དང་རྫས་འགལ་བ་ནི་བུམ་པའི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་འདེག་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚོན་བྱ་འགལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་འདེག་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་འདེག་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་བཀོད་པ་ལའང་མཚན་གཞི་དང་འགལ་བ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་རྟའི་ཐ་སྙད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་ཀ་ཚོགས་པ་ལའང་མཚན་གཞི་དང་འགལ་བ་ནི་བུམ་པ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་འགལ་བ་ནི་བུམ་པ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དང་ལྐོག་ཤལ་ཚོགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྡོག་པ་འགལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ལྡོག་པ་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་མཚོན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལྟ་བུའམ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་ལྟ

བུའོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་དོན་དང་ཐ་སྙད་དང་དེ་ཉིད་གཉིས་ཚོགས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་གསུམ་ལས། མཚོན་བྱ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་དང་འགལ་བ་གསུམ་ཡང་སྦྱར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ལའང་གཉིས་གཉིས་ལས། དོན་བཀོད་པའི་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། ནོག་ཤལ་ལ་ནོག་གྱིས་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་བཀོད་པའི་ཐ་དད་མེད་ན་མི་སྲིད་པ་ནི་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བ་ལང་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་དག་ལ་ཡང་མཚོན་བྱ་དང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཐ་དད་མེད་པའི་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མ་ཁྱབ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཙམ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་པ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བཀོད་ན་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ལྡོག་པ་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་འདི་ཡང་ལྡོག་པ་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྡོག་པ་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པ་བྱ་བ་འདི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་བརྗོད་ན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པ་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི

གཉིས་དང་ལྡོག་པ་ཐ་མི་དད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་དང་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞི་དང་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔ་རབས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྡོག་པ་འགལ་ནས་མི་སྲིད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་འདི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་ཁྱབ་པ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་མཚོན་བྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་གཞི་ལ་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ནི་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཡུལ་བསྟན་པར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་དག་རྟོགས་པ་འབའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་དེ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་ལས་ནི། །བློ་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྒྲུབ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་བློ་ནི་ནོག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ཤར་བའི་རྟོག་པ་སྟེ། སྒྲའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་ཞེས་བརྗོད་དེ་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་རུང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་གྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་ལ། དེ་གཉིས་ནོག་ཤལ་ལ་

སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཚོན་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི་མཚན་མཚོན་བློ་སྒྲ་གཉིས་ཡིན་ན་ནོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེས་དེ་སྒྲུབ་པ་རིན་གྱི་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཊའི་སྔ་རོལ་ན་མཚོན་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཊ་བཏགས་མན་ཆད་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཙམ་འབྲེལ་བས་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནོག་ཤལ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་མཚོན་བྱ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མིང་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དབང་ཤེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་བསྒྲུབ་ན་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྐབས་སུ་སྒྲ་གཅིག་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་དོན་ཀུན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཀ ༢ སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲངས་མཉམ་པ་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པ་དང་། རྣམ་བཞག་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ས་བོན་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟགས་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་བྱ་དུ་མ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་དུ་རུང་ངམ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་རིགས་མི་མཐུན་པའི་མཚོན་བྱ་ཡོད་པར་ཞུགས་ན་ཁྱབ་ཆེས་པས་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ལ། མ་ཞུགས་ན་མཚོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་དུ་མས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དུ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་བློ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་མུ་བཞི་ལས། གཉིས་ཀ་རྫས་ཡོད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། པན་ཚུན་མཚོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། པན་ཚུན་མཚོན་མི་ནུས་པས་སོ། །མཚན་ཉིད་བཏགས་ཡོད་དང་། མཚོན་བྱ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་མུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་ནུས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་དང་། མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་དང་། དོན་དང་ཐ་སྙད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གཉིས་ནི་གྲངས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀ ༣ ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ལ།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེར་མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་མིན་དུ་མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའོ་དང་པོ་ནི་བུམ་པ་བྱས་པར་མཚོན་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བཀོད་པ་ནི། རྩ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །ཡན་ལག་གི་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བས་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་གཞི་གྲུབ་ཀྱིས་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་མཚན་གཞིའི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞག་བྱ་གཞི་ལ་གྲུབ་བཀག་པས་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་དང་། བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་གཞི་ལ་གྲུབ་བཀག་པས་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་ནི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུས་བསྐྱེད་དང་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཀག་པས་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བ་འདི་རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཁྱབ་པ་དང་རྗེན་པར་མཚོན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། འགལ་བ་དང་མཚུངས་པར་མཚོན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པར་མཚོན་པ་ནི། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེན་པར་མཚོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་རྗེན་པར་མཚོན་པ་ལ་ནོག་ཤལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་གཅིག་ན་རེ་ས་ཕྱོགས་ལྗོན་ཤིང་དང་ལྡན་པར་མཚོན་པ་ལ་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་བཀོད་ན། མཚན་མཚོན་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་འགལ་བར་མཚོན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གཉིས་ཚང་བ་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པའི་ཚེ། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་བཀག་པ་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་སྟེ། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་བཀོད་ན་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་འགལ་བར་མཚོན་ཡང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་འགལ་བར་མཚོན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚུངས་པར་མཚོན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཁ་ཅིག་བློའི་ཡུལ་རུང་ཤེས་བྱར་མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་པ་རྣམས་རྟགས་སུ་རུང་བར་ཁོ་བོས་མཐོང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རུང་བཀོད་ན། གཞི་དང་ཆོས་གཉིས་མཚུངས་པར་རྣམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས་ལས། མིང་དོན་བཟློག་པའི་རྩོད་སྤོང་ནི་རྒྱུ

རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་ནུས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུས་བསྐྱེད་དུ་མཚོན་ནུས་སོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་བསྐྱེད་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་བརྡ་བྱས་ཀྱི། འདུས་བྱས་ལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྡ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། ཚད་ལྟ་བ་ན་རེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ལ་ཚད་མར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། མི་སླུ་བ་ལ་ཚད་མར་བྱས་ན་ཚད་ལྟ་བས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདོད་དགོས་ཞེས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིན་པས་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན་དགག་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ལ། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚོན་པ་དང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་དོན་དམ་དུ་མཚོན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

།ཁ ༣ དེས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཤིང་དང་ཤིང་མིན་པར་འཇོག་པ་ལྟར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་

དང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མིན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་རིགས་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཞུགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་དྲང་པོ་བཙལ་ནས་མཐོང་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གྲུབ་པ་ལས་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།། ||

གསུམ་པ་ཐར་མ་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན།

གང་ཞིག་མཐོང་ན་བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །
ཐོས་དང་བསམ་ན་ལྷ་ངན་སྐྲ་ལས་རྒྱལ། །
ལེགས་པར་གོམས་པས་གཏི་མུག་རྩད་ནས་འབྱིན། །
རིགས་པ་གྲུབ་པ་རིགས་ལམ་གསལ་བྱེད་ཡིན། །

མུན་ནས་མུན་པར་འཇུག་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །
འཕགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །
རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་སྲིད་ཞི་ཡི། །
གཡང་ས་སྤྲངས་ནས་ཐུབ་དབང་ཐོབ་པ་ཤོག །

རིག་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་མཐའ་

དག་གི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ། ཉང་ཡུལ་ཨུ་ཡུག་གི་དགེ་སློང་རིགས་པའི་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱར་བ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །འདིར་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

དཔེ་སྐྲུན་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། ཚངས་པོ།
མདུན་ཤོག་མཛེས་འགོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ།

[illegible]

དེབ་བཞི་བཅུ་པ།

༄༅། །ཨ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེའི་གསུང་འབུམ། །

(༡/༣)

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས།

*

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན་ཏེ་བཀྲམས།
ཞེ་ཅིན་མའོ་རིན་ཚོན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀུང་སིས་དཔར་བཏབ།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་༡༡ པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་༡༡ པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
དཔར་གྲངས། ༠༠༠༡— ༡༥༠༠
ISBN978—7—80057—974—5/B. 42
རིན་གོང་། ༡༨ . ༥༠

出 版 人:周 华
责任编辑:聪 博
封面设计:多 吉

图书在版编目(CIP)数据
邬优巴·仁贝桑格文集:第1卷 藏文
百慈藏文古籍研究室编. - 北京:
中国藏学出版社,(先哲遗书.40) 2007.11
ISBN 978-7-80057-974-5
Ⅰ.邬… Ⅱ.百… Ⅲ.喇嘛教-因明
-古籍-汇编-藏语 Ⅳ.B946.6
中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第179511号

先哲遗书 (四十)
邬优巴·仁贝桑格文集
(1/3)

*
百慈藏文古籍研究室编辑整理
中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷
开本:880×1230毫米1/32 印张:12.375
2007年11月第1版 2007年11月第1次印刷
印数:0001—1500册
书号:ISBN978—7—80057—974—5/B.42
定价:19.80元

༄ ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ། །

རྨད་བྱུང་དབུ་ཚད་རིགས་པའི་གླེགས་བམ་འདི། །
པར་སྐྲུན་དགེ་བ་རབ་དཀར་འོ་མའི་རྒྱུན། །
འགྲོ་ཀུན་མོས་པའི་སྣང་ཤུགས་དང་འགྲོགས་ཏེ། །
འོག་མིན་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཤོག །

ཅེས་འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེངྒེ་ཞེས་མཁས་པའི་སྙན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པ་གང་གི་བཀའ་འབུམ་སྤྲིད་ན་དགོན་པ་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་བློ་མིག་ཡངས་པ་བུ་མོ་ཁྲིན་ཤན་ཧྲན་གྱིས་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་པར་དུ་བསྐྲུན་ནོ། ༈ སྐྱབས་རྗེ་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བཞིན་གུས་པ་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་མིང་པ་པདྨ་དབང་ཆེན་གྱིས་མེ་ཕག་ལོའི་དགུ་པའི་ཚེས་བཅུར་བྲིས་པ་དགེ།

迴向
頂禮三寶
希有中觀釋量論　印經善根極妙力
一切含識願同証　清淨密嚴法界境

此乃乐意助人善作福德者陈婉姗资助印刷邬幽巴大师法集时，奉至尊僧嘎仁波切土登尼玛之命，仁珍贝玛旺晴於丁亥年辛亥月午戌日书。

ISBN 978-7-80057-974-5

9 787800 579745 >

ISBN 978-7-80057-974-5/B · 42

定价：19.80 元